

SPRAWOZDANIE

MACIERZY SZKOLNEJ NA ZAOLZIU

Budynek szkolny w Nowym Boguminie.

ZA ROK 1938

Cieszyn Zachodni w czerwcu 1939.

Nakładem Macierzy Szkolnej. -- Ludowa Drukarnia Sembol i Ska Frysztat.

Porządek dzienny

Dwóch Walnych Zgromadzeń

Macierzy Szkolnej na Zaolziu

które odbędą się w niedzielę, dnia 18 czerwca 1939 jak następuje:

I. WALNE ZGROMADZENIE (SPRAWOZDAWCZE)

odbędzie się o godzinie 9 w sali gimnastycznej szkoły wydziałowej
Nr 1 (dawniej szkoły Macierzy) z porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Przemówienie reprezentacyjne.
3. Odczytanie protokołów z ostatniego Zwyczajnego i Nadzwyczajnego Zgromadzenia.
4. Sprawozdania: a) z działalności Zarządu Głównego i Kół,
b) ze skarbowości.
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i załatwienie wniosku o udzielenie absolutorium.
6. Zakończenie.

II. WALNE ZGROMADZENIE

Macierzy Szkolnej na Zaolziu

odbędzie się tego samego dnia o godzinie 11 w dużej sali „Polonii“
już wspólnie z Macierzą Szkolną Ziemi Cieszyńskiej. Na tym Zgromadzeniu nastąpi uroczyste zlanie się obu Macierzy w jedną
wspólną instytucję.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie.
2. Wybór przewodniczącego.
3. Referat p. dr. Stan. Tomiczka na temat: Zadania Macierzy Szkolnej na najbliższą przyszłość.
4. Zatwierdzenie uchwał Zarządu Głównego.
5. Zmiana statutu.
6. Wybór władz.
7. Zakończenie.

Walne Zgromadzenia poprzedzą nabożeństwa: katolickie w kościele Serca Jezusowego Aleje Prez. Mościckiego o godz. 8'15, ewangelickie w kościele przy ulicy Marii Konopnickiej o godz. 8.

Ks. Karol Maultz, m. p.
sekretarz.

Piotr Feliks, m. p.
prezes.

Sprawozdanie Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej na Zaolziu za rok 1938.

Praca Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w roku sprawozdawczym zdążyła przede wszystkim w tym kierunku, aby Rząd Czechosłowacki przejął wreszcie szkoły Macierzy Szkolnej na swój etat i by ostatecznie zwolnił ją z obowiązków ponoszenia ciężaru, który sam powinien ponosić. Jak podano w sprawozdaniu za rok 1937 dnia 29. I. 1938, Zarząd Główny Macierzy Szkolnej podpisał umowę, na podstawie której gimnazjum realne w Orłowej z dniem 1. I. 1938 r. przechodzi na etat Państwa Czechosłowackiego, z tym jednak, że Macierz Szkolna będzie pokrywać wydatki związane z utrzymaniem gimnazjum, aż do załatwienia wszystkich formalności. Koszta miało Państwo refundować co miesiąc.

Także na podanie Macierzy wysłane do władz szkolnych o upaństwowienie względnie upublicznienie szkół ludowych w Nowym Boguminie, Polskiej Lutyni, Rychwałdzie, Dzieńmorowicach, Wierzniowicach i Cieszynie Zachodnim, wydź. w Niemieckiej Lutyni, Cieszynie Zachodnim, Bystrzycy, Jabłonkowie, Błędowicach Dol., uzyskał Zarząd Główny Macierzy Szkolnej obietnice przychylnego załatwienia podania. — Otóż jedną z ważnych prac Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej były zabiegi, podejmowane wspólnie z Komitetem Porozumiewawczym Polskich Stronnictw i Posłami u Władz, by jak najprędzej obietnicę tę zrealizowały. Niestety obietnice te kilkakrotnie solennie przez najwyższych Reprezentantów Republiki powtarzane zostały tylko obietnicami. Trzeba było więc w dalszym ciągu wszystkie szkoły Macierzy utrzymywać na własnym etacie i stąd dalsze prace Macierzy, to troska o utrzymanie swych placówek i niedopuszczanie do ich zamknięcia a również troska o zdobywanie funduszy. Dalsza praca Macierzy w roku sprawozdawczym to kierowanie pracą oświatową przy pomocy referentów oświatowych i za pośrednictwem swoich Kół. Przede wszystkim zwracano uwagę na świetlicę. Dla pogłębienia tej pracy urządziła Sekcja Oświatowa Zarządu Głównego parudniowy kurs na Kozubowej, o czym na innym miejscu. Ale nie tylko na pracę w Kołach Macierzy zwraca Zarząd uwagę.

W roku 1938 społeczeństwo polskie stanęło do zdecydowanej walki z Rządem Czechosłowackim o należne mu prawa narodowe. Trzeba było do tej walki społeczeństwo pobudzać i zagrzewać czy to na zgromadzeniach zwoływanych we wszystkich gminach przez Komitet Porozumiewawczy, czy to w prasie, zarówno przy wyborach gminnych jak i wpisach szkolnych. Zarząd Główny Macierzy Szkolnej uważając pracę tę za „Wyższy kurs uświadamiania narodowego“ wydatnie ją subwencjonował.

Jak w ub. lata śpieszyli nam z pomocą Bracia Rodacy z głębi Polski, tak i w roku sprawozdawczym pomagał Macierzy Św. Zw. Polaków z Zagr. w Warszawie. Z powodu wielkich a nie przewidzianych wydatków (gimnazjum od 1 stycznia 1938 było już przez Rząd Republiki Czeskosłowackiej przejęte i Macierz Szkolna w preliminarzu pokrycia nie przewidywała) Macierz znalazła się w sierpniu w bardzo ciężkim położeniu finansowym. Zarząd Główny Macierzy zastanawiał się jak pokryć niedobór.

Nadeszły jednak cudne słoneczne dni październikowe, kiedy to z rozkazu Naczelnego Wodza zwycięska armia polska objęła w wieczyste posiadanie naszą prastarą ziemię Piastowską, a lud śląski mógł wejść do ziemi obiecanej, Wolnej Niepodległej Ojczyzny, o której jego przodkowie marzyli tylko mogli. Za armią przyszły na Zaolzie polskie Władze Szkolne. Te zrealizowały wszystkie życzenia ludności polskiej a tym samym Macierzy Szkolnej. Już od 1. października przejął Wydział Oświecenia Publicznego wszystkie szkoły z gimnazjum realnym w Orłowej na czele, przedszkola, uzupełniające szkoły przemysłowe i szkołę gospodarstwa domowego w Orłowej. Rząd Polski zrealizował to, co przez szereg lat przyrzekał Rząd Czeski.

Jednym z najważniejszych działów pracy Zarządu Głównego było zrealizowanie uchwał Zwyczajego Walnego Zgromadzenia z dnia 19 czerwca 1937 i Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia odbytego w dniu 16. IV. 1939.

Najważniejsze uchwały Walnego Zgromadzenia odbytego 19./4. 1938:

a) Sekcji Szkolnej:

Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny:

1. do otwarcia nowych przedszkoli w Dzieńmorowicach, Dolnej Łomnej, Trzycieżu, Koszarzyskach, Nydku, Wierzniowicach, Zawadzie, Zabłociu, Pudłowie i dwu przedszkoli w Mostach p. Jabłonkowie, jedno na „Szańcach“, drugie na „Niżnym Końcu“,

2. by wraz z Komitetem Porozumiewawczym dołożył starań, aby w Cieszynie otwarto państwowe gimnazjum realne.

3. by po przejęciu szkół na etat państwowy zajął się jeszcze więcej szkołami zawodowymi i dopomógł naszej młodzieży do stworzenia odpowiednich warsztatów pracy.

4. by dopomógł finansowo gminie Boconowicom do przeprowadzenia adaptacji w budynku gminnym na pomieszczenie II klasy szkoły ludowej.

b) Sekcji gospodarczej:

Walne zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by pośpieszył w miarę możliwości Gminie Końskiej z finansową pomocą, ewentualnie w formie pożyczki, celem umożliwienia gminie budowy szkoły publicznej w osadzie Końska-Kanada.

c) Sekcji oświatowej i teatralnej:

Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny:

1. by dopilnował utworzenia przy wszystkich Kołach Macierzy Szkolnej Kółek Samokształcenia i możliwie dla wszystkich Kółek Samokszt. — świetlice.
2. by utworzono przy Zarządzie Głównym wzorową bibliotekę teatralną.
3. by ponownie kładł nacisk na zakładanie okręgowych zespołów teatralnych.

d) Sekcji muzealnej:

Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny:

1. aby w tym roku prelimitowano większą kwotę na urządzenie muzeum i na zakupno nowych eksponatów.
2. aby Zarząd Główny nie spuszczał z oka sprawy zakupna budynku na pomieszczenie muzeum.
3. aby po należytym urządzeniu muzeum, co zostanie ogłoszone w prasie, organizowano masowe wycieczki do tego muzeum.
4. aby przy Muzeum Macierzy Szkolnej utworzono specjalne archiwum, w którym by przechowywano i gromadzono cały materiał, odnoszący się do życia kulturalnego naszej ludności.

Wnioski Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia odbytego w kwietniu 1939 r.

Wniosek:

1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Macierzy Szkolnej na Śląsku Zaolziańskim, stwierdzając, że dawna Macierz Szkolna w Czechosłowacji zrodzona z podziału Macierzy Szkolnej Ks. Cieszyńskiego, spowodowanego aktem niesprawiedliwego rozerwania naszego kraju, po 18 latach ciężkiej ale owocnej pracy zakończyła swe dzieło z chwilą powrotu Zaolzia do Polski, **postanawia połączyć się w jednolitą organizację z Macierzą Szkolną na Śląsku Cieszyńskim** i w jej ramach realizując wielkie hasła i dążenia budzicieli narodowych na Śląsku i założycieli Macierzy pracować nadal ze wszystkich sił nad ugruntowaniem moralnej i materialnej potęgi Państwa i Narodu Polskiego na tej prastarej piastowskiej ziemi.

Przeprowadzenie niniejszej uchwały poleca Walne Zebranie dotychczasowemu Zarządowi Głównemu, powierzając mu równocześnie prowadzenie wszelkich agend i załatwianie spraw dotyczących Macierzy Szkolnej aż do czasu definitywnego połączenia obu towarzystw.

Uzasadnienie:

W r. 1920 po dokonany niesprawiedliwym podziale Śląska Cieszyńskiego nie mogła Macierz Szkolna Śląska Cieszyńskiego, mająca swą siedzibę w Polsce, podjąć się obrony interesów ludności polskiej odciętej od pnia macierzystego i przyłączonej do byłej Czechosłowacji. Wobec tego zorganizowano samodzielną Macierz

Szkolną po stronie czeskiej, która się podjęła walki o byt i prawa polskiego ludu w Czechosłowacji.

Z chwila, kiedy sprawiedliwość dziejowa połączyła rozerwany niegdyś kraj, musi się zrosnąć w jednolite ciało i Macierz Szkolna, gdyż jedynie tak będzie mogła skutecznie spełniać nowe zadania, które przed nią stanęły po przyłączeniu Zaolzia do Polski.

Wniosek w sprawie odznaki honorowej:

2. Nadzwyczajne Walne Zebranie Macierzy Szkol. na Śląsku Zachodnim uchwała wydanie specjalnej odznaki honorowej Macierzy nadawanej wszystkim długoletnim a przez swą pracę dla Macierzy i społeczeństwa polskiego na Śląsku Zachodnim zasłużonym członkom i sympatykom.

W tym celu wzywa dotychczasowy Zarząd Główny do opracowania szczegółowego regulaminu odznaki honorowej a następnie powołania specjalnej komisji odznaki, złożonej z najwybitniejszych pracowników społecznych z pośród członków Macierzy i której przysługiwać będzie prawo nadawania odznaki.

Uzasadnienie:

W chwili, kiedy Zaolzie zrasta się z resztą Polski a Macierz Szkolna na Śląsku Zachodnim zlewa się po 19-letniej rozłące z Macierzą Szkolną po drugim brzegu Olzy, jest rzeczą słuszną i konieczną podkreślenie zasług wielkiej rzeszy wytrwałych i ofiarnych pracowników Macierzy, którzy przez swój wysiłek, cierpliwe znoszenie prześladowań, duchowe i fizyczne cierpienia i wytrwanie na najbardziej nieraz zagrożonych placówkach, zasłużyli sobie w zupełności na wyróżnienie.

Odznaka winna być dowodem, że w prawdzie zasługi dla Ojczyzny i Narodu nie są płatne, ale społeczeństwo nigdy o nich nie zapomina.

Szczegółowe załatwienie wniosków przedstawia się następująco:

W myśl życzeń Walnego Zgromadzenia otwarto przedszkole w Bystrzycy-Pasiekach i dwa przedszkola w Mostach p. Jabłonkowie, pierwsze na „Szańcach“, drugie na „Niżnym Końcu“. Zarząd Główny postarał się o otwarcie publicznej szkoły handlowej w Orłowej. Spełnił także gorące życzenie gminy Łazów i wybudował salę gimnastyczną przy tamtejszej szkole wydziałowej. Szkoła wydziałowa w Łazach, założona przez Macierz Szkolną, była dotychczas nie zupełna, gdyż brakowało jej właśnie sali gimnastycznej. Do budowy mógł przystąpić Z. Gł. tym prędzej, ponieważ sami Obywatele Łazów złożyli na ten cel 40.000 koron czsl.

W roku sprawozdawczym przystąpił również Z. Gł. do budowy szkoły ludowej w Mostach na „Szańcach“. Budynek doprowadzony jest pod dach na surowo. Dalszą pracę przerwały historyczne wypadki październikowe. Po przyłączeniu Śląska do Polski szkołę ludową na „Szańcach“ pomieszczono w pięknym gmachu dawnej czeskiej szkoły. Nowy więc budynek jest dla szkoły niepotrzebny.

Zarząd Gł. postanowił go oddać w takim stanie jak obecnie się znajduje Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu, który budynek wykończy i przeznaczy na mieszkania dla nauczycieli i na cele kulturalno-oświatowe (świetlicę).

Rozpoczęto przygotowania do postawienia budynku szkolnego w Końskiej-Kanadzie. Po wypadkach październikowych stała się sprawa nieaktualną, gdyż szkołę przeniesiono do obszernego budynku dawnej szkoły czeskiej.

W jaki sposób zostały przeprowadzone wnioski sekcji oświatowej, teatralnej i muzealnej — jest uwidocznione w sprawozdaniach tych sekcji, umieszczonych na innym miejscu.

Poza sprawami, wyraźnie przekazanymi przez Walne Zgromadzenie, Zarząd Główny załatwił szereg innych spraw. Najważniejsze były:

1. Krajowy bal Macierzy Szkolnej.

Niedokończony budynek szkolny w Mostach „na Szańcach”.

2. Krajowy Festyn Macierzy Szkolnej.
3. Uroczystość otwarcia Pawilonu Restauracyjnego.
4. Organizowanie wykładów uniwersyteckich.
5. Organizowanie kursów języka polskiego i wiedzy o Polsce.

1. **Krajowy bal Macierzy Szkolnej**, który urządzono w roku przeszłym 15 stycznia, jak zwykle w Domu Reprezentacyjnym w Cieszynie, przyniósł ogółem czystego zysku 12.560 koron czstł. Bal udał się pod każdym względem. Mamy to do zawdzięczenia specjalnemu Komitetowi z p. dyr. Karolem Bergerem na czele, który podjął się organizacji i przygotowania balu. Podobnie jak w innych latach Bal zyszczyło swoją obecnością wiele bardzo Zacnych i Miłych Gości z tej i tamtej strony Olzy. Gościom, jak również Członkom Komitetu Balowego wyraża Zarząd Główny tą drogą słowa najserdeczniejszego uznania i podziękowania.

2. **Krajowy festyn Macierzy Szkolnej** urządzono 3 lipca 1938. Z powodu niepogody nie zgromadził on tyle Gości co w latach poprzednich. Komitetowi festynowemu, Chórzystkom i Chórzystom, którzy urozmaicili festyn swym występem chórowym, i wszystkim Gościom, składa Zarząd Główny słowa serdecznego podziękowania.

3. **Uroczystość otwarcia Pawilonu Restauracyjnego.** Kiedy Towarzystwo Parkowe po latach walki z różnymi przeciwnościami uzyskało koncesję na prowadzenie restauracji, wyłoniło się nowe zagadnienie, stające się coraz bardziej palącym, mianowicie przebudowanie i powiększenie pawilonu dotychczasowego, który nie odpowiadał już nowym wymaganiom. Piętrzyły się jednak trudności, które przez szereg lat nie pozwalały na zrealizowanie tego projektu. Przewyciężono je w reszcie i dziś w Parku stoi piękny i obszerny pawilon restauracyjny, którego uroczyste otwarcie od-

Pawilon restauracyjny w Parku Sikory.

było się w dniu 7 sierpnia 1938 r. Był to moment w życiu naszego społeczeństwa polskiego bardzo radosny, powiększyliśmy bowiem nasz gospodarczy stan posiadania, podnieśliśmy wartość Parku Sikory, jednego z najpiękniejszych obiektów Macierzy Szkolnej.

Uroczystość otwarcia pawilonu restauracyjnego udała się pod każdym względem. Przyniosła nie tylko pokaźny zysk materialny, ale także zysk moralny. Na uroczystość zeszli się przedstawiciele naszych organizacji z całego Śląska. Uroczystość zaszczylił swą obecnością Zaczni Goście: Dr. Szykowski, prof. uniwersytetu Karola w Pradze, posłowie pp. Budziński i Hoppe, państwo Konsulostwo Bociańscy, Dr. senator Leon Wolf oraz rzesze naszych członków i sympatyków.

Otwarcia dokonał prezes Macierzy Szk. dyr. Piotr Feliks, który podkreślił, że wybudowanie i oddanie do użytku pawilonu jest dokończeniem dzieła Wielkiego Polaka ś. p. Adama Sikory.

Śpiewactwo nasze pod dyr. p. kierownika Jerzego Samca odśpiewało podniosłe pieśni i zbiór pieśni „Cała Polska śpiewa“. Impreza ta nagrodziła nam urządzony w roku sprawozdawczym Krajowy Festyn Macierzy Szkolnej, który z powodu niepogody nie bardzo się udał.

4. Wykłady uniwersyteckie: Jego Magnificencja Pan Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Profesor Dr. Jan Lehr-Spławiński zawiadomił Macierz Szkolną, że Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, chcąc dać wyraz swej wielkiej radości z powodu przyłączenia Śląska Zaolziańskiego do Polski, postanowił urządzić cykl wykładów na Śląsku Zachodnim, w głównych jego centrach na różne tematy dotyczące Polski i Śląska a równocześnie w Krakowie na temat Śląska Zaolziańskiego. Zarząd Główny Macierzy Szkolnej z radością i prawdziwą wdzięcznością powitał tak cenną i aktualną myśl i przyjął na swoje barki organizację tych wykładów. Pierwszy, inauguracyjny odczyt odbył się w sali Macierzy Szkolnej w Cieszynie Zachodnim. Odczyt wygłosił sam Pan Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Dr. Lehr-Spławiński na temat „Język polski jako dźwignia Narodu i Państwa“. Następne wykłady odbywały się w poszczególnych okręgach, na jakie Koła Macierzy Szkolnej są podzielone. Dla okrędu bogumińskiego — w Boguminie, orłowskiego — w Orłowej, karwińskiego — w Karwinie, fryszackiego — we Fryszacie, suskiego — w Suchej Średniej, cieszyńskiego — w Cieszynie Zach., bystrzyckiego — w Bystrzycy, trzynieckiego — w Trzyńcu, jabłonkowskiego — w Jabłonkowie, ligockiego — w Ligotce Kameralnej.

Tematy wykładów i prelegenci:

prof. Dr Kazimierz Dobrowolski:	„Jak wyglądały grody, miasta i wsie polskie w pierwszych wiekach jej historii“.
prof. Dr Roman Dyboski:	„Śląsk a kultura polska“.
doc. Dr Józef Fudakowski:	„Piękno przyrody polskiej“.
prof. Dr Walery Goetel:	„Turystyka w Polsce“.
Dr Józef Gołab:	„Bogactwa kopalne Polski“.
prof. Dr Adam Heydel:	„Przyszłość gospodarcza Śląska“.
Dr. Stefan Jarosz:	„Od Wisły po Czeremosz“.
Stanisław Kaszycki:	„Turystyka w Polsce“.
doc. Dr Marian Książkiewicz:	„Bogactwa kopalne Polski“.
Dr Stanisław Leszczycki:	„Terytorium Państwa Polsk.“.
prof. Dr Mieczysław Małeki:	„Związki językowe Śląska z Polską“.
prof. Dr Kazimierz Nitsch:	„Związki językowe Śląska z Polską“.
doc. Dr Wiktor Ornicki:	„Dorobek gospodarczy wyzwolonej Polski“.
	„Praca Polski na morzu“.
prof. Dr Stanisław Pigoń:	„Literatura polska jako dobro Narodu“.

Dr Karol Piotrowicz:	„Związki kulturalne Śląska z resztą ziem polskich“.
doc. Dr Kazimierz Piwarski:	„Śląsk w dziejach Polski“.
doc. Dr Józef Reiss:	„Czar i piękno muzyki polskiej“.
prof. Dr Kazimierz Roupert:	„Tatry“.
prof. Dr Jerzy Smoleński:	„Terytorium Państwa Polsk“.
prof. Dr Władysław Szafer:	„Piękno przyrody polskiej“.

Na całym terenie Zaolzia odbyło się 61 odczytów. Razem na wykładach obecnych było 23.881 uczestników, z tego 17.321 dorosłych i 6.560 dzieci. Największą frekwencją cieszyły się wykłady w Karwinie, później w Boguminie, Frysztacie i Orłowej. Na zakończenie wykładów uniwersyteckich odbyła się w Karwinie w sali „Pracy“ podniosła uroczystość, którą znów zaszczycił swoją obecnością Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Profesor Dr Lehr-Spławiński.

Stwierdzić należy z wielką przyjemnością, że wykłady uniwersyteckie zorganizowane na tutejszym terenie osiągnęły swój cel. To też Zarząd Główny Macierzy Szkolnej składa P. T. Senatowi Uniwersytetu Jagiellońskiego gorące słowa uznania i podziękowania za trud i pracę wykonaną na Zaolziu.

5. Kursy języka polskiego i wiedzy o Polsce. Macierz Szkolna przy współpracy i poparciu finansowym Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach — zorganizowała na terenie Śląska Zaolziańskiego dla młodzieży pozaszkolnej i dorosłych przeszło 150 kursów języka polskiego i wiedzy o Polsce. Celem kursów było dokładniejsze poznanie języka polskiego i zaznajomienie ludności z obecnym stanem Polski pod względem kulturalnym i gospodarczym, oraz z jej historią. Kursy trwały od 16 stycznia 1939 do końca kwietnia 1939. Każdy kurs obejmował razem 60 godzin lekcyjnych. Wpisy przeprowadzili Panowie Prezesowie poszczególnych Kół, zaś prelegentami byli Panowie Nauczyciele, wyznaczeni przez Inspektorat szkolny w Cieszynie Zach. i we Frysztacie. Nadzór nad kursami sprawowali Panowie Referenci oświatowi obu inspektoratów i przedstawiciele Macierzy Szkolnej.

Kurs ukończyło przeszło 3.000 uczestników, którzy otrzymali świadectwa frekwencyjne.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w ciągu roku przeszłego kontrolował także pracę swych szkół i przedszkoli i stwierdził, że Grona nauczycielskie spełniały swoje obowiązki sumiennie w szkole i poza szkołą, wyężając swe siły w tym kierunku niejednokrotnie z całym poświęceniem. Z tego też względu poczuwa się Zarząd Główny do miłego obowiązku wyrażenia im serdecznego podziękowania i pełnego uznania.

Specjalne podziękowanie należy się miejscowym czasopismom za bezpłatne umieszczanie różnych komunikatów, dotyczących Macierzy i jej imprez. Zarząd Główny poczuwa się do obowiązku wyrażenia P. T. Redakcjom „Dziennika Polskiego“, „Ewangelika“, „Naszego Ludu“, „Robotnika Śląskiego“, „W Obronie Prawdy“ i „Gwiazdki Cieszyńskiej“, słów serdecznego podziękowania.

Skład Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w roku 1938.

Prezes: Piotr Feliks, dyr. państwowego gimnazjum Nr. 1 w Orłowej; I Wiceprezes: Ks. Konsenior Józef Berger, pastor w Cieszynie Zach.; II. Wiceprezes: Józef Badura, prof.

Członkowie Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej w r. 1938.

państw. gimnazjum w Orłowej; Sekretarz: Ks. profesor Karol Maultz; zast. sekretarza: Gabriel Ogrocki, dyr. Ubezpieczalni Społecznej we Frysztacie; skarbnik: Jan Ofiok, dyr. T. O. i Z. w Cieszynie Zachodnim; zastępca skarbnika: Józef Knobloch, urzędnik hut trzynieckich; Członkowie: Dr. Jan

Buzek, lekarz w Dąbrowie; Rudolf Budnik, dyr. szkoły wydzał. Nr. 2 w Cieszynie Zach.; Jan Ciemała, burmistrz w Wędryni; Teodor Guziur, kier. szkoły w Karwinie; Inż. Jan Heczko, zarządca sanatorium w Jabłonkowie; Józef Jonszta, dyr. Banku Handlowego w Cieszynie Zach.; Adam Kubala, dyr. szk. wydz. w Trzyńcu; Karol Machej, sztygar w Suchej Górnej; Józef Raiski, urzędnik Nowy Bogumin; Dr. Leon Wolf, senator we Frysztacie; insp. Władysław Wójcik z Orłowej.

Oprócz wymienionych w posiedzeniach Zarządu Głównego brali udział przewodniczący sekcji: oświatowej — Karol Polak, kier. szkoły w Porębie; teatralnej: Karol Berger, jako referent oświatowy przy Zarządzie Głównym; muzealnej — Karol Piegza, dyr. szk. wydz. w Stonawie; gospodarczej — dyr. Leon Cichy i Józef Manderla, jako kieownik biura Macierzy Szkolnej.

Skład członków prezydium:

Niezależnie od zebrań całego Zarządu Głównego, odbywały się raz w tygodniu zebrania członków prezydium, które następnie swe uchwały i wnioski oddawało do aprobaty Zarządowi Głównemu. W skład prezydium wchodziło: Dyr. Piotr Feliks, Ks. Konsenior Józef Berger, prof. Józef Badura, Ks. Karol Maultz, dyr. Jan Ofiak, dyr. Leon Cichy, insp. Władysław Wójcik, dyr. Gabriel Ogrocki. W posiedzeniach Prezydium brał udział również ref. oświatowy Karol Berger i kier. biura Józef Manderla.

Prezydium odbyło w r. 1938 55 posiedzeń.

Sekcje Macierzy Szkolnej.

Przy Zarządzie Głównym M. Szk. istniały i pracowały następujące Sekcje: a) szkolna, b) gospodarcza, c) teatralna, d) oświatowa, e) muzealna, f) Parku A. Sikory.

Sprawozdanie sekcji: teatralnej, oświatowej i muzealnej podano na innym miejscu.

a) **Sekcja szkolna.** Sekcja szkolna zastanawiała się nad potrzebami szkół Macierzy, ich organizacją, jak również wskazywała na miejscowości, gdzie i jakie należy otwierać szkoły, nad pracą nauczycieli i stawiała odpowiednie wnioski dla Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej. W skład sekcji wchodziło: Dyr. Potr Feliks, jako przewodniczący; jako członkowie: Karol Berger, referent oświatowy przy Zarządzie Głównym; Ks. Konsenior Józef Berger, poseł w Cieszynie Zach.; Rudolf Budnik, dyr. szkoły wydz. Nr. 2 w Cieszynie Zach.; Teodor Guziur, kier. szkoły w Karwinie; Jan Chromik, em. kier. szkoły wydz. we Frysztacie; Anna Janotówna, inspektorka przedszkoli; Ks. prof. Karol Maultz; Józef Manderla, kier. biura Mac. Szk.; Leon Molenda, dyr. szk. wydz. w Suchej Górnej; Paweł Rakus, insp. szkolny na powiat frysztacki; Karol Siwek, kier. szkoły w Mar. Górach; Franciszek Toman, dyr. szkoły wydz. w Błędowicach Dolnych; Jerzy Walek, dyr. szkoły wydz.

w Cieszynie (obecnie inspektor szkolny w powiecie cieszyńskim); Władysław Wójcik, insp. szkolny na powiat cieszyński; Franciszek Szymonik, dyr. szkoły wydział. w Mor. Ostrawie (obecnie w Jabłonkowie).

b) **Sekcja gospodarcza** zajmowała się przeprowadzeniem wszelkich adaptacji i napraw budynków Macierzy Szkolnej. W skład Sekcji wchodziłi pp.: Dyr. Piotr Feliks, dyr. Leon Cichy jako gospodarz Mac. Szk., dyr. Karol Berger, insp. Paweł Rakus, insp. Władysław Wójcik i inż. Franciszke Kwaśnicki. Po przyłączeniu Śląska Zachodniego do Polski w miejsce p. Cichego i dyr. Bergera weszli dyr. Budnik jako gospodarz i kier. Teofil Molinek.

b) **Sekcja muzealna.** W skład sekcji wchodziłi: Karol Piegza, dyr. szkoły wydziałowej w Stonawie jako przewodniczący; profesor Gustaw Fierla jako kustosz; jako członkowie: Ks. Jerzy Cymorek; Jerzy Trombik, naucz. szkoły wydział. w Cieszynie; prof. Engelbert Wadowski; Jan Matula, emer. kier. szkoły; Henryk Doffek, kier. szkoły w Bukowcu; Nohel Augustyn, naucz. w Żywocicach; Zuczek Gustaw, kier. szk. w Koszarzyskach; Popek Emil, em. kolejarz w Skrzeczoniu; Bonczek Leonard, naucz. w Karwinie.

Szczegółowe sprawozdanie podano na innym miejscu.

f) **Parku Sikory.** W skład którego wchodzi: Jerzy Teper, jako przewodniczący; członkowie: inż. Heczko Jan, Branny Józef, inż. Kwaśnicki Franciszek, Raszyk Karol, Badura Karol, Pietras Emil, Wałach Józef, Kubala Adam, Manderla Józef, Kaleta Józef, Bubik Franciszek.

Sprawozdanie podano na innym miejscu.

Komisja Rewizyjna. Pracę Zarządu Głównego i Sekcyj kontrolowała Komisja Rewizyjna, w skład której wchodziłi: Karol Buzek, rolnik w Końskiej, jako przewodniczący; Inż. Józef Machnik, kier. T. O. Z. w Orłowej, obecnie dyrektor Śląskiego Zakładu Kredytowego w Cieszynie Zachodnim, jako sekretarz; jako członkowie: Franciszek Pawliczek, dyr. Banku we Frysztacie; kier. Jarosław Waleczko w Cieszynie i Wiktor Sembol, właściciel Drukarni Ludowej we Frysztacie. Komisja Rewizyjna odbyła w roku sprawozdawczym 3 posiedzenia plenarne, przy czym zbadała skarbowość i księgowość Macierzy Szk. Sprawozdanie znajduje się na innym miejscu.

Zespół Lustratorów. Pracę Kół kontrolowali osobni lustratorowie, którzy też jako reprezentanci Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w myśl jego instrukcji wygłaszali na Walnych Zgromadzeniach Kół referaty, kontrolowali kasowość i udzielali rad oraz wskazówek Zarządom. Nazwiska ich podano przy Zarządach Kół. Na tym miejscu Zarząd Główny Macierzy Szkolnej wyraża Panom Lustratorom serdeczne podziękowanie za Ich bezinteresowną pracę, wykonywaną dla dobra całej Instytucji.

Biuro Macierzy Szkolnej. W biurze Macierzy Szkolnej, które mieści się w Domu Reprezentacyjnym w Cieszynie Zachodnim, pracowali: Józef Manderla, jako kierownik biura, Józef Wałach, jako buchalter, jako jego pomocnik Karol Siuda do końca wrze-

śnia 1938 r. Jako stenotypistki: Ożanówna Hermina do 15 października 1938 r., Ramszówna Helena i od 1 listopada 1938 Kowalska Helena. Nadto jako referenci oświatowi pracowali: do końca września 1938 r. dyr. Karol Berger i Mg. Adam Gajdzica. Prowadzili dział: teatralny, biblioteczny i świetlicowy. Od 1 kwietnia pomaga w buchalterii kier. Teofil Molinek.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej, stwierdzając, że wszyscy urzędnicy pracowali bardzo sumiennie, wyraża im na tym miejscu słowa uznania i podziękowania.

W roku sprawozdawczym załatwiono w biurze 5.811 liczb protokołu podawczego.

Sprawozdanie ze skarbowości Macierzy Szkolnej.

Rok sprawozdawczy za okres od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 przedstawia się pod względem finansowym znacznie gorzej od roku poprzedniego. Wprawdzie ludność nasza w zrozumieniu zadań Macierzy i Jej ciężkiego położenia składała chętnie grosz na cele kulturalno-oświatowe, mimo że zmuszona była do świadczeń także na cele innych organizacji polskich. Nawet i fakt, że Społeczeństwo polskie za granicami Śląska i w roku sprawozdawczym spieszyło Macierzy Szkolnej z wydatną pomocą, Macierz Szkolna zamknęła rok sprawozdawczy poważnym niedoborem.

Wydatki Macierzy Szkolnej przedstawiały się w czasie od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 następująco:

	Kcz	Zł
1. Utrzymanie szkół Macierzy Szkolnej	1,959.417'75	80.321'19
2. Utrzymanie burs Macierzy Szkolnej	161.124'75	—
3. Wydatki Kół Macierzy Szkolnej:		
a) wydatki przy imprezach	111.558'40	6.109'91
b) subwencje Kół na cele szkolne	49.416'25	6.186'99
c) wydatki adm. Kół i zakupno inwent.	38.013'—	1.765'06
d) wpłata Kół a conto należności statutowej do Zarządu Głównego	23.492'25	2.531'75
4. Wydatki administracyjne:		
a) płace urzędników biura	28.722'20	4.122'88
b) utrzymanie biura	42.485'40	11.933'25
5. Utrzymanie realności pozaszkolnych	17.199'35	89'63
6. Asekuracje budynków	7.860'—	—
7. Podatki (11.075'60 + 6.296'40)	17.372'—	—
8. Wydatki przy imprezach Zarz. Główn.	13.709'15	—
9. Oświata pozaszkolna i płace pracowników oświatow., wydatki świetlic, teatr kukiełkowy i inne (subw. dla „Dziennika Polskiego“, subwencja na akcję wpisową do szkół i na akcję wyborczą do gmin	293.623'60	2.366'83
10. Wydatki sekcji muzealnej	9.130'—	160'—
11. Wydatki na budowy realności M. Szk.	258.468'—	—
Do przeniesienia	3,031.592'10	115.587'49

	Kcz	Zł
Z przeniesienia	3,031.592'10	115.587'49
12. Udzielenie stypendiów	43.510'—	8.072'—
13. Spłata długów	2'400'—	—
14. Sekcja odczytowa	—	18.306'30
15. Wpłata na udział księgarni Mac. Szk.	—	27.646'—
	<u>3,077.502'10</u>	<u>169.611'79</u>

Razem wydatki Macierzy Szkolnej za czas od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 wynosiły Kcz 4,137.575'90, co czyni (licząc 100 Kcz = 16 Zł) 662.012'15 Zł.

W roku sprawozdawczym za okres od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 wpłynęły do Macierzy Szkolnej następujące dochody:

	Kcz	Zł
1. Subwencja rządowa na gimnazjum realne w Orłowej	28.200'—	—
2. Subwencja rządowa na szkołę Gospod. Wiejskiego w Końskiej	24.100'—	—
3. Subwencja rządowa na Dom Macierzy Szkolnej	3.710'—	—
4. Subwencja rządowa tytułem udzielonych płatn. urlopów dla nauczycieli	72.701'—	—
5. Subwencja Tow. Opieki Kulturalnej . .	1,070.251'—	—
6. Tytułem darów, składek w kraju i poza krajem	135.842'—	23.476'47
7. Tytułem opłat i innych doch. w szkoł.	233.205'45	12.726'62
8. Tytułem opłat i innych doch. w bursach	157.536'90	—
9. Tytułem wkładek czł. w Kołach M. Szk.	32.951'—	3.504'69
10. Tytułem innych doch. w Kołach M. Szk.	53.407'05	3.684'35
11. Tytułem ściągnień z płac. urzęd. biura	2.543'60	206'67
12. Tytułem dochodów Komisji Stypendial.	4.831'—	—
13. Tytułem dochodów z imprez Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej	20.765'50	2.351'75
14. Tytułem dochodów z imprez Mac. Szk.	—	1.000'—
15. Tytułem wpłat Kół Macierzy Szkolnej należytości statutowej	23.492'25	7.292'71
16. Tytułem dochod. z imprez Kół M. Szk.	156.000'45	10.318'35
17. Tytułem czynszów z domów Mac. Szk.	43.696'—	758'—
18. Tytułem dochodów stypendialnych funduszów (Dr. Olszak)	16.259'35	—
19. Tytułem ściągnień z płac prac. oświat.	10.863'25	—
20. Tytułem sprzedaży realności	7.616'10	—
21. Tytuł. subw. Województwa na odczyty	—	17.000'—
22. Tytuł. subw. Województwa na szkoln.	—	25.000'—
23. Tytułem zwrotów stypendiów	11.630'10	200'—
24. Tytułem subwencji na pracę oświatową	29.471'55	—
25. Za nowe pożyczki (na pawilon) . . .	120.000'—	—
Razem	<u>2,259.074'30</u>	<u>107.519'61</u>

Razem dochody Macierzy Szkolnej od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 wynosiły Kcz 2,931.071'85, czyli (licząc 100 Kcz = 16 Zł) 468.971'50 Zł.

Jak wynika z zestawienia dochodów i rozchodów niedobór za czas od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 powiększył się o sumę 193.040'65 Kcz, którą pokryto chwilowo z konta bieżącego w T. O. Z. w Cieszynie Zachodnim.

Powodem niedoboru jest rozszerzenie działalności oświatowej pozaszkolnej. Otwierano bowiem w szybszym tempie jak dotąd świetlice, które wyposażono w odpowiedni inwentarz: radia, polskie czasopisma, gry i zabawy. Chodziło o to, by młodzież naszą, którą gwałtowne Czesi kaptowali do swych organizacji, zatrzymać u siebie. Powodem dalszym to subwencjonowanie „Dziennika Polskiego“, który dzielnie pomagał w walce o prawa ludu polskiego. Macierz pokrywała częściowo wydatki prelegentów związane z ich wyjazdem na zgromadzenia w sprawie wyborów do gmin i zapisów do szkół. To spowodowało, że wydatki w roku 1937-38 na oświatę pozaszkolną wynosiły Kcz 100.734'10, w okresie sprawozdawczym 1938-39 wzrosły do kwoty 2,936.223'60 Kcz. Również wydatki na szkolnictwo się nie pomniejszyły. Wprawdzie z dniem 1 stycznia 1938 zostało przejęte na etat państwa Czsl. gimnazjum realne w Orłowej, jednak Macierz Szkolna musiała je nadal utrzymywać. W roku sprawozdawczym 1937-38 Rząd Czechosłowacki wpłacił na szkolnictwo Macierzy Szkolnej 324.049'—10 Kcz. W roku sprawozdawczym 1938-39 tylko kwotę 56.010'— Kcz, czyli mniej o Kcz 268.039'10.

Szkolnictwo Macierzy Szkolnej w roku 1938 obejmowało:

obejmowało:

- 1 gimnazjum realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej,
- 7 szkół wydziałowych,
- 12 szkół ludowych,
- 67 przedszkoli,
- 2 szkoły zawodowe żeńskie i
- 3 bursy.

Oprócz tego subwencjonowała Macierz Szkolna 3 kursy kroju i szycia, 7 szkół przemysłowych i 1 szkołę handlową przy powiat. czeskiej szkole handlowej w Orłowej.

Nadzór pedagogiczny nad zakładami Macierzy Szkolnej do chwili przyłączenia Zaolzia do Państwa Polskiego spełniały czeskie władze rządowe, a mianowicie: z ramienia Rady Szkolnej Powiatowej frysztańskiej i frydeckiej, jak również Wydziału Szkolnego w Mor. Ostrawie p. insp. Paweł Rakus, z ramienia Rady Szkolnej Powiatowej cieszyńskiej p. insp. Władysław Wójcik, z ramienia Macierzy Szkolnej nad żeńską szkołą gospodarstwa wiejskiego w Końskiej, p. kier. szkoły gosp. w Suchej Górnej Karol Cieñciała a nad

przedszkolami p. Anna Janotówna, instruktorka przedszkoli. Po 1 października 1938 r. szkolnictwo Macierzy Szkolnej przejął Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego. Żeńską szkołę zawodową w Końskiej oddała Macierz Szkolna Śląskiej Izbie Rolniczej w Katowicach.

Ze sprawozdań poszczególnych kierownictw szkół i przedszkoli jest widocznym, że dziatwa szkolna pobierająca naukę w szkołach Macierzy doznawała wszechstronnej pomocy materialnej ze strony miejscowych czynników i ze strony polskich instytucji.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej poczuwa się więc do miłego obowiązku złożenia jak najserdeczniejszych słów uznania i podziękowania wszystkim Łaskawym Ofiarodawcom za Ich pomoc przy zaopatrywaniu dziatwy szkolnej w książki i przybory, za subwencje na utrzymanie szkół i przedszkoli, za obdarowywanie dzieci przy różnych imprezach, jak: Mikołaj, Gwiazdka, festyn i t. p.

Sprawozdanie z działalności Kółka Nauczycielek Przedszkoli przy T. N. P. za rok 1938.

Kółko N. P. liczyło z początkiem roku 75 członkiń, z tego 61 z przedszkoli Macierzy Szkolnej, a 14 z przedszkoli gminnych i prywatnych. Na końcu roku było 94 członkiń, z tego 73 z przedszkoli Macierzy Szkolnej, a 21 z przedszkoli gminnych i prywatnych.

Zarząd Kółka liczył 12 członkiń; przewodniczącą była p. Helena Knabówna. Zarząd odbył 5 posiedzeń zarządu.

Zarząd zwołał w ciągu roku sprawozdawczego 6 konferencji. Na konferencjach wygłoszono 3 referaty:

„Choroby zakaźne na terenie przedszkola“ (A. Buryszówna).

„Ćwiczenia mowy z dziećmi młodszymi w przedszkolu“ (W. Szarowska).

„Ćwiczenia mowy z dziećmi starszymi w przedszkolu“ (A. Buryszówna).

Frekwencja na konferencjach wynosiła 93%!

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek w roku szkolnym 1937/38	Ilość uczniów w roku 1937/38	Ilość stałych sił nauczycielskich w roku 1937/38	Ilość sił nauczycielskich dochodzących w roku 1937/38	Ilość uczniów zapisanych w roku szkolnym 1938/39	Uroczystości i urządzenia szkolne										Biblioteka uczniowska liczy dzieł	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczniki i inne książki
								przedstawień (porank.)	wystaw szkolnych	odeczytów	wydziałek w góry	festynów szkolnych	innych							
SZKOŁA ŚREDNIA gimnazjum realne im. Jul. Słowackiego																				
1	Orłowa	1909	14	614	22	3	666	4	—	2	1	1	—	2618	7867	3976				
SZKOŁY WYDZIAŁOWE:																				
1	Błędowice Dolne	1927	5	158	8	1	292	5	—	2	1	1	2	164	1895	1324				
2	Bystrzyca	1923	6	185	9	3	221	3	—	3	1	1	—	465	1960	1360				
3	Cieszyn Zachodni	1924	7	217	11	2	202	6	—	5	1	1	2	209	786	1286				
4	Frysztat (IV kl.)	1924	1	16	6	1	17	5	—	2	1	1	—	472	167	120				
5	Jabłonków	1926	6	179	8	2	174	3	1	2	1	1	—	614	2340	1216				
6	Lutynia Niemiecka	1914	4	140	5	4	103	2	—	1	1	2	163	1657	940					
7	Mor. Ostrawa	1908	3	46	4	2	40	3	—	—	1	—	524	852	701					
	Razem		32	941	51	15	1049	27	1	14	6	7	6	2611	9657	6947				
SZKOŁY LUDOWE																				
1	Bogumin Nowy	1906	2	53	2	3	65	5	—	6	—	1	4	138	65	122				
2	Cieszyn Zachodni	1925	3	87	3	3	75	6	—	3	1	1	2	94	962	294				
3	Łomna Dolna—Kam.	1934	1	24	1	3	24	2	—	3	—	—	—	52	233	86				
4	Dziemkowice	1931	1	22	1	2	27	7	1	2	—	—	—	70	300	110				
5	Mariańskie Góry	1909	1	18	1	2	13	4	—	—	—	—	—	57	149	119				
6	Mor. Ostrawa	1902	1	19	1	1	16	3	—	—	—	—	—	524	112	203				
7	Gródek „Groni“	1938	1	(24)	1	2	24	—	—	—	—	1	1	100	—	150				
8	Polska Lutynia	1924	3	56	3	2	59	7	—	5	—	1	2	189	287	267				
9	Poręba	1926	1	21	1	3	18	3	—	9	—	—	—	73	114	163				
10	Rychwałd	1923	2	42	2	3	42	3	1	5	—	—	—	223	640	321				
11	Witkowice	1909	1	12	1	2	11	7	—	1	—	—	—	83	153	64				
12	Wierzniowice	1925	2	37	2	2	45	5	—	2	—	1	1	45	—	153				
	Razem		19	415	19	28	419	52	2	33	4	10	10	1648	2995	2052				
PRZEDSZKOŁA																				
1	Błędowice Dolne I.	1927	2	23	1	—	18	3	—	—	—	1	2	—	—	6				
2	Błędowice Dolne II.	1929	1	20	1	—	22	1	—	—	—	1	—	—	—	8				
3	Bukowiec	1926	2	35	1	—	53	2	—	—	—	2	—	—	—	—				
4	Bystrzyca	1925	1	88	1	—	88	4	—	—	—	1	—	—	—	—				
5	Bystrzyca—Paseki	1938	1	30	1	—	30	5	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Cierlicko Dolne	1931	1	24	1	—	24	—	—	—	—	1	—	—	—	20				
7	Cierlicko Górne	1928	1	26	1	—	45	3	—	—	—	1	—	—	—	6				
8	Darków I.	1923	1	50	1	—	40	3	—	—	—	1	—	—	—	10				
9	Darków II.	1931	1	17	1	—	31	1	—	—	—	1	1	—	—	20				
10	Datynie Dolne	1928	1	19	1	—	26	2	1	—	—	1	1	—	—	—				
11	Dąbrowa Śl.	1928	1	14	1	—	13	1	—	—	—	1	1	—	—	—				
12	Frysztat—Miasto	1918	1	40	1	—	48	4	—	—	—	1	—	—	—	—				
13	Frysztat—Granice	1930	1	20	1	—	31	3	—	—	—	1	1	—	—	8				
14	Grodziszcz	1930	2	15	1	—	35	1	—	—	—	1	—	—	6	—				
15	Gródek	1930	1	46	1	—	56	6	—	—	—	1	—	—	—	—				
16	Gruszów	1935	1	18	1	—	17	1	—	—	—	1	1	—	—	—				
17	Guty	1935	1	26	1	—	38	1	—	—	—	1	2	—	—	—				
18	Jabłonków	1928	1	40	1	—	72	5	—	—	—	1	—	—	—	3				
19	Końska I.	1927	1	26	1	—	38	1	—	—	—	1	—	—	—	—				
	Do przeniesienia		22	577	19	—	725	47	1	—	19	9	—	6	11	—				

Szkolnej w roku 1938.

Liczba inwentarza środków naukowych	Jaka wartość miała Gwiazdka i Mikofaj	Ile dzieci było na letniku	Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego	Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego	Ilość dzieci wyznania		Ilość dzieci pici		Ilość dzieci											
					rymsko-katolickiego	ewangelickiego a. w.	innego	męskiej	żeńskej	forników	robotników	chałupników	rolników	rzemieślników	kupców	nauczycieli	kojarzy	urzędników	Innych	
SZKOŁA ŚREDNIA gimnazjum realne im. Jul. Słowackiego																				
6073	10.918'30	80	260	9 093 90	389	223	2	493	121	137	77	8	28	55	18	77	70	72	72	
SZKOŁY WYDZIAŁOWE																				
442	2.000'—	—	292	500'—	12	145	1	75	83	40	33	20	15	22	8	—	12	—	8	
1690	—	—	—	—	47	136	2	102	83	1	98	7	19	17	6	1	25	1	10	
785	5.682'50	4	86	1.814'20	112	104	1	116	101	29	41	15	48	23	4	6	20	10	21	
—	840'—	—	4	120'—	15	1	—	12	4	7	2	4	—	—	—	—	—	—	—	
1980	1.522'—	—	69	1.600'—	133	45	1	95	84	12	29	45	40	34	5	—	7	3	4	
1033	2.450'—	—	—	—	135	3	2	73	67	26	39	1	16	11	2	—	28	1	16	
1793	4.000'—	46	46	6 000'—	45	1	—	26	20	12	10	2	—	12	3	—	3	—	4	
7723	6.494 50	50	497	10 034'20	499	435	7	499	442	127	252	94	138	120	28	7	97	15	63	
SZKOŁY LUDOWE																				
521	2.240'—	5	53	1.358'—	51	2	—	27	26	1	32	—	—	5	2	—	2	6	5	
185	2 348 50	12	52	1.108'—	52	33	2	38	49	5	31	1	3	6	—	—	7	12	22	
144	1 700'—	—	24	1.300'—	17	7	—	13	11	—	8	11	3	—	—	—	—	—	2	
73	1.650'—	—	—	—	19	2	1	10	12	9	3	4	3	1	—	—	—	—	1	
421	1.000'—	4	18	900'—	18	—	—	7	11	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
1793	2.000'—	19	19	3.000'—	17	1	1	10	9	9	1	—	—	1	2	—	—	2	4	
26	—	—	—	—	8	16	—	12	12	—	7	7	10	—	—	—	—	—	—	
421	2.200'—	3	140	420'—	55	1	—	25	31	26	7	2	6	3	2	—	5	1	4	
212	2.500'—	4	—	—	14	7	—	10	11	14	1	3	1	—	—	—	—	2	—	
218	1.800'—	—	42	600'—	33	8	1	20	22	11	7	6	4	5	—	—	4	1	4	
363	1 600'—	4	12	1 100'—	12	—	—	6	6	—	4	—	—	—	—	—	—	3	5	
244	1.100'—	—	—	—	37	—	—	17	20	1	18	—	8	—	—	—	5	—	5	
4621	21.138 50	51	360	9.786 —	333	77	5	195	220	84	129	34	38	21	6	—	24	27	52	
PRZEDSZKOŁA																				
25	600'—	—	—	—	3	20	—	15	8	8	5	4	1	1	—	—	1	2	—	1
8	900'—	—	20	300'—	2	18	—	7	13	14	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	34	1	—	17	18	1	1	21	8	3	—	—	—	—	—	1
184	1.000'—	—	50	200'—	18	68	2	46	42	1	27	2	9	10	1	1	4	5	28	7
62	420'—	—	30	360'—	—	30	—	20	10	2	15	2	2	—	—	—	2	—	—	8
—	500'—	—	—	—	11	11	2	11	13	12	3	2	—	2	1	—	—	—	—	4
30	500'—	—	—	—	18	8	—	13	13	10	5	5	4	2	—	—	—	—	—	—
14	1.500'—	—	40	340'—	45	4	1	22	28	15	7	15	1	4	2	1	1	1	3	—
31	800'—	—	17	1 000'—	16	1	—	8	9	9	3	1	—	2	—	—	1	—	1	—
100	850'—	—	26	360'—	1	17	1	9	10	13	—	2	—	1	—	—	1	1	1	—
163	1.000'—	—	12	200'—	13	—	1	6	8	8	—	—	—	—	—	—	—	1	5	2
27	1 000'—	—	40	350'—	36	4	—	16	24	5	22	—	—	1	5	—	—	5	—	—
79	582'—	—	—	—	20	—	—	10	10	9	3	3	—	1	—	—	—	—	1	—
102	720'—	—	12	1.400'—	8	7	—	9	6	6	4	3	—	1	—	—	1	—	—	—
—	550'—	—	30	—	10	36	—	23	23	8	15	5	7	8	1	—	2	—	—	—
63	420'—	—	18	850'—	18	—	—	9	9	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	12
—	500'—	—	20	400'—	4	22	—	9	17	2	5	6	4	8	1	—	—	—	—	—
50	1.200'—	—	—	—	38	2	—	15	25	2	13	1	1	10	1	—	3	4	5	—
—	—	—	20	250'—	12	14	—	8	18	2	22	—	—	2	—	—	—	—	—	—
938	13.042'—	—	335	6.010'—	307	263	7	273	304	129	155	74	37	62	12	4	16	17	71	—

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek w roku szkolnym 1937/38	Ilość uczniów w roku 1937/38	Ilość stałych sił nauczycielskich w roku 1937/38	Ilość sił nauczycielskich dochodzących w roku 1937/38	Ilość uczniów zapisanych w roku szkolnym 1938/39	Uroczystości i urządzenia szkolne					Biblioteka uczniowska liczy dzieł	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczniki i inne szkolnych
								przedstawień (porank.)	wystaw szkolnych	odeczytów	wycieczek w góry	festynów szkolnych			
	Z przeniesienia		22	577	19	—	725	47	1	—	19	9	—	6	111
20	Końska II.—Kanada	1930	1	15	1	—	22	1	—	1	—	—	—	—	2
21	Karwina—Nowy Jork	1935	1	21	1	—	19	1	—	—	2	—	—	—	—
22	Leszna Dolna	1928	1	25	1	—	41	2	—	—	—	—	—	—	—
23	Ligota Alodialna	1930	1	22	1	—	35	4	—	—	1	—	—	—	10
24	Ligotka Kameralna	1929	1	26	1	—	33	3	1	—	1	—	—	—	8
25	Lutynia Niemiecka	1930	1	27	1	—	45	—	—	—	1	2	—	—	—
26	Lutynia Polska	1929	1	18	1	—	21	2	—	—	1	—	—	—	—
27	Łazy II.—Koksownia	1928	1	20	1	—	40	3	1	—	1	—	—	—	8
28	Łąki n/Olzą	1926	1	27	1	—	27	1	—	—	1	—	—	—	—
29	Łyżbice	1928	1	24	1	—	31	1	—	—	1	—	—	—	—
30	Markłowice Dolne	1930	1	24	1	—	50	2	—	—	—	—	—	—	—
31	Mosty przy Cieszyńcu	1930	1	21	1	—	50	6	—	—	1	—	—	—	—
32	Mosty Śląskie	1936	1	36	1	—	54	1	—	—	1	—	—	—	—
33	Milików	1937	1	25	1	—	38	2	—	—	1	—	—	—	—
34	Nawsie I	1929	1	31	1	—	39	3	—	—	—	—	—	—	—
35	Nawsie II	1931	1	17	1	—	24	—	—	—	1	—	—	—	2
36	Niebory	1928	1	38	1	—	46	3	—	—	1	—	—	—	—
37	Nowy Bogumin	1909	1	13	1	—	14	5	6	—	1	—	—	—	8
38	Olbrachcice	1928	1	31	1	—	54	3	—	—	1	—	—	—	—
39	Oldrzychowice I	1927	1	22	1	—	48	1	—	—	1	—	—	—	—
40	Oldrzychowice II	1930	1	22	1	—	22	1	—	—	1	—	—	—	—
41	Orłowa—Kopaniny	1926	1	22	1	—	16	1	—	—	1	—	—	—	—
42	Orłowa—Zimny Dół	1924	1	13	1	—	30	1	—	—	1	—	—	—	7
43	Pioseczna	1930	1	28	1	—	36	—	—	—	1	2	—	—	5
44	Piotrowice	1925	1	25	1	—	55	1	—	—	1	—	—	—	—
45	Poręba	1928	1	11	1	—	10	3	9	—	1	—	—	—	—
46	Raj	1936	1	23	1	—	26	3	1	—	1	—	—	—	—
47	Ropica	1928	1	26	1	—	35	—	—	—	1	1	—	—	—
48	Rychwałd	1926	1	17	1	—	16	2	2	—	1	—	—	—	—
49	Sibica	1919	1	20	1	—	30	3	—	—	1	—	—	—	5
50	Skrzeczoń	1913	1	26	1	—	51	1	—	—	1	1	—	—	12
51	Stanisławice	1936	1	18	1	—	33	1	—	—	1	—	—	—	—
52	Stare Miasto	1930	1	12	1	—	20	1	—	—	1	4	—	—	—
53	Stonawa I	1924	1	23	1	—	39	1	—	—	1	—	—	—	—
54	Stonawa II	1930	1	31	1	—	42	—	—	—	1	1	—	—	7
55	Sucha Dolna	1925	2	14	1	—	14	1	—	—	1	2	—	—	8
56	Sucha Górna I	1925	2	36	1	—	34	—	—	—	1	—	—	—	10
57	Sucha Górna II	1931	1	21	1	—	36	—	—	—	1	—	—	—	12
58	Sucha Średnia II	1929	2	27	1	—	24	1	—	—	1	—	—	—	15
59	Szonymel	1928	1	15	1	—	10	3	—	—	1	—	—	—	—
60	Szymbark	1923	1	15	1	—	29	1	—	—	1	2	—	—	24
61	Wędrynia	1927	1	41	1	—	40	1	—	—	1	2	—	—	—
62	Żuków Dolny	1925	1	27	1	—	42	—	—	—	1	—	—	—	—
63	Bogumin Miasto	1938	1	—	1	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—
64	Jabłonków—Miejska Łomna	1938	1	—	1	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—
65	Jabłonków Pioseczna II . . .	1938	1	—	1	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—
	Do przeniesienia		71	1573	65	—	1472	117	3	17	4	61	28	6	272

Szkolnej w roku 1938.

Liczba inwentarza środków naukowych	Jaka wartość miała Gwiazdka i Mikofaj	Ile dzieci było na letniaku	Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego	Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego	Ilość dzieci wyznania			Ilość dzieci pici										
					rymsko-katolickiego	ewangelickiego a. w.	Innego	męskiej	żeńskej	górników	robotników	chałupników	rolników	rzemieślników	kupców	nauczycieli	kolejarzy	urzędników
938	13.042	—	335	6.010	307	263	7	273	304	129	155	74	37	62	12	4	16	17
16	700	—	—	—	4	11	—	9	6	12	—	—	—	—	—	—	—	2
21	700	—	21	400	17	3	—	9	12	13	—	—	—	—	—	—	—	3
19	1.000	—	15	1.100	13	12	—	11	14	—	19	4	1	1	—	—	—	—
110	650	—	—	—	12	10	—	9	13	3	3	10	2	1	—	—	—	1
263	620	—	—	—	5	21	—	10	16	4	9	5	3	1	—	—	—	1
—	500	—	—	—	27	—	—	14	13	6	4	—	—	—	—	—	—	2
131	500	—	—	—	16	2	—	4	14	8	3	—	—	—	—	—	—	4
68	1.500	—	20	1.000	9	10	—	9	11	10	8	—	—	—	—	—	—	—
—	1.400	—	—	—	26	1	—	15	12	7	10	3	—	—	—	—	—	—
—	800	—	—	—	6	18	—	10	14	—	13	8	—	—	—	—	—	—
8	900	—	—	—	24	—	—	9	15	6	3	2	2	—	—	—	—	6
55	530	—	7	109'50	13	8	—	7	14	3	6	1	4	6	—	—	—	—
—	480	—	—	—	34	2	—	13	23	1	16	—	3	8	1	—	—	3
—	375	—	—	—	12	13	—	10	15	1	5	8	8	1	—	—	—	—
—	1.000	—	—	—	6	24	—	19	12	—	12	4	5	4	—	—	—	2
65	430	—	—	—	1	16	—	9	8	—	3	5	7	1	—	—	—	—
8	650	—	—	—	20	18	—	22	16	—	12	10	8	3	—	—	—	2
158	560	—	12	380	12	1	—	6	7	—	8	—	—	3	1	—	—	—
—	1.500	—	25	750	24	7	—	16	15	15	4	4	1	3	—	—	—	3
90	560	—	—	—	1	21	—	11	11	9	5	—	1	4	2	—	—	1
—	700	—	—	—	1	21	—	14	8	—	4	6	1	9	—	—	—	2
130	1.000	—	22	150	4	18	—	13	9	7	1	5	—	3	—	—	—	2
40	550	—	30	700	1	12	—	4	9	10	—	—	—	1	—	—	—	—
27	340	—	—	—	26	2	—	14	14	6	10	4	3	5	—	—	—	—
8	900	—	20	900	25	—	—	11	14	2	14	—	1	2	—	—	—	4
73	2.100	—	—	—	7	4	—	5	6	5	2	1	1	—	—	—	—	1
—	650	—	23	400	23	—	—	11	12	10	10	—	1	1	—	—	—	—
10	600	—	26	500	16	10	—	12	14	2	8	4	4	2	—	—	—	5
14	350	—	17	140	14	2	—	8	9	4	4	—	1	3	—	—	—	2
50	700	—	20	360	10	10	—	11	9	1	13	—	1	4	—	—	—	—
61	1.800	—	50	300	23	3	—	12	14	1	17	—	1	2	—	—	—	1
20	750	—	20	—	12	5	—	9	9	5	1	2	6	—	—	—	—	2
40	700	—	20	1.400	12	—	—	8	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—
—	600	—	—	—	22	1	—	7	16	8	3	1	—	6	—	—	—	4
76	500	—	—	—	28	3	—	13	18	17	4	—	—	4	—	—	—	3
51	340	—	—	—	3	11	—	8	6	3	—	2	—	3	—	—	—	4
50	900	—	34	150	30	6	—	17	19	20	7	3	1	2	—	—	—	—
25	1.000	—	21	600	20	1	—	8	13	14	1	1	—	2	—	—	—	2
60	650	—	—	—	4	23	—	11	16	13	1	4	—	8	—	—	—	—
82	725	—	15	300	14	1	—	8	7	—	7	7	—	—	—	—	—	—
92	610	—	20	400	3	10	—	2	6	9	6	1	—	3	—	—	—	3
—	—	—	—	—	26	15	—	19	22	—	14	—	4	1	—	—	—	20
91	350	—	—	—	13	14	—	14	13	3	4	5	5	1	—	—	—	5

Główny Macierzy Szkolnej po 1 października 1938.

429	45.512	—	1	783	15.849	50	926	633	14	738	835	373	426	182	113	171	31	18</
-----	--------	---	---	-----	--------	----	-----	-----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----	------

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Liczba klas i paralelek w roku szkolnym 1937/38	Liczba uczniów w roku 1937/38	Liczba stałych nauczycieli w roku 1937/38	Liczba stałych nauczycieli dochodzących w roku 1937/38	Liczba uczniów zaprzeczonych w roku szkolnym 1938/39	Uroczystości i urządzenia szkolne					Biblioteka uczniowska liczy dzieł	Liczba książek przeczytanych w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczników szkolnych	
								przedstawień (poranki.)	wypraw szkolnych	odczytów	wydziałek w góry	festynów szkolnych	innych			
66	Z przeniesienia		71	1573	65	—	1472	117	3	17	4	61	28	—	6	272
66	Mosty Śl. „Niżny“ koniec	1938	1	—	1	—	37	Przedszkola otwarte przez Zarząd								
67	Mosty Śląskie Szańce . . .	1938	1	—	1	—	36									
68	Pietwałd—Brzeziny . . .	1938	1	—	1	—	33									
69	Pietwałd—Nowa Wieś . . .	1938	1	—	1	—	29									
70	Pietwałd—Kościół . . .	1938	1	—	1	—	28									
71	Pietwałd—Pustki . . .	1938	1	—	1	—	18									
72	Trzyciech . . .	1938	1	—	1	—	30									
73	Wierzniewice . . .	1938	1	—	1	—	30									
Razem			79	1573	73	—	1713	117	3	17	4	61	28	—	6	272
ŻEŃSKIE SZKOŁY ZAWODOWE																
1	Szkoła Gosp. W. w Końskiej	1919	1	38	4	2	33	5	1	6	3	1	2	281	253	33
2	Szkoła Gosp. D. w Orłowej	1911	2	94	3	2	65	6	1	4	1	—	—	127	65	176
Razem			3	132	7	4	98	11	2	10	4	1	2	408	318	209
KURSY KROJU I SZYCIA																
1	Frysztat . . .	1931	1	30	1	—	33	3	1	—	1	—	—	—	—	—
2	Piotrowice . . .	1938	1	23	1	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Trzynieć . . .	1922	2	26	1	—	31	2	—	—	1	—	—	—	—	—
Razem			4	79	3	—	87	5	1	—	2	—	—	—	—	—
UZUPEŁNIAJĄCE SZKOŁY PRZEMYSŁOWE																
1	Bogumin Nowy . . .	1929	1	9	1	1	—	3	—	2	—	—	—	—	—	28
2	Bystrzyca n/Olzą . . .	1924	2	22	2	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Cieszyn Zachodni . . .	1927	2	57	3	2	104	—	—	4	1	1	2	—	—	—
4	Frysztat . . .	1921	2	42	1	—	174	3	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Karwin . . .	1919	2	32	2	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Orłowa . . .	1909	3	45	—	5	36	—	1	—	1	—	—	—	—	—
7	Stonawa . . .	1924	2	26	—	—	32	—	—	—	1	—	—	123	213	—
Razem			14	233	9	8	407	6	2	6	4	1	3	123	213	28
OGÓŁEM																
1	Gimnazjum real. w Orłowej	1909	14	614	22	3	666	4	—	2	1	1	—	2618	7867	3976
2	Szkoły wydzielone . . .		32	941	51	15	1049	27	1	14	6	7	6	2611	9657	6947
3	Szkoły ludowe . . .		19	415	19	28	419	52	2	33	4	10	10	1648	2995	2052
4	Przedszkola . . .		79	1573	73	—	1713	117	3	17	4	61	28	—	6	272
5	Szkoły zawodowe . . .		3	132	7	4	98	11	2	10	4	1	2	408	318	209
6	Kursy kroju i szycia . . .		4	79	3	—	87	5	1	—	2	—	—	—	—	—
7	Uzup. szkoły przemysłowe		14	233	9	8	407	6	2	6	4	1	3	123	213	28
Razem			165	3987	184	58	4439	222	11	82	25	81	49	7408	21.066	13.504
BURSY																
1	Męska w Orłowej . . .	1911	—	96	3	—	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Żeńska w Orłowej . . .	1929	—	22	2	—	25	2	—	—	—	—	6	—	—	—
3	Żeńska w Końskiej . . .	1919	—	16	4	—	15	—	—	3	3	—	3	—	—	—
4	Mieszana w Śl. Ostrawie . . .	1925	—	44	—	—	39	4	—	12	—	—	—	—	—	—
Razem			—	178	9	—	169	6	—	15	3	—	9	—	—	—

Szkolnej w roku 1938.

Liczba inwentarna środków naukowych	Jaka wartość miała Gwiazdka i Mikołaj	Ile dzieci było na letnisku	Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego	Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego	Ilość dzieci wyznania		Ilość dzieci płci		Ilość dzieci												
					rymsko-katolickiego	ewangelickiego a. w.	innego	męskiej	żeńskej	góralców	robotników	chłapiuków	rolników	rzemieślników	kupców	nauczycieli	kolejarzy	osagdników	lanych		
1429	45 512	—	1	783	15.849	50	926	633	14	738	835	373	426	182	113	171	31	18	45	43	171

Główny Macierzy Szkolnej po 1 października 1938

1429	45 512	—	1	783	15.849	50	926	633	14	738	835	373	426	182	113	171	31	18	45	43	171
ŻEŃSKIE SZKOŁY ZAWODOWE																					
1122	—	—	—	—	12	26	—	—	38	—	6	11	18	2	—	—	1	—	—	—	—
380	—	—	—	—	57	37	—	—	94	42	7	2	7	3	4	2	17	8	2	—	—
1502	—	—	—	—	69	63	—	—	132	42	13	13	25	5	4	2	18	8	2	—	—
KURSY KROJU I SZYCIA																					
—	—	—	—	—	29	1	—	—	30	20	1	—	—	4	1	—	3	—	1	—	—
—	—	—	—	—	15	8	—	—	23	12	1	3	1	3	—	—	2	—	1	—	—
—	—	—	—	—	10	14	2	—	26	10	4	2	—	2	2	3	2	1	—	—	—
—	—	—	—	—	54	23	2	—	79	42	6	5	1	9	3	3	7	1	2	—	—
UZUPEŁNIAJĄCE SZKOŁY PRZEMYSŁOWE																					
17	—	—	—	—	8	1	—	—	9	1	3	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	5	17	—	—	18	4	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	28	29	—	—	34	23	4	20	8	3	5	—	1	7	2	7	—
—	—	—	—	—	37	5	—	—	35	7	12	10	—	10	—	—	8	2	—	—	—
—	—	—	—	—	26	6	—	—	32	—	20	2	2	1	2	—	—	—	3	—	—
—	—	—	—	—	21	24	—	—	25	20	35	3	—	3	—	—	2	—	2	—	—
76	—	—	—	—	19	7	—	—	26	—	14	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—
93	—	—	—	—	144	89	—	—	179	54	86	44	16	7	43	3	1	17	4	12	—
OGÓŁEM																					
6073	10 918	30	80	260	9.093	90	389	223	2	493	121	137	77	8	28	55	18	77	70	72	72
7723	16 494	50	50	497	10 034	20	499	435	7	499	442	127	252	94	138	120	28	7	97	15	63
4621	21.138	50	51	360	9.786	—	333	77	5	195	220	84	129	34	38	21	6	—	24	27	52
1429	45 512	—	1	783	15.849	50	926	633	14	738	835	373	426	182	113	171	31	18	45	43	171
1502	—	—	—	—	69	63	—	—	132	42	13	13	25	5	4	2	18	8	2	—	—
—	—	—	—	—	54	23	2	—	79	42	6	5	1	9	3	3	7	1	2	—	—
93	—	—	—	—	144	89	—	—	179	54	86	44	16	7	43	3	1	17	4	12	—
21.441	94 063	30	182	1900	44.763	60	244	1543	30	2104	1883	891	947	352	350	424	93	108	278	170	374
BURNY																					
—	—	—	—	—	50	46	—	—	96	—	23	10	5	18	8	4	11	9	2	6	—
—	—	—	—	—	15	7	—	—	22	2	2	1	2	1	—	—	7	6	1	—	—
—	—	—	—	—	4	12	—	—	16	—	3	3	10	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	26	18	—	—	16	28	6	8	4	1	3	—	4	16	1	1	—
—	—	—	—	—	95	83	—	—	112	66	31	23	13	31	12	4	22	31	4	7	—

Wykaz Gron Nauczycielskich w Szkołach Macierzy Szkolnej na Śląsku Zaolziańskim.

a) Szkoła średnia.

Gimnazjum Realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej, założone w roku 1909 przez Macierz Szkolną Księstwa Cieszyńskiego w Cieszynie i Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Gimnazjum liczyło w r. 1937-38 8 klas 6 paralelek i 620 uczniów. W r. 1938-39 8 klas 7 paralelek i 666 uczniów.

Grono nauczycielskie w r. 1938-39: dyr. Feliks Piotr, profesorowie: Badura Józef, Bolek Henryk, Burian Wiktor, Drózd Alojzy, Dzik Teodor, Farny Alfred, Fierla Gustaw, Folwarczny Jan, Folwarczny Józef, Folwarczny Rudolf, Jančar Antoni, Ks. Juroszek Jerzy, Motyka Stanisław, Niemiec Józef, Palowski Władysław, Wadowski Engelbert, Włosok Jan, Zielina Gustaw, Zuczek Józef, Onderkówna Bronisława, Guziur Emanuel (dla muzyki i śpiewu), Wronówna Zofia (dochodząca dla robót ręcznych), Dadok Józef (dochodzący dla stenografii).

Przez cały rok korzystali uczniowie z czytelnii, do której prenumerowano różne czasopisma literackie i naukowe.

Studenckie Kółko Macierzy miało na celu zaznajamianie starszej młodzieży z formami pracy oświatowej i społecznej. Urządzało odczyty, prowadziło chór i orkiestrę.

Podobnie jak w latach poprzednich, zarządzili się uczniowie autonomicznie w tak zw. gminach szkolnych.

W gimnazjum istniały 2 drużyny harcerskie oraz Dorost Czerwonego Krzyża.

Uczniowie posiadają własną orkiestrę złożoną z 43 członków, chór męski, chór mieszany i chór żeński, którymi kieruje prof. Em. Guziur.

Przy gimnazjum istnieje Rada Rodzicielska, która zbiera się co 1 i pół miesiąca. Na zebraniach rady odbywają się aktualne referaty, połączone z dyskusją. Z ramienia Rady Rodzicielskiej w roku sprawozdawczym urządziło gimnazjum „Kolonie letnią“. Prezesem Rady Rodzicielskiej był p. kier. Karol Cienciała.

Egzamin dojrzałości złożyło 44 uczniów i 12 uchenic. Większa ich część udała się na studia wyższe.

Członkowie Grona pracują poza szkołą w różnych towarzystwach kulturalno-oświatowych i społecznych na Śląsku, gdzie są często prezesami, sekretarzami, skarbnikami, lustratorami itd.

b) wydziałowe:

1. Szkoła wydziałowa w Będowicach Dolnych. Dyrektor: Franciszek Toman, nauczyciele: Antoni Berger, Adolf Folwarczny, Jan Żwak do 29. XI. 1938, Franciszek Szarowski, Karol Poncza do 24. X. 1938, Józef Reichenbach do 15. XI. 1938, Zofia Wronówna, naucz. kob. rob. ręczn. do 31. VIII. 1938, od 1. IX. 1938 Olga Rossmantówna, naucz. kob. rob. ręczn., Toman Władysław od 1. IX. 1938,

siła dochodząca Ks. Karol Teper do religii ewang. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

2. **Szkoła wydziałowa w Bystrzycy n/O.** Dyrektor: Rudolf Budnik, nauczyciele: Jan Kozieł, Zuzanna Karpecka, Józef Raszka, Rozalia Popkówna od 1. IX. 1938, Niebrój Edward, Gustaw Rykała, Ferdynand Menszyk, Leon Michalik, Bronisława Poloczkówna, naucz. kob. rob. ręczn., siły dochodzące: Ks. Emanuel Tłołka do religii ewang. i Ks. Klemens Galocz do religii katolickiej. Szkoła mieści się w budynku własnym.

3. **Szkoła wydziałowa w Cieszynie Zachodnim.** Dyrektor: Jerzy Walek, nauczyciele: Trombik Jerzy, Trombik Paweł, Jan Pribuła, Jan Kotas, Helena Taskówna, Sydonia Czyżówna, Adolf Żyła, Józef Kożusznik, Emilia Mrózkówna, naucz. kob. rob. ręczn., siły dochodzące: Ks. Emanuel Tłołka do religii ewang. i Ks. Franciszek Bogacz do religii katol. Szkoła mieści się w budynku własnym.

4. **Szkoła wydziałowa w Jabłonkowie.** Dyrektor: Rudolf Paszek, nauczyciele: Bronisława Stawowa, Adolf Dzik, Edward Klimsza, Franciszek Zając do 31. VIII. 1938, Szczepan Janas, Karol Heczko, Kozubek Wiktor od 1. IX. 1938, Edward Steffek od 1. IX. 1938, Władysław Hliśnikowski od 1. II. od 31. VIII. 1938, siły doch.: Bronisława Poloczkówna, naucz. kob. rob. ręczn. i ks. Emanuel Tłołka do religii ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

5. **Szkoła wydziałowa w Niem. Lutyni.** Dyrektor: Jan Jeleń, nauczyciele: Rudolf Wójcik, Józef Mierzwa, Władysław Pasz, Maria Kocurówna, Elżbieta Wojtkówna, naucz. gospod. domow., siły dochodzące: Ks. Franciszek Michalec do rel. katol., Ks. Władysław Fierla do religii ewang. i Józef Dadok do naucz. stenogr. Szkoła mieści się w budynku własnym.

6. **Szkoła wydziałowa w Mor. Ostrawie.** Dyrektor: Franciszek Szymonik, nauczyciele: Stanisława Głogowska, Wanda Knabówna do 30. IX. 1938, Gustaw Słowik do 31. VIII. 1938, Stanisław Bury od 1. IX. 1938, Anna Gaudynówna, dochodzący Ks. Józef Kurowski do religii katol. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

7. **Szkoła wydziałowa we Frysztacie, kl. IV.** Dyrektor: Alojzy Kocyan, nauczycielka Anna Szupinówna, dochodzący: Ks. Józef Nowak do religii rzym.-kat., Józef Dadok do stenogr. Klasa mieści się w budynku własnym.

c) ludowe:

1. **Szkoła ludowa w Nowym Boguminie.** Kierownik: Alfred Kocur, naucz.: Józef Jaworski, Elżbieta Zmelta, Ludmiła Szustkówna do kob. rob. ręczn., Ks. Fryderyk Szymeczek, naucz. rel. katolickiej. Szkoła mieści się w budynku własnym.

2. **Szkoła ludowa w Cieszynie Zachodnim.** Kierownik: Jerzy Walek, nauczyciele: Brzeżek Andrzej, Guziurówna Franciszka, Rykałówna Ludmiła, siły nauczycielskie do kob. rob. ręczn. i religii jak pod szkołą wydziałową. Szkoła mieści się w szkole wydziałowej.

3. **Szkoła ludowa w Łomnej Dolnej.** Kierownik: Alojzy Maroszczyk, siły dochodzące: Korzenna Olga do kob. rob. ręczn., Ks. Tomasz Gwóźdź do rel. rzym.-kat., Adolf Pytlik do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

4. **Szkoła ludowa Gródek „Groń“.** Kierownik: Franciszek Zajac, siły dochodzące: Gabriela Koźdoniówna do kob. rob. ręczn., Ks. Karol Krzywoń do rel. ewang. Szkoła pomieszczona jest w budynku własnym.

5. **Szkoła ludowa Dzieńmorowice.** Kierownik: Kubatko Leon, siły dochodzące: Wojtkówna Elżbieta, naucz. kob. rob. ręczn., Ks. Michalec Franciszek do religii rzym.-kat. Szkoła znajduje się w budynku Centr. Stow. Spożywczego dla Śląska w Łazach.

6. **Szkoła ludowa w Mar. Górach.** Kierownik: Karol Siwek, siły dochodzące: Głogowska Stanisława, Gaudynówna Anna do kob. rob. ręczn. Szkoła pomieszczona jest w budynku T. S. L.

7. **Szkoła ludowa w Mor. Ostrawie.** Kierownik: Franciszek Szymonik, nauczyciele: Stanisław Bury do 31. VIII. 1938, od 1. IX. 1938 Władysław Hliśnikowski, siły naucz. do kob. rob. ręczn., religii, jak pod szkołą wydziałową. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

8. **Szkoła ludowa w Polskiej Lutyni.** Kierownik: Jan Wojtek, nauczyciele: Ferdynand Bystroń, Elżbieta Różowska, siły dochodzące: Elżbieta Wojtkówna do kob. rob. ręczn., Ks. Franciszek Michalec do rel. rzym.-kat. Szkoła mieści się w budynku własnym.

9. **Szkoła ludowa w Porębie.** Kierownik: Karol Polak, siły dochodzące: Ludmiła Szustkówna do kob. rob. ręczn., Ks. Józef Kurowski do religii rzym.-kat., Ks. Władysław Fierla do religii ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

10. **Szkoła ludowa Rychwałd.** Kierownik: Rudolf Siwek, nauczyciel: Józef Adamczyk, siły dochodzące: Ludmiła Szustkówna do kob. rob. ręczn., Ks. Józef Kurowski do religii rzym.-katol., Ks. Alfred Fierla do rel. ewang. Szkoła pomieszczona jest w budynku własnym.

11. **Szkoła ludowa Wierzniowice.** Kierownik: Henryk Bizoń, naucz.: Leopold Wałoszek, siły dochodzące: Wojtkówna Elżbieta do kob. rob. ręczn., Ks. Michalec Franciszek do rel. rzym.-katol. Szkoła mieści się w budynku prywatnym.

12. **Szkoła ludowa w Witkowicach.** Kierownik: Józef Bystroń do 31. VIII. 1938, od 1. IX. 1938 Robert Gałuszka, siły dochodzące: Ks. Alojzy Olšovský do rel. kat., Gaudynówna Anna do kob. rob. ręcznych. Szkoła mieści się w budynku Gwarectwa. szkoły, sekretarz Janina Woźnówna, naucz., skarbnik Jan Kadłubiec, naucz., lustrator Adam Kluz, naucz., Bystrzyca n-O.

Wykaz nauczycielek i kierowników przedszkoli Macierzy Szkolnej na Zaolziu.

1. **Przedszkole Błędowice Dolne I.** Nauczycielka Emilia Fukałówna, kierownik pedagogiczny Jan Fiedor, kier. szk. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

2. **Przedszkole Błędowice Dolne II.** Nauczycielka Anna Kożusznikówna, kierownik pedagogiczny Fr. Toman, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

3. **Przedszkole Bukowiec.** Nauczycielka Maria Pawlusówna, kierownik pedagogiczny Henryk Doffek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

4. **Przedszkole Bystrzyca n/O.** Nauczycielka Maria Lasocińska — zast, Maria Goleszna od 23. II. 1938 do 28. II. 1938 i od 11. III. 1938 do 14. III. 1938, kier. pedag. Rudolf Budnik, dyr. szkoły wydział. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

5. **Przedszkole Bystrzyca-Pasieki.** Nauczycielka Maria Goleszna, kierownik pedagogiczny Paweł Łabaj, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

6. **Przedszkole Cierlicko Dolne.** Nauczycielka Karolina Kożusznikówna do 9. XI. 1938, od 10. XI. 1938 Maria Gradkówna, kier. pedagogiczny Franciszek Franek, kier. szk. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

7. **Przedszkole Cierlicko Górne.** Nauczycielka Helena Gradkówna, kierownik pedagogiczny Jan Kałużek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

8. **Przedszkole Darków I.** Nauczycielka Adolfina Śmiżanka, kierownik pedagogiczny Jan Paździora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

9. **Przedszkole Darków II.** Nauczycielka Anna Młodzikówna, kierownik pedagogiczny Jan Grohmann, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

10. **Przedszkole Datynie Dolne.** Nauczycielka Maria Gałgonkówna, kierownik pedagogiczny Franc. Chmiel, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

11. **Przedszkole Dąbrowa Śl.** Nauczycielka Agnieszka Sembołówna, kierownik pedagog. Jan Chromik, emer. dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

12. **Przedszkole Frysztat-Miasto.** Nauczycielka Olga Babiszówna, kierownik pedagogiczny Alojzy Kocyan, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

13. **Przedszkole Frysztat-Grąnice.** Nauczycielka Anna Woźnicówna, kierownik pedag. Henryk Rzechaczek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

14. **Przedszkole Grodziszcz.** Nauczycielka Elżbieta Bezećna do 31. VIII. 1938 i Emilia Żwakówna od 1. IX. 1938, kierownik pedag. Paweł Kukucz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

15. **Przedszkole Gródek.** Nauczycielka Helena Szlauerówna, kierownik pedagogiczny Jan Heczko, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

16. **Przedszkole Gruszów.** Nauczycielka Amalia Janikówna, kierownik pedagogiczny Jerzy Mikołajek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

17. **Przedszkole Guty.** Nauczycielka Helena Folwarczna, kierownik pedagogiczny Jan Kula, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

18. **Przedszkole Jabłonków.** Nauczycielka Monika Wertfeinówna, kierownik pedag. Rudolf Paszek do 31. X. 1938, od 1. XI. 1938 Paweł Lipka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

19. **Przedszkole Końska I.** Nauczycielka Janina Cienciałówna do 28. II. 1938, od 1. III. 1938 Emilia Bielówna, kier. pedag. Paweł Sikora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

20. **Przedszkole Końska II.** Nauczycielka Helena Cieślarówna, kierownik pedagogiczny Paweł Sikora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

21. **Przedszkole Karwina-Nowy Jork.** Nauczycielka Justyna Hudźcówna, kierownik pedagog. Teodor Guziur, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

22. **Przedszkole Leszna Dolna.** Nauczycielka Agnieszka Folwarczna, kierownik pedagogiczny Jerzy Tomoszek, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

23. **Przedszkole Ligota Alodiałna.** Nauczycielka Maria Mokroszówna, kierownik pedag. Karol Zagóra, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

24. **Przedszkole Ligotka Kameralna.** Nauczycielka Ewa Lasocianka, kierownik pedag. Karol Folwarczny, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

25. **Przedszkole Lutynia Niem.** Nauczycielka Anna Jasiokówna, kierownik pedag. Jan Jeleń, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

26. **Przedszkole Lutynia Polska.** Nauczycielka Waleria Żyłanka, kierownik pedag. Jan Wojtek, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

27. **Przedszkole Łazy II.** Nauczycielka Olga Bujokówna, kierownik pedag. Karol Piegza, naucz. wydział. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

28. **Przedszkole Łąki n/O.** Nauczycielka Anna Buryszówna, kierownik pedagogiczny Karol Morys, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

29. **Przedszkole Łyżbice.** Nauczycielka Helena Gabrysiówna, kierownik pedagogiczny Paweł Gojniczek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

30. **Przedszkole Markłowice Dolne.** Nauczycielka Helena Wronówna, kierownik pedag. Teofil Molinek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

31. **Przedszkole Mosty p. Cieszynie.** Nauczycielka Franciszka Tomankówna, kierownik pedagogiczny Hubert Tesarczyk, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

32. **Przedszkole Mosty Śląskie.** Nauczycielka Emilia Szotkowska, kierownik pedagogiczny Antoni Paździora, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

33. **Przedszkole Milików.** Nauczycielka Amalia Guńkówna, kierownik pedagogiczny Jan Morcinek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

34. **Przedszkole Nawsie I.** Nauczycielka Wanda Zientkówna, kierownik pedagogiczny Gustaw Krużolek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku gminnym.

35. **Przedszkole Nawsie II.** Nauczycielka Natalia Ożanówna, kierownik pedagog. Jan Zientek, em. nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

36. **Przedszkole Niebory.** Nauczycielka Emilia Bielówna do 28. II. 1938, od 1. III. 1938 Janina Cienciałówna, kier. pedag. Paweł Zabystrzan. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

37. **Przedszkole Nowy Bogumin.** Nauczycielka Gabriela Kocurówna, kierownik pedag. Alfred Kocur, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

38. **Przedszkole Olbrachcice.** Nauczycielka Anna Zahrajówna, kierownik pedagog. Jan Farnik, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

39. **Przedszkole Oldrzychowice I.** Nauczycielka Henryka Rzymanówna, kierownik pedag. Paweł Pustówka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

40. **Przedszkole Oldrzychowice II.** Nauczycielka Wanda Bajtkówna, kierownik pedag. Jan Kantor, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

41. **Przedszkole Orłowa-Kopaniny.** Nauczycielka Emilia Fierłowa, kierownik pedagog. Stanisław Paluch, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

42. **Przedszkole Orłowa-Zimny Dół.** Nauczycielka Milada Toszkowa, kierownik pedagog. Stanisław Paluch, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

43. **Przedszkole Pioseczna I.** Nauczycielka Elżbieta Hellsteinówna, kierownik pedag. Fryderyk Jesch, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

44. **Przedszkole Piotrowice.** Nauczycielka Bronisława Taskówna do 12. IX. 1938, od 13. IX. 1938 Klara Molinkowa, kierownik pedagogiczny Jan Urbańczyk, kier. szkoły. Przedszkole jest w budynku szkoły ludowej.

45. **Przedszkole Poręba.** Nauczycielka Maria Burówna, kierownik pedagogiczny Karol Polak, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

46. **Przedszkole Raj.** Nauczycielka Anna Pinkasowa, kierownik pedagogiczny Franciszek Mitrenga, kier. szkoły. Przedszkole jest w budynku wynajętym.

47. **Przedszkole Ropica.** Nauczycielka Maria Krzyżankówna, kierownik pedag. Paweł Biedrawa, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

48. **Przedszkole Rychwałd.** Nauczycielka Helena Wojtalówna, kierownik pedag. Rudolf Siwek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

49. **Przedszkole Sibica.** Nauczycielka Agn. Łupińska do 31. VIII. 1938, Emilia Żwakówna do 31. X. 1938, Ludmiła Raszykowa, kier. pedag. Rudolf Macura, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

50. **Przedszkole Skrzeczni.** Nauczycielka Leontyna Florkówna, kierownik pedag. Jan Zyder, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

51. **Przedszkole Stanisławice.** Nauczycielka Maria Kawulokówna do 31. X. 1938, od 1. XI. 1938 Genowefa Sztulanka, kier. pedag. Józef Stebel, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

52. **Przedszkole Stare Miasto.** Nauczycielka Adela Pałaca, kierownik pedagogiczny Leon Lauko, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

53. **Przedszkole Stonawa I.** Nauczycielka Helena Grötznerówna, kierownik pedag. Andrzej Wranka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

54. **Przedszkole Stonawa II.** Nauczycielka Waleria Hudźcówna, kierownik pedag. Franciszek Jeżowicz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

55. **Przedszkole Sucha Dolna.** Nauczycielka Helena Santariusówna, kierownik pedagog. Jan Rymorz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

56. **Przedszkole Sucha Górna I.** Nauczycielka Maria Słupówna, kierownik pedag. Paweł Myrdacz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

57. **Przedszkole Sucha Górna II.** Nauczycielka Anna Kieconiówna, kierownik pedag. Paweł Myrdacz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

58. **Przedszkole Sucha Średnia II.** Nauczycielka Agn. Santariusówna, kierownik pedag. Jan Rymorz, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

59. **Przedszkole Szonychel.** Nauczycielka Waleria Szarowska, kierownik pedag. Paweł Pszczółka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

60. **Przedszkole Szumbark.** Nauczycielka Maria Jurczkówna, kierownik pedag. Karol Sikora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

61. **Przedszkole Wędrynia.** Nauczycielka Bronisława Michejdzińska, zast. Anna Bielówna od 15. IX. do 31. X. 1938, kierownik pedag. Zuzanna Kaszperówna. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

62. **Przedszkole Żuków Dolny.** Nauczycielki Genowefa Sztulanka do 12. IX. 1938, od 13. IX. 1938 do 27. IX. 1938 Bronisława Taskówna, od 27. IX. 1938 Emilia Wachtarczykowa, kier. pedag.

Ludwik Szynder, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

63. **Przedszkole Bogumín-Miasto.** Nauczycielka Maria Blachowa, kierownik pedag. Jan Blacha, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

64. **Przedszkole Jabłonków-Miejska Łomna.** Nauczycielka Amalia Wertfeinówna, kierownik pedag. Paweł Lipka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

65. **Przedszkole Jabłonków-Pioseczna II.** Nauczycielka Franciszka Aertsówna, kierownik pedag. J. Wrana, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

66. **Przedszkole Mosty Śl.-Niżny Koniec.** Nauczycielka Szotkowska Emilia, kierownik pedag. Paździora Antoni, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

67. **Przedszkole Mosty-Szańce.** Nauczycielka Walkówna Emilia, kierownik pedag. Jan Kareta, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

68. **Przedszkole Pietwałd-Brzeziny.** Nauczycielka Ziejkowa Rozalia, kierownik pedag. J. Kapusta, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

69. **Przedszkole Pietwałd-Nowa Wieś.** Nauczycielka Latowa Władysława, kierownik pedag. Alojzy Maroszczyk, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

70. **Przedszkole Pietwałd-Kościół.** Nauczycielka Fasczanka Lidia, kierownik pedag. J. Kwiatkowski, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

71. **Przedszkole Pietwałd-Pustki.** Nauczycielka Anna Folwarczna, kierownik pedag. M. Zaporowski, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

72. **Przedszkole Trzycieź.** Nauczycielka Alojzja Przeczówna, kierownik pedagogiczny Wilhelm Mandrysz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

73. **Przedszkole Wierzniowice.** Nauczycielka Stefania Wołochówna, kierownik pedagogiczny Henryk Bizoń, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym.

Szkoły zawodowe.

Polska Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska Macierzy Szkolnej z prawem publicznym w Orłowej.

Założona w roku szkolnym 1911-1912 przez Koło Pań Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie jako szkoła gospodarstwa domowego, przejęta na etat Macierzy Szkolnej w roku 1914, była czynna do 30 czerwca 1920 r. — Wskutek teroru czeskiego, stosowanego przez bandy działaczy plebiscytowych wobec wszystkich placówek polskich w Orłowej, została zamknięta, a dom szkoły zajęty przez lokatorów, którzy korzystając z ustawy ochronnej, pozostali w nim do roku 1927. W tym roku budynek szkolny został poddany gruntownemu remontowi, dzięki czemu, po uzy-

skaniu odpowiedniego pozwolenia u władz czeskich, Macierz Szk. otworzyła szkołę dnia 16 grudnia 1927 r. jako pięciomiesięczną szkołę gospodarstwa domowego, w której nauka odbywała się do końca czerwca 1928 r. Dnia 1 września 1928 r. otwarto jednoroczną szkołę rodzinną, obok niej od 1 września 1929 istniały aż do powrotu Zaolzia do Polski pięciomiesięczne kursy gotowania i także kursy szycia.

W roku 1933 szkoła otrzymała stałe prawa publiczności.

Szkołą opiekowało się z ramienia Macierzy Szkolnej osobne kuratorium, w skład którego w roku sprawozdawczym wchodziło: 1) Piotr Feliks, dyrektor gimnazjum i prezes Macierzy Szkolnej, jako przewodniczący, 2) Machnik Józef, kierownik T. O. Z. w Orłowej, jako zastępca przewodniczącego, 3) Jan Włosok, dyrektor szkoły, jako skarbnik i sekretarz, 4) Fryderyka Kożusznikówna, nauczycielka szkoły i zastępczyni dyrektora.

Grono nauczycielskie: Dyrektor: Jan Włosok, profesor gimn. pol. w Orłowej. Nauczycielki: Fryderyka Kożusznikówna prowadziła dział szycia i była przełożoną bursy żeńskiej, pomieszczonej w budynkach l. d. 490 i 675, Waleria Łukoszówna uczyła przedmiotów ogólno-kształcących, Anna Chromikówna przedmiotów kucheno-gospodarczych, Walburga Főjcikowa udzielała nauki gotowania na kursach gotowania.

W roku szkolnym 1937-38 ukończyło szkołę rodzinną 33 uczennic, kursy gotowania i szycia 61 uczestniczek.

Nauczycielki, podobnie jak w latach poprzednich, uważały za swój najważniejszy obowiązek wychowywanie uczniów na świadome swych obowiązków wobec Narodu Polki, uzdolnione do brania czynnego udziału w pracy kulturalno-oświatowej w środowisku, w którym im wypadnie żyć i działać. Uczennice, pod kierunkiem nauczycielki Walerii Łukoszówny, urządzały poranki dla uczczenia dróg serca Polaka rocznic i dni pamiętnych. Dnia 8 maja 1938 r. odbył się ich staraniem wieczorek szkolny w sali Domu Robotniczego w Orłowej, którego program poświęcony był matce polskiej. W dniach 12 i 13 czerwca urządzono w budynkach szkoły l. d. 490 i 675 wystawę prac uczniów z zakresu bielizniarstwa i krawieczyzny oraz gotowania i prac pisemnych polskich. Obydwie te największe imprezy szkolne ściągnęły, jak w latach poprzednich, bardzo wielką ilość publiczności, interesującej się szkolnictwem zawodowym żeńskim.

Nauczycielki, nie ograniczając się do pracy szkolnej, pracowały gorliwie w organizacjach młodzieżowych i kobiecych.

Z polecenia Delegatów Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach nauczycielki Franc. Kożusznikówna i Wal. Łukoszówna zajęły się pracami przygotowawczymi do uruchomienia Państwowych Szkół Zawodowych Żeńskich w Boguminie i Karwinie, aby później objąć w nich obowiązki dyrektorskie. Nauczycielka Anna Chromikówna przeprowadziła wpisy do Państwowej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym w Orłowej i zajęła się pracami, związanymi

z przejęciem lokali i inwentarza dla tej szkoły po dawnej czeskiej szkole zawodowej żeńskiej. — Uczennice, wpisane z początkiem roku szkolnego 1938-39 do prywatnej szkoły rodzinnej Macierzy Szkolnej w liczbie 52, przeszły do Państwowych Szkół Zawodowych Żeńskich w Orłowej, Boguminie, Karwinie i Cieszynie.

Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej

powstała w roku 1919. Myśl jej założenia rzucił prezes Towarzystwa Rolniczego w Cieszynie ś. p. Dr. Józef Zaleski. Po zdradzieckim napadzie Czechów na Śląsk w r. 1920, obowiązek utrzymywania szkoły spadł na Towarzystwo Rolnicze w byłym Czeskim Cieszynie, które ten obowiązek spełniało do roku 1927. Nie mogąc dalej podolać ciężarom, jakie są związane z utrzymywaniem szkoły, zwróciło się w roku 1927 Towarzystwo Rolnicze do Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej z prośbą o przejęcie szkoły na etat Macierzy. Macierz Szkolna przyjęła na siebie troskę o angażowanie grona i dozór pedagogiczny oraz zgodziła się na przejęcie obowiązku utrzymywania szkoły. Od stycznia 1928 była więc Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej na etacie Macierzy aż do 31 marca 1939. Z dniem 1 kwietnia 1939 — już w Wolnej Polsce na Zaolziu — przekazała Macierz szkołę Śląskiej Izbie Rolniczej w Katowicach.

Rok szkolny 1938 otwarto normalnie, z początkiem lutego — z liczbą 38 uczenic. Jest to maksymalna liczba uczenic, jaką dotychczas szkoła osiągnęła. Szkoła posiada prawo publiczności, które uzyskała w dniu 18 lutego 1936. Ze szkołą ściśle złączony jest internat, w którym opłata miesięczna wynosiła 180'— Kcz. Wpisowe do szkoły opłacano jednorazowo w wysokości 25'— Kcz.

Dyrektorką szkoły jest p. Zofia Firlanka.

Grono nauczycielskie stanowią: Gertruda Poloczówna, Helena Szczepańska, Bronisława Jasiówna, Adam Mrózek, Edward Pindur.

Szkołą opiekowało się Kuratorium, w skład którego wchodził: Karol Buzek, rolnik w Końskiej, jako prezes; Dyr. Piotr Feliks, dyrektor polskiego gimnazjum w Orłowej, jako wiceprezes; Dyr. Zofia Firlanka, dyrektorka szkoły, jako sekretarka; Jarosław Gela, starosta powiatowy, jako zastępca Ministerstwa Rolnictwa w Pradze; poseł Karol Junga, rolnik w Żukowie, jako przedstawiciel Urzędu Krajowego w Bernie; Karol Cieńciała, jako wizytator szkoły z ramienia Macierzy Szkolnej. Dalej do Kuratorium — jako przedstawiciele Macierzy Szkolnej — wchodził: Ks. Senior Józef Berger, pastor w Cieszynie; Ks. Rudolf Płoszek, proboszcz w Gnojniku; Jan Kubok, rolnik i naczelnik gminy w Końskiej. Przedstawiciele Towarzystwa Rolniczego: Józef Pawlica, rolnik w Ropicy; Jan Ciemala, burmistrz w Wędryni; Józef Janeczek, rolnik w Suchej Górnej. Poza tym do Kuratorium należał — jako przedstawiciel Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji — Paweł Sikora, kierownik szkoły ludowej w Końskiej i Adam Płoszek, rolnik z Końskiej, jako przedstawiciel rodziców uczenic w roku 1938.

Nadzór nad szkołą sprawował — z ramienia Ministerstwa Rolnictwa w Pradze — Dr. Inż. Wacław Raštica, państwowy inspektor szkół rolniczych i Maria Hradilowa, państwowa inspektorka żeńskich szkół rolniczych.

W roku 1938 uczenie szkoły odbyły trzydniową wycieczkę na Słowacyznę (w czerwcu), oraz pięciodniową wycieczkę w listopadzie do Krakowa i Warszawy. Dalej zwiedziły wychowanki szkoły gazownię, pralnię chemiczną, drukarnię, mleczarnię, młyn walcowy, szkołę drzewek owocowych i gospodarstwa okolicznych rolników. Urządzono także 3 wycieczki w Beskidy. Uczennice brały czynny udział w imprezach Macierzy Szkolnej i Towarzystwa Rolniczego.

Przy szkole istnieje organizacja uczniowska „Bratnia Pomoc“, z ramienia której urządziły uczennice 1 wieczorek, 1 dożynki, 3 akademie, 1 poranek i 6 odczytów. Dalej uczennice prowadzą sklepik uczniowski „Łączność“, oparty na zasadach spółdzielczości. Były uczennice szkoły zorganizowane są w Związku Absolwentek Końszczanek, z ramienia którego prowadzi się w gmachu szkolnym Poradnię dla Matek i Dzieci.

Kursa i szkoły subwencjonowane przez Macierz.

Z powodu braku uczenie zamknięto w zeszłym roku sprawozdawczym kurs kroju i szycia w Jabłonkowie. Pozostawiono kurs w Trzyńcu i Frysztacie i otworzono nowy tego samego rodzaju w Piotrowicach. Dla tych kursów utrzymywała Macierz Szkolna 2 nauczycielki: p. Annę Freitagową i p. Alojzję Przeczkównę.

Oprócz tego subwencjonowała Macierz następujące szkoły przemysłowe: w Cieszynie, Bystrzycy, Frysztacie, Karwinie, Nowym Boguminie, Orłowej i Stonawie — przez utrzymywanie na swym etacie 2 nauczycieli fachowych p. Ferdynanda Króla i p. Emila Szarowskiego.

Liczbowe sprawozdanie obejmuje tabela statystyczna.

Bursy.

Macierz Szkolna, chcąc umożliwić młodzieży z całego Śląska korzystanie z zakładów szkolnych i rozumiejąc, że jedynie młodzież mieszkająca w miejscu pobierania nauk, może w całej pełni z nich korzystać, utrzymywała w roku sprawozdawczym cztery bursy:

1. Bursę męską dla uczniów gimnazjum realnego w Orłowej.
2. Bursę żeńską dla uczenie gimnazjum realnego w Orłowej i uczenie szkoły gospodarstwa domowego w Orłowej,
3. Bursę żeńską dla uczenie żeńskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Końskiej i
4. Bursę dla kandydatów i kandydatek seminarium nauczycielskiego i kandydatek na nauczycielki przedszkoli w Śląskiej Ostrawie do końca września 1938. Po przyłączeniu Śląska Zaolziańskiego do Polski wychowankowie bursę w Śl. Ostrawie opu-

ścili — seminarium zostało zlikwidowane a kandydaci uczęszczają do seminarium nauczycielskiego w Cieszynie. Kurs na nauczycielki przedszkoli urządził U. W. Śl. W. O. P. w Mysłowicach.

Bursy mieszczą się w budynkach Macierzy Szkolnej.

Bursa dla uczennic żeńskiej szkoły gospod. wiejskiego w Końskiej jest ściśle złączona ze szkołą.

Uczniowie mieszkający w bursach tworzą różne organizacje, jak: chóry, orkiestry, kółka amatorskie, kluby sportowe. Urządzają odczyty, wieczorki i inne uroczystości narodowe, w których biorą udział grona nauczycielskie. Liczbowe zestawienie podaje tabela na innym miejscu.

Ogólne sprawozdanie z działalności Kół Macierzy Szkolnej za rok 1938.

Działalność Kół Macierzy Szkolnej w poszczególnych działach podają osobne tablice statystyczne. Naogół można powiedzieć, że Koła może jeszcze z większym impulesem, jak w ostatnich latach, zabierały się do pracy. Szlachetne te wysiłki były jednak często paraliżowane przez władze zaborcze, którym w sukurs przychodziła jeszcze epidemia pryszczycy u bydła, bardzo często przez władze „zamawiana“, aby udaremnić polskie imprezy. W związku z powyższym, niejedna impreza dobrze przygotowana w ostatnim czasie nie przyszła wogóle do skutku.

W roku sprawozdawczym wstąpiło do Kół 1.363 członków, wykreślono 313, przybyło zatem 1.050 członków.

Koła opiekowały się Kółkami śpiewackimi. Liczba członków Kółek śpiewackich wzrosła z 2.457 do 2.817. O ile chodzi o dział pracy oświatowej, świetlicowej i Kółek Samokształceniowych, to można tu zauważyć lekki spadek. Odkonano się mniej odczytów, obchodów narodowych i przedstawień. Fakt ten da się wytłumaczyć w pierwszym rzędzie zakazem urządzania wszelkich imprez z powodu pryszczycy, w drugim rzędzie naprężoną sytuacją polityczną.

Po wkroczeniu wojsk polskich na Zaolzie stan rzeczy uległ zupełnej zmianie. Miejscowe Koła Macierzy Szkolnej, dla powetowania chwilowego zastoju w swej pracy kulturalno-oświatowej w poprzednich miesiącach, organizują różnego rodzaju imprezy i to z powodzeniem. Pod względem finansowym gospodarka Kół pogorszyła się znacznie w roku sprawozdawczym. Dochody z imprez w porównaniu z rokiem ubiegłym są o 70.325'15 Kcz mniejsze, wpłaty Kół do Zarządu Głównego pomniejszyły się o 51.774'15 Kcz. Majątek Kół wzrósł o 38.465'70 Kcz, dzięki pomocy Zarządu Głównego, który dopomógł Kołom do zorganizowania świetlic przez dostarczenie potrzebnego sprzętu.

Za owocną, nieraz bardzo ofiarną i gorliwą pracę, wyraża Zarząd Główny wszystkim Zarządom Kół słowa pełnego uznania i serdecznego podziękowania.

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	Liczba członków 31 grudnia 1937	Wstąpiło w r. 1938	Wystąpiło w r. 1938	Liczba członków 31 grudnia 1938	Walne Zgromadzenie	Posiedzenia Zarządu	Czytelnia (świecica)	Czasopisma	Biblioteka	Lokal biblioteki, jaka biblioteka? Z jaką połączona?	Ilość dzieł w bibliotece
1	Błędowice Dolne I.	110	11	1	120	1	3	tak	2	tak	gospoda	274
2	Błędowice Dolne II.	83	12	1	95	1	5	—	—	—	bibliotekę oddano do Zarządu	30
3	Boconowice	37	3	1	39	1	4	tak	5	tak	szkoła***	85
4	Bukowiec	64	6	—	70	1	3	tak	3	tak	prywatnie***	—
5	Bystrzyca	116	8	4	120	1	3	tak	9	—	—	49
6	Cierlicko Dolne	44	4	—	48	1	6	—	—	tak	dom Macierzy**	43
7	Cierlicko Górne	98	3	1	100	1	6	—	1	tak	Braterstwo***	1010
8	Cieszyn	345	47	78	314	1	8	—	—	tak	w lokalu gmin.***	150
9	Datynin Dolne	48	45	2	91	1	4	tak	5	—	oddano do Zarządu	36
10	Gnojnik	84	4	14	74	1	4	tak	2	tak	w szkole*	462
11	Grodziszcz	27	5	5	27	1	5	—	—	tak	przedszkole***	10
12	Gródek	81	5	8	78	1	10	—	—	tak	dom Macierzy	—
13	Guty	21	12	—	33	1	6	—	—	tak	przedszkole***	—
14	Jabłonków	96	109	—	205	1	9	—	—	—	jest biblioteka gm.	—
15	Karpętna	20	—	—	20	1	2	—	—	—	Koło było nieczynne	20
16	Kocobędz	63	9	—	72	1	4	—	—	tak	szkoła***	674
17	Kojkowice	40	2	—	42	1	1	—	—	—	—	35
18	Końska I.	172	46	8	210	1	8	—	—	tak	szkoła***	47
19	Końska-Kanada II.	53	—	—	53	1	14	—	—	tak	przedszkole***	79
20	Koszarzyska	20	—	—	20	1	2	—	—	tak	szkoła*	—
21	Leszna Dolna	78	11	4	85	1	5	—	—	tak	szkoła	30
22	Łomna Górna	21	5	—	26	1	4	—	—	—	—	—
23	Łomna Dolna	50	—	—	50	1	4	—	—	tak	szkoła	—
24	Łyżbice	67	—	—	67	1	3	—	—	—	—	—
25	Ligotka Kameralna	39	2	4	37	1	3	—	—	—	gminna	—
26	Milików	45	14	—	59	1	3	—	—	—	—	—
27	Mistrzowice-Koniaków	61	—	1	60	1	8	—	—	—	gminna	—
28	Mosty przy Cieszynie	90	7	4	93	1	5	—	—	tak	szkoła***	57
29	Mosty przy Jabłonkowie	85	9	—	94	1	10	—	—	—	—	—
30	Nawsie I.	94	6	18	82	1	7	tak	2	—	—	—
31	Nawsie II.	46	—	3	43	1	6	—	—	—	—	—
32	Nawsie III.	31	—	3	28	1	4	—	—	tak	szkoła	50
33	Niebory	43	—	—	43	1	2	—	—	tak	szkoła***	83
34	Nydek	32	—	—	32	1	4	—	—	tak	szkoła***	7
35	Oldrzychowice	107	7	2	112	1	4	—	—	tak	prywatnie	30
36	Piosek	52	3	—	55	1	4	tak	4	tak	prywatnie**	50
37	Piosek-Baginieć	18	—	—	18	1	4	tak	3	tak	szkoła**	50
38	Ropica	81	6	—	87	1	5	—	—	tak	gminna***	246
39	Rzeka	15	10	—	25	1	2	—	—	tak	szkoła***	—
40	Sibica	81	5	1	85	1	3	—	—	tak	przedszkole***	628
41	Stanisławice	50	5	—	55	1	5	—	—	tak	szkoła***	150
42	Szumbark	71	6	—	77	1	9	—	—	tak	szkoła***	87
43	Smilowice	60	—	—	60	1	5	—	—	—	—	—
44	Trzanowice	56	—	9	47	1	3	—	—	tak	gmina	340
45	Trzyciech	46	12	2	56	1	4	—	—	tak	szkoła***	104
46	Trzyniec	168	25	2	191	1	10	—	—	—	—	—
47	Wędrzynia	160	20	—	180	1	6	—	—	—	—	—
48	Żuków Dolny	85	3	—	88	1	4	—	—	tak	szkoła***	75
49	Żuków Górny	41	7	5	43	1	3	—	—	—	—	—
50	Żywocice	50	5	—	55	1	4	—	—	tak	Dom Robotn.***	24
Razem		3545	499	180	3862	50	250	9	36	32		5015

Objaśnienie: * Biblioteka wędrowna Macierzy Szkolnej, ** Biblioteka Koła + wędrowną,

Macierzy Szkolnej na Zaolziu za rok 1938.
cieszyński.

Ilość tomów w bibliotece	Wypożycza się	Liczba czytelników	Liczba wypożyczo- nych dzieł	Liczba wypożyczo- nych tomów	Odczyty	Kółko amatorskie	Przedstawienia	Obchody narodowe i inne	Zabawy, festyny i wesele	Kółko śpiewniczek	Ilość człon- ków Chóru	Próby Chóru	Ilość członków Zarządu w roku 1938
325	według potrzeby	39	115	115	1	tak	—	1	2	tak	131	raz w tygodniu	12
30	Głównego Macierzy Sak.	—	—	—	3	—	1	3	2	tak	18	"	9
89	I raz w tygodniu	39	602	614	7	—	3	3	2	tak	36	"	6
—	"	—	—	—	16	—	—	—	1	tak	—	"	6
50	według potrzeby	42	105	132	—	—	2	1	1	tak	40	raz w tygodniu	9
54	I raz w tygodniu	150	300	320	—	—	—	1	3	tak	48	"	8
1282	2 razy w tygodniu	170	1288	1535	—	—	—	1	1	tak	106	"	12
150	Głównego Mac. Szk.	—	—	—	10	tak	2	1	2	tak	24	"	6
150	w razie potrzeby	43	150	150	6	—	2	2	3	tak	18	"	9
44	2 razy w tygodniu	49	141	178	3	—	2	2	5	tak	19	"	7
522	I raz w tygodniu	48	379	479	—	—	1	1	1	tak	38	"	4
16	"	32	80	90	—	—	3	3	3	tak	40	"	6
—	"	—	—	—	11	—	1	1	2	tak	36	"	8
K o ł o b y ł o n i e c z y n n e													
28	I raz w tygodniu	19	160	160	—	tak	3	1	1	tak	40	raz w tygodniu	6
—	"	—	—	—	2	—	1	1	2	tak	15	"	6
674	I raz w tygodniu	102	3138	3138	3	—	2	2	1	—	—	"	8
40	"	18	108	124	—	—	2	1	2	—	—	"	7
52	według potrzeby	17	135	144	10	—	1	4	1	tak	25	raz w tygodniu	6
110	I raz w tygodniu	9	33	33	2	—	2	1	3	tak	38	"	6
—	"	—	—	—	2	—	2	1	—	—	—	"	6
40	według potrzeby	20	104	111	2	—	1	1	5	tak	20	wedl. potrzeby	7
—	"	—	—	—	—	—	2	1	4	—	—	"	6
—	"	—	—	—	5	—	2	—	2	tak	30	wedl. potrzeby	4
—	"	—	—	—	3	—	2	—	2	tak	31	"	4
—	"	—	—	—	—	—	2	1	5	tak	25	"	4
71	I raz w tygodniu	36	315	326	3	—	3	2	7	tak	27	"	8
—	"	—	—	—	2	—	2	1	1	tak	96	"	12
—	"	—	—	—	12	—	1	1	1	tak	24	"	6
—	"	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	"	5
35	I raz w tygodniu	26	124	132	2	—	—	—	1	tak	30	raz w tygodniu	6
93	"	48	384	415	—	—	—	—	1	—	—	"	4
10	"	17	17	17	1	—	1	1	1	—	—	"	9
39	według potrzeby	7	15	18	1	—	1	1	2	—	—	"	6
55	2 razy w tygodniu	58	260	285	2	tak	3	1	4	tak	28	raz w tygodniu	6
50	I raz w tygodniu	11	85	85	3	—	2	3	—	—	—	"	5
271	"	54	984	1086	—	—	1	—	—	—	—	w razie potrzeby	6
—	"	—	—	—	17	—	1	—	—	—	—	"	5
710	I raz w tygodniu	75	1213	1387	—	—	—	—	—	—	—	młodzież w Chórze cieszyń.	4
155	"	27	120	125	27	—	2	2	—	tak	20	raz w tygodniu	5
97	"	29	288	288	2	—	2	1	2	tak	60	"	6
—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	tak	40	"	10
340	2 razy w tygodniu	25	50	80	—	—	1	—	—	—	—	"	6
112	I raz w tygodniu	48	121	128	—	tak	1	1	2	tak	28	raz w tygodniu	9
—	"	—	—	—	—	—	2	3	2	tak	40	"	14
—	"	—	—	—	2	—	2	2	2	tak	50	w razie potrz.	6
85	codziennie	113	731	742	—	—	—	—	3	tak	35	raz w tygodniu	6
—	"	—	—	—	4	—	3	1	2	tak	40	"	5
24	I raz w tygodniu	—	—	—	3	—	1	1	1	tak	30	"	6

Liczba biedząca	Siedziba Koła	Liczba członków 31 grudnia 1937	Wstąpiło w r. 1938	Wystąpiło w r. 1938	Liczba członków 31 grudnia 1938	Walne zgromadzenie	Posiedzenia Zarządu	Czytelnia (świetlica)	Czasopisma	Biblioteka	Lokal biblioteki, jaka biblioteka? Z jaką połączona?	Ilość dzieł w bibliotece
1	Bogumin Nowy	150	18	3	165	1	10	tak	4	tak	szkoła***	839
2	Darków	139	12	4	147	1	6	—	—	—	—	—
3	Dąbrowa	162	26	2	186	1	10	—	—	tak	Dom Macierzy	250
4	Dzieńmorowice	58	67	—	125	1	12	tak	3	tak	szkoła	60
5	Frysztat I.	238	154	8	384	1	11	—	—	—	gminna bibl.	—
6	Frysztat II.	38	14	5	47	1	12	—	—	tak	Dom Macierzy	131
7	Gruszów	148	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Karwina I.	112	19	10	121	1	4	—	—	tak	przedszkole	215
9	Karwina II.	151	6	4	153	1	9	—	—	—	bibl. gminna	—
10	Karwina III.	156	16	—	172	1	7	—	—	tak	szkoła	363
11	Karwina IV.	148	13	7	154	1	10	—	—	tak	przedszkole	743
12	Karwina V.	190	36	—	226	1	13	—	—	—	—	—
13	Karwina VI.	280	1	—	281	1	4	—	—	tak	prywatnie	—
14	Lutynia Niem.	140	6	—	146	1	11	—	—	tak	szkoła***	209
15	Lutynia Polska	172	20	8	184	1	17	—	—	tak	przedszkole***	241
16	Łazy I.	205	20	14	211	1	13	—	—	—	—	—
17	Łazy II.	108	—	7	101	1	16	—	—	—	bibl. gminna.	—
18	Łąki	162	42	—	204	1	10	tak	7	tak	szkoła	208
19	Markłowice Dolne	68	14	5	87	1	7	—	—	tak	szkoła***	65
20	Olbrachcice	122	30	—	152	1	7	—	—	tak	szkoła***	286
21	Orłowa I.	211	19	5	225	1	7	—	—	—	—	—
22	Orłowa II.	58	25	—	83	1	8	—	—	—	—	—
23	Ostrawa Śląska	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Pietwałd	45	3	3	45	1	4	—	—	tak	prywatnie*	44
25	Piotrowice	92	9	6	95	1	4	—	—	—	—	—
26	Poręba	109	—	—	109	1	12	—	—	tak	Dom Ludowy	—
27	Pudłów	96	15	13	98	1	7	—	—	tak	Ratusz***	447
28	Raj	58	14	2	70	1	15	—	—	tak	szkoła***	50
29	Rychwałd	125	90	—	215	1	8	—	—	tak	szkoła***	354
30	Skrzeczoń	148	32	1	179	1	11	tak	—	tak	Dom Macierzy***	268
31	Stare Miasto	42	2	1	43	1	7	—	—	tak	Urząd gminny***	60
32	Stonawa	240	33	1	272	1	7	tak	10	tak	Dom Katolicki	—
33	Sucha Dolna	93	1	—	94	1	8	—	—	tak	gospoda	—
34	Sucha Górna I.	144	3	—	147	1	8	—	—	tak	szkoła	135
35	Sucha Górna II.	72	—	9	63	1	5	—	—	tak	gospoda	80
36	Sucha Górna III.	92	9	1	100	1	5	—	—	tak	gospoda	185
37	Sucha Średnia I.	140	13	—	153	1	11	—	—	—	bibl. gminna	—
38	Sucha Średnia II.	52	22	—	74	1	14	—	—	—	—	—
39	Szonymiel-Bogumin	82	5	3	84	1	6	—	—	tak	szkoła***	230
40	Wierzniewice	62	13	2	73	1	5	—	—	tak	prywatnie**	103
41	Zabłocie	62	6	—	68	1	5	—	—	tak	gospoda	280
42	Zawada	49	—	9	40	1	6	—	—	tak	gospoda	456
43	Lutynia Niem.-Zbytki	—	36	—	36	1	3	—	—	—	Kóło założono	—
Razem		5147	864	133	5878	41	355	5	24	29		7302

Zestawienie

1	Powiat cieszyński	3545	499	180	3861	50	250	9	36	32		5015
2	Powiat frysztański	5147	864	133	5878	41	355	5	24	29		7302
Razem												12317

Objaśnienia: * Biblioteka wędrowna, ** Biblioteka Koła + wędrowna, *** Biblioteka Koła

Macierzy Szkolnej na Zaolziu w roku 1938.
frysztański.

Ilość tomów w bibliotece	Wypożycza się	Liczba czytelników	Liczba wypożyczo- nych dzieł	Liczba wypożyczo- nych tomów	Odczyty	Kółko amatorskie	Przedstawienia	Obchody narodowe i inne	Zabawy, festyny i wycieczki	Kółko śpiewackie	Ilość człon- ków chórów	Próby Chóru	Ilość członków Zarządu w roku 1938
855	1 raz w tygodniu	92	1122	1172	4	tak	2	2	4	tak	52	raz w tygodniu	7
271	1 raz w tygodniu	57	700	804	—	—	3	2	3	—	40	—	6
72	2 razy w miesiącu	15	45	56	1	—	1	2	8	—	40	—	6
—	2 razy w tygodniu	—	—	—	—	—	—	—	2	—	83	—	12
158	1 raz w tygodniu	18	53	53	—	—	1	—	3	—	33	—	6
232	1 raz w tygodniu	28	222	242	2	tak	5	2	5	tak	69	raz w tygodniu	8
363	1 raz w tygodniu	22	283	283	4	—	1	2	7	—	53	—	9
820	—	39	491	612	—	—	2	1	4	—	37	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	52	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	45	—	7
209	1 raz w tygodniu	42	470	470	2	tak	1	3	4	—	45	—	8
255	—	42	411	432	11	—	2	1	10	—	34	—	8
—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	—	35	—	12
—	—	—	—	—	—	—	2	1	7	—	70	—	12
223	1 raz w tygodniu	56	240	265	11	—	2	1	3	—	80	—	6
80	—	28	230	271	5	—	2	2	6	—	46	—	6
301	—	50	270	483	—	—	1	1	6	tak	26	raz w tygodniu	12
—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	12
49	2 razy w miesiącu	37	98	104	—	—	—	—	3	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	tak	1	1	2	tak	wedł. potrzeby	6
—	1 raz w tygodniu	—	—	—	9	—	2	1	5	—	25	raz w tygodniu	7
481	—	18	220	240	3	—	2	1	2	—	45	—	12
65	1 raz w miesiącu	19	241	263	2	—	2	1	7	—	35	—	11
381	1 raz w tygodniu	65	428	659	9	—	1	3	3	—	46	—	11
302	—	49	742	742	—	—	2	1	6	—	40	—	13
68	—	—	—	—	—	—	3	3	5	—	30	—	6
Bibliotekę oddano do Zarządu Gł. M. Szk. 28													
połączona z biblioteką „Sily“ Kół.S.													
155	1 raz w tygodniu	21	42	68	—	—	—	—	2	tak	50	2 razy w tygod.	6
100	w razie potrzeby	—	—	—	—	—	tak	1	2	—	30	raz w tygodniu	6
364	2 razy w tygodniu	30	168	208	—	—	1	—	3	—	82	—	12
—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	tak	raz w tygodniu	6
230	1 raz w tygodniu	84	169	169	2	—	1	1	5	—	32	—	8
103	—	18	163	163	—	—	1	—	3	—	31	—	16
310	—	20	40	66	2	—	2	1	4	—	36	—	6
666	—	30	68	82	3	—	3	1	2	—	32	—	4
w listopadzie 1938 roku													
7113	—	980	6916	7907	99	33	57	46	169	33	1466	—	332

Ogólne

5673	1371	11545	12437	169	46	58	58	91	36	1326	25	337
7113	980	6916	7907	99	33	57	46	169	33	1466	—	332
12786	2351	18461	20344	268	89	115	104	260	69	2792	25	669

Połączona z gminną.

W skład poszczególnych prezydiów Kół wchodził:

Powiat frysztański.

1. **Bogumin Nowy.** Rok założenia 1905, przew. Antoni Szmeja, sekretarz Alfred Kocur, skarbnik Józef Gałgonek, lustrator Paweł Pszczółka, kier. szkoły, N. Bogumin—Szonychel.

2. **Darków.** Rok założenia 1912, przew. Franciszek Foltyn, sekretarz Mrózek Alojzy, skarbnik Jan Słowik, lustrator Jerzy Rusnok, naucz. wydz., Karwina.

3. **Dąbrowa.** Rok założenia 1910, przew. Szczepan Szewieczek, skarbnik Fryderyk Kożusznik, sklepowy, sekretarz Rudolf Ślazyk, urzędnik, lustrator Wiktor Burian, prof. gimn., Orłowa.

4. **Dziemorowice.** Rok założenia 1907, przewodn. Leon Kubatko, kier. szkoły, sekretarz Bolesław Wilczek, rolnik, skarbnik Rudolf Bednarz, kier. filii C. S. Ł., lustrator Józef Mierzwa, naucz. wydz., Niem. Lutynia.

5. **Frysztat I.** Rok założenia 1908, przew. Józef Węglorz, sekretarz Anna Szupiniana, naucz., skarbnik Franciszek Pawliczek, lustrator Gustaw Taraba, Cieszyn Z.

6. **Frysztat II.** Rok założenia 1926, przew. Wojciech Biegoń, sekretarz Anna Woźnicówna, wych. przedszkola, skarbnik Ludwik Wujcik, lustrator Rafał Bajger, naucz. wydz., Frysztat.

7. **Gruszów.** Rok założenia 1908, przew. Franciszek Hajzer, sekretarz Emil Folwarczny, skarbnik Jerzy Mikołajek, kier. szkoły, lustrator Franciszek Szymonik, dyr. szk. wydz., Ostrawa Śl.

8. **Karwina I.** Rok założenia 1908, przew. Rudolf Wojnar, kier. szkoły, sekretarz Emil Jonszta, naucz., skarbnik Wilczek Antoni, urzędnik, lustrator Józef Badura, prof. gimn., Orłowa.

9. **Karwina II.** Rok założenia 1908, przewod. Leonard Bonczek, sekretarz Emil Gładysz, abs. P. S. H., skarbnik Alojzy Łysek, sztygar, lustrator Józef Rzyman, naucz. wydz., Łazy.

10. **Karwina III.** Rok założenia 1918, przew. Franc. Czechowicz, sztygar, sekretarz Rudolf Brożek, skarbnik Stanisław Mosio, lustrator Wiktor Sembol, właściciel drukarni, Frysztat.

11. **Karwina IV.** Rok założenia 1922, przew. Henryk Michalik, kier. szk., sekretarz Adolf Szurman, naucz., skarbnik Józef Gąsior, ślusarz, lustrator Karol Dziadura, Sucha Górna.

12. **Karwina V.** Rok założenia 1922, przewod. Józef Szarowski, sekretarz Władysław Halama, urzędnik, skarbnik Józef Przybyła, lustrator Teodor Guziur, kier. szkoły, Karwina.

13. **Karwina VI.** Rok założenia 1923, przew. Józef Kynast, sekretarz Baranek Jan, skarbnik Fryderyk Najder, lustrator Alojzy Drózd, prof. gimn., Orłowa.

14. **Lutynia Niem. I.** Rok założenia 1911, przew. Rudolf Pastuszek, sekretarz Władysław Pasz, naucz., skarbnik Szczepan Woska, lustrator Józef Niemiec, prof. gimn., Orłowa.

15. **Lutynia Niem. II.** Rok założenia 1938, przew. Karol Jurczyk, em. górnik, sekretarz Alojzy Macura, górnik, skarbnik Józef Fizmol, górnik.

16. **Lutynia Polska.** Rok założenia 1913, przew. Franc. Gwóźdź, ogrodnik, sekretarz Ferdynand Bystroń, naucz., skarbnik Emil Kuzdiełka, lustrator Karol Polak, kier. szkoły, Poręba.

17. **Łazy I.** Rok założenia 1909, przew. Józef Pasz, nadsztygar, sekretarz Józef Rzyman, kier. szkoły wydz., skarbnik Robert Rozbrój, górnik, lustrator Wiktor Burian, prof. gim., Orłowa.

18. **Łazy II.** Rok założenia 1911, przew. Edward Kynast, sekretarz Karol Piegza, dyr. szkł. wydz., skarbnik Franciszek Chwajół, koksiarz, lustrator Rudolf Folwarczny, prof. gim., Orłowa.

19. **Łąki n-O.** Rok założenia 1912, przew. Alojzy Gattnar, rolnik, sekretarz Robert Chlebek, naucz., skarbnik Józef Kokotek, naucz., lustrator Jerzy Rusnok, naucz. wydz., Karwina.

20. **Marklowice Dolne.** Rok założenia 1908, przew. Teofil Molinek, kier. szkoły, sekretarz Alojzy Adamecki, skarbnik Sikora Franciszek, lustrator Józef Sembol, naucz. wydz., Łazy.

21. **Olbrachcice.** Rok założenia 1914, przew. Jan Pribula, naucz. wydz., sekretarz Anna Zahrajówna, wych. przedszkola, skarbnik Franciszek Kalisz, lustrator Franciszek Jeżowicz, kier. szkoły, Stonawa.

22. **Orłowa I.** Rok założenia 1908, przew. Rudolf Folwarczny, prof. gim., sekretarz Fryderyka Kożusznikówna, naucz., skarbnik Jan Folwarczny, prof. gim., lustrator Józef Niemiec, prof. gim., Orłowa.

23. **Orłowa II.** Rok założenia 1925, przew. Emanuel Szarowski, chałupnik, sekretarz Toszkowa Milada, wych. przedszk., skarbnik Karol Bystroń, magazynier, lustrator Alfred Farny, prof. gim., Orłowa.

24. **Śląska Ostrawa.** Rok założenia 1908, przew. Józef Wilczyński, sekretarz W. Potysz, nauczyciel, skarbnik Franciszek Szymanik, dyr. szkoły wydz., lustrator Ks. Karol Trombik, prof. gim., Orłowa.

25. **Pietwałd.** Rok założenia 1930, przew. Jan Pałosz, em. górnik, sekretarz Ludwik Kotarba, skarbnik Gustaw Łabudek, górnik, lustrator Karol Piegza, dyr. szk. wydz., Stonawa.

26. **Piotrowice.** Rok założenia 1925, przew. Emil Sobocik, sekretarz Jan Gawełczyk, skarbnik Rudolf Szyrocki, lustrator Gabriel Ogrocki, sekr. „Wzaj. Pom.“, Frysztat.

27. **Poręba.** Rok założenia 1908, przew. Józef Rzyman, właśc. realn., sekretarz Adolf Wenglorz, sztygar, skarbnik Maksymilian Szuścik, sklep. C. S. L., lustrator Wincenty Potysz, naucz. wydz., Łazy.

28. **Pudłów.** Rok założenia 1908, przew. Ondrzejek Józef, urzędnik, sekretarz Franciszek Podeszfa, urzędn., skarbnik Teodor Podeszwa, urzędn., lustrator Alfred Kocur, kier. szkoły, Nowy Bogumin.

29. **Raj.** Rok założenia 1924, przewodn. Józef Polok, sekretarz Anna Trzaskalikówna, wych. przedszkola, skarbnik Karol Kunz, lustrator Karol Marosz, naucz. wydz., Frysztat.

30. **Rychwałd.** Rok założenia 1908, przew. Gabriel Janeczko, sekretarz Rudolf Siwek, kier. szkoły, skarbnik Adolf Schuszik, lustrator Karol Polak, kier. szkoły, Poręba.

31. **Skrzeczoń.** Rok założenia 1909, przew. Franciszek Sedlaczek, hutnik, sekretarz Leontyna Florkówna, wych. przedszk., skarbnik Karol Waluszczyk, hutnik, lustrator Jan Wojtek, kier. szkoły, Polska Lutynia.

32. **Stare Miasto.** Rok założenia 1929, przew. Ludwik Wawreczka, sekretarz Adela Pałaca, wych. przedszk., skarbnik Jakub Rusok, lustrator Karol Marosz, naucz. wydz., Frysztat.

33. **Stonawa.** Rok założenia 1910, przew. Franciszek Jeżowicz, kier. szk., sekretarz Karol Tomiczek, naucz., skarbnik Antoni Ryba, nadsztygar, lustrator Alojzy Drózd, prof. gim., Orłowa.

34. **Sucha Dolna.** Rok założenia 1913, przewod. Józef Krygiel, szewc, sekretarz Dzik Teodor, prof. gim., skarbnik Jan Kubeczka, chałupnik, lustrator Leonard Bonczek, naucz. wydz., Karwina.

35. **Sucha Górna I.** Rok założenia 1913, przew. Alojzy Sznappa, naucz., sekretarz Henryk Trzaskalik, górnik, skarbnik Franciszek Olszok, kolarz, lustrator Rudolf Piprek, nadsztygar, Łazy.

36. **Sucha Górna II.** Rok założenia 1913, przew. Tobiola Rudolf, górnik, sekretarz Ludwik Szeliga, skarbnik Piotr Gałuszka, lustrator Józef Folwarczny, prof. gim., Orłowa.

37. **Sucha Górna III.** Rok założenia 1913, przew. Karol Macura, sekretarz Anna Kieconiówna, wych. przedszk., skarbnik Józef Wałoszek, lustrator Teodor Dzik, prof. gim., Orłowa.

38. **Sucha Średnia I.** Rok założenia 1910, przew. Jan Chmiel, chałupnik, sekretarz Karol Poncza, naucz., skarbnik Józef Pawlas, chałupnik, lustrator Adolf Kubeczka, naucz., wydz., Łazy.

39. **Sucha Średnia II.** Rok założenia 1913, przewod. Paweł Kożusznik, sekretarz Jan Chwistek, skarbnik Karol Rozbrój, lustrator Leon Molenda, dyr. szk. wydz., Sucha Górna.

40. **Szonymiel.** Rok założenia 1912, przewod. Paweł Pszczółka, kier. szkoły, sekretarz Waleria Szarowska, wych. przedszk., skarbnik Ferdynand Rakus, tokarz, lustrator Ks. Jerzy Jurosek, prof. gim., Orłowa.

41. **Wierzniowice.** Rok założenia 1911, przewod. Stefan Duda, sekretarz Leopold Wałoszek, naucz., skarbnik Wajda Dominik, lustrator Jan Wojtek, kier. szkoły, Polska Lutynia.

42. **Zabłocie.** Rok założenia 1924, przew. Rafał Wzientek, sekretarz Józef Russek, skarbnik Franciszek Szymurda, lustrator Alfred Kocur, kier. szkoły, Nowy Bogumin.

43. **Zawada.** Rok założenia 1923, przewodn. Adolf Kondziołka, rolnik, sekretarz Leon Janiurek, kier. szkoły, skarbnik Antoni Mucina, górnik, lustrator Jan Janas, kier. filii T. O. Z., Frysztat.

Powiat cieszyński.

1. **Błędowice Dolne I.** Rok założenia 1909, przew. Karol Chmiel, komisarz rządowy, sekretarz Jan Fiedor, kier. szkoły, skarbnik

Bernard Prymus, emer. urzędnik, lustrator Franciszek Czyż, kontr. kons., Sucha Dolna.

2. **Błędowice Dolne II.** Rok założenia 1924, przew. Franciszek Toman, dyr. szkoły wydz., sekretarz Adolf Folwarczny, naucz., skarbnik Jan Siwy, szewc, lustrator Franciszek Czyż, kontr. kons., Sucha Dolna.

3. **Boconowice.** Rok założenia 1911, przewod. Szkandera Józef, rolnik, sekretarz Franciszek Skulina, skarbnik Jan Zogatta, rolnik, lustrator Rudolf Paszek, dyr. szkoły wydz., Jabłonków.

4. **Bukowiec.** Rok założenia 1928, przew. Paweł Polok, stolarz, sekretarz Cienciała Karol, naucz., skarbnik Henryk Doffek, kier. szkoły, lustrator Wiktor Podleśny, naucz., Końska—Kanada.

5. **Bystrzyca n-Ol.** Rok założenia 1908, przew. Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz., sekretarz Menszyk Ferdynand, naucz., skarbnik Jan Koziół, naucz. wydz., lustrator Adam Kubala, dyr. szk. wydz., Trzynieć.

6. **Cierlicko Dolne.** Rok założenia 1930, przew. Chmiel Józef, sekretarz Karolina Kozusznikówna, wych. przedszk., skarbnik Gustaw Farny, lustrator Fr. Toman, dyr. szkoły wydz., Błędowice Dolne.

7. **Cierlicko Górne.** Rok założenia 1922, przew. Gustaw Fajcik, krawiec, sekretarz Helena Gradkówna, wych. przedszk., skarbnik Adolf Wałach, lustrator Franciszek Toman, dyr. szkoły wydz., Błędowice Dolne.

8. **Cieszyn Zachodni.** Rok założenia 1924, przew. Jarosław Waleczko, sekretarz Sydonia Czyżówna, naucz., skarbnik Antoni Siuda, urzędnik, lustrator insp. Józef Jonszta, Cieszyn Zachodni.

9. **Datynię Dolne.** Rok założenia 1908, przew. Karol Toman, burmistrz, sekretarz Franciszek Chmiel, kier. szk., skarbnik Emil Kołder, sklepowy, lustrator Adolf Folwarczny, naucz. wydz., Błędowice Dolne.

10. **Gnojnik.** Rok założenia 1929, przew. Stonawski Józef, rolnik, sekretarz Rudolf Duława, rolnik, skarbnik Ludwik Kowalczyk, urzędnik, lustrator Wilhelm Mandrysz, kier. szkoły, Trzynieć.

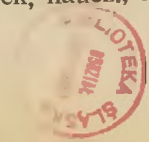
11. **Grodziszcz.** Rok założenia 1925, przew. Jan Kaleta, naucz., sekretarz Leon Prymus, skarbnik Jerzy Wojnar, lustrator Franciszek Franek, kier. szkoły, Cierlicko Górne.

12. **Gródek.** Rok założenia 1922, przew. Paweł Czudek, sekretarz Szlauerówna Helena, wych. przedszk., skarbnik Heczko Paweł, lustrator Ks. Karol Krzywoń, pastor, Nawsie.

13. **Guty.** Rok założenia 1923, przew. Paweł Brzeżek, rolnik, sekretarz Folwarczna Helena, wych. przedszkola, skarbnik Józef Szczerba, lustrator Jan Kantor, kier. szkoły, Oldrzychowice.

14. **Jabłonków.** Rok założenia 1923, przew. Rudolf Paszek, dyr. szkoły wydz., sekretarz Edward Klimsza, naucz., skarbnik Leopold Kozusznik, lustrator Józef Franek, em. kier. szkoły, Gnojnik.

15. **Karpętna.** Rok założenia 1922, przewod. Paweł Laboj, kier. szkoły, sekretarz Janina Woźnówna, naucz., skarbnik Jan Kałłubek, naucz., lustrator Adam Kenz, naucz., Bystrzyca.

16. **Kocobędz.** Rok założenia 1923, przew. Józef Poncza, rolnik, sekretarz Karol Zagóra, kier. szkoły, skarbnik Gustaw Przeczek, lustrator Józef Manderla, kier. biura M. Szk., Cieszyn Zach.
17. **Kojkowice.** Rok założenia 1931, przew. Paweł Kajzar, rolnik, sekretarz Paweł Gajdzica, kier. szkoły, skarbnik Józef Przeczek, chałupnik, lustrator Alojzy Kudzielka, naucz. wydź., Trzynieć.
18. **Końska I.** Rok założenia 1908, przew. Paweł Sikora, kier. szkoły, sekretarz Zofia Firlanka, dyr. szk. gosp., skarbnik Franciszek Stec, krawiec, lustrator Mgr. Adam Gajdzica, Cieszyn Zach.
19. **Końska II.** Rok założenia 1932, przew. Wiktor Mohyla, em. prof., sekretarz Cieślarówna Helena, wych. przedszk., skarbnik Jan Dudys, budowniczy, lustrator Mgr. Adam Gajdzica, Cieszyn Zach.
20. **Koszaryska.** Rok założenia 1928, przew. Paweł Heczko, sekretarz Józef Matusik, naucz., skarbnik Gustaw Zuczek, kier. szkoły, lustrator Jan Morcinek, kier. szkoły, Milików.
21. **Leszna Dolna.** Rok założenia 1922, przew. Jan Jaś, rolnik, sekretarz Jerzy Tomoszek, kier. szkoły, skarbnik Adam Martynek, lustrator Adam Kubala, dyr. szk. wydź., Trzynieć.
22. **Łomna Dolna.** Rok założenia 1931, przew. Jerzy Sikora, sekretarz Karol Pniok, skarbnik Jerzy Szkandera, lustrator Antoni Paździora, kier. szkoły, Mosty p. Jabł.
23. **Łomna Górna.** Rok założenia 1933, przewod. Józef Sikora, sekretarz Wilhelm Mocek, naucz., skarbnik Jan Sikora, lustrator Władysław Faja, naucz. wydź., Mosty Śląskie.
24. **Lyżbice.** Rok założenia 1922, przew. Jan Sikora, wł. młyna, sekretarz Paweł Gojniczek, kier. szkoły, skarbnik Gabrysiówna Helena, naucz. przedszk., lustrator Paweł Cymorek, kier. Księgarni M. Szk., Cieszyn Zach.
25. **Ligotka Kameralna.** Rok założenia 1926, przew. Ks. J. Unucka, pastor, sekretarz Jan Lanc, naucz., skarbnik Ewa Lasocianka, wych. przedszk., lustrator Jan Szalbot, kier. szk., Śmiłowice.
26. **Milików.** Rok założenia 1928, przew. Jan Szkandera, rolnik, sekretarz Guńkowa Amalia, wych. przedszk., skarbnik Jan Morcinek, kier. szkoły, lustrator Jan Zientek, em. naucz., Nawsie.
27. **Mistrzowice—Koniaków.** Rok założenia 1934, przew. Sobieśław Cienciała, rolnik, sekretarz Józef Cienciała, skarbnik Karol Mrózek, lustrator Edward Potysz, Cieszyn Zach.
28. **Mosty p. Cieszynie.** Rok założenia 1926, przew. Wiktor Potysz, robotnik, sekretarz Hubert Tesarczyk, kier. szkoły, skarbnik Engelbert Szewieczek, lustrator Józef Ostafin, emer. kier. szkoły, Cieszyn Zachodni.
29. **Mosty przy Jabł.** Rok założenia 1926, przew. Fr. Sztokowski, em. kolejarz, sekretarz Karol Malik, kier. szk., od 1. XII. 1938 Wład. Faja, kier. szk., skarbnik Jerzy Trombik, naucz., lustrator Paweł Lipka, kier. szk., Piosek.
30. **Nawsie I.** Rok założenia 1908, przew. Gustaw Krużolek, kier. szkoły, sekretarz Paweł Ostruszka, naucz., skarbnik Jan Zientek, emer. naucz., lustrator Franciszek Chowaniec, naucz. wydź.. Trzynieć.

31. **Nawsie II.** Rok założenia 1931, przew. Jan Stonawski, sekretarz Jan Janiczek, skarbnik Jerzy Dorda, lustrator Paweł Łaboj, kier. szkoły, Bystrzyca—Pasieki.

32. **Nawsie III.** Rok założenia 1931, przew. Paweł Sikora, rolnik, sekretarz Paweł Kawulok, skarbnik Adam Szmek, lustrator Paweł Łaboj, kier. szkoły, Bystrzyca—Pasieki.

33. **Niebory.** Rok założenia 1924, przewod. Paweł Zabysztzan, kier. szkoły, sekretarz Swoboda Franciszek, naucz., skarbnik Adam Niedoba, rolnik, lustrator Jan Pribula, naucz. wydz., Cieszyn Zach.

34. **Nydek.** Rok założenia 1922, przew. Jan Raszka, kier. szkoły, sekretarz Tadeusz Rychlik, naucz., skarbnik Wilhelm Pasz, sklepowy, lustrator Emil Żyła, naucz. wydz., Trzyniec.

35. **Oldrzychowice.** Rok założenia 1923, przew. Paweł Pustówka, kier. szkoły, sekretarz Wilhelm Pustówka, naucz., skarbnik Jan Haltof, urzędnik, lustrator Jan Koziół, naucz. wydz., Bystrzyca n-O.

36. **Piosek.** Rok założenia 1923, przew. Adam Pyszko, rolnik, sekretarz Teofil Santarius, naucz., skarbnik Adam Krzyżanek, cieśla, lustrator Józef Franek, emer. kier. szkoły, Gnojnik.

37. **Piosek—Baginiec.** Rok założenia 1931, przew. Jerzy Martyniek, sekretarz Józef Macura, naucz., skarbnik Paweł Byrtus, lustrator Henryk Doffek, kierownik szkoły, Bukowiec.

38. **Ropica.** Rok założenia 1909, przew. Jan Michalik, rolnik, sekretarz Maria Krzyżankówna, wych. przedszk., skarbnik Alojzy Gilos, lustrator Jan Kotas, naucz. wydz., Cieszyn Zach.

39. **Rzeka.** Rok założenia 1926, przew. Jan Kawulok, sekretarz Jerzy Samiec, skarbnik Jan Fójcik, lustrator Edward Potysz, urzędnik, Cieszyn Zach.

40. **Sibica.** Rok założenia 1924, przew. Karol Molin, naucz., skarbnik Zuzanna Macurowa, lustrator Jerzy Walek, dyr. szkoły wydz., Cieszyn Zach.

41. **Stanisławice.** Rok założenia 1928, przew. Franciszek Glac, sekretarz Maria Kawulokówna, wych. przedszk., skarbnik Helena Steblowa, lustrator Franciszek Franek, kier. szkoły, Cierlicko Górne.

42. **Szumbark.** Rok założenia 1911, przew. Jan Kocur, urzędnik kop., sekretarz Jan Przybyła, skarbnik Jan Buchwałdek, lustrator Władysław Krzyszkowski, naucz. wydz., Łazy.

43. **Śmiłowice.** Rok założenia 1924, przew. Jerzy Zientek, sekretarz Paweł Sztefek, skarbnik Gustaw Chwistek, lustrator Paweł Trombik, naucz. wydz., Cieszyn Zach.

44. **Trzanowice.** Rok założenia 1924, przewod. Jochymek Jan, sekretarz Jan Kokotek, skarbnik Jan Jochymek, lustrator Józef Wachtarczyk, naucz., Żuków Dolny.

45. **Trzycieź.** Rok założenia 1926, przew. Paweł Szkuta, sekretarz Paweł Gajdaczek, skarbnik Jan Welchowski, lustrator Andrzej Brzeżek, nauczyciel, Cieszyn Zach.

46. **Trzyniec.** Rok założenia 1922, przew. Adam Kubala, dyr. szkoły wydz., sekretarz Alojzy Michałek, urzędnik, skarbnik Paweł Lipka, lustrator Dyr. Karol Berger, Cieszyn Zach.

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 1 kwietnia 1938 do 15 października 1938.
Powiat cieszyński.

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	Dochody						Razem	Rozchody			Razem	Wpłaty do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa 15/X. 1938	Gotówka kasowa
		Gotówka kasowa 1/VI. 1938	Wkładki członkowskie	Dary i składki dla Zarządu Głównego	Dary i składki dla Koła	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody		Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Różne inne rozchody				
1	Będowice D. I.	—	890.—	—	—	821.50	873.45	2.584.95	933.95	953.60	235.35	2.122.90	42.—	420.05	67.20
2	Będowice D. II.	839.50	—	—	—	—	—	839.50	—	—	—	—	—	839.50	134.32
3	Boconowice	93.10	—	—	—	—	—	93.10	—	—	—	—	—	—	—
4	Bukowiec	73.20	—	—	—	—	868.80	942.—	—	—	942.—	942.—	22.50	70.60	11.29
5	Bystrzyca	2.498.20	245.—	—	—	—	6.—	2.749.20	—	671.—	14.15	685.15	100.—	1.964.05	314.24
6	Cierlicko Dolne	709.45	200.—	—	—	347.50	1.654.—	2.910.95	—	86.50	1.750.—	1.836.50	419.75	854.70	104.75
7	Cierlicko Górne	355.85	212.—	—	278.—	374.—	51.60	1.271.45	—	480.—	470.—	950.—	—	321.45	51.43
8	Cieszyn Zach.	3.056.90	1.437.—	—	—	373.75	116.90	4.984.55	220.20	—	315.25	535.45	922.—	3.527.10	564.34
9	Datynie Dolne	94.65	525.—	—	52.—	114.10	53.50	839.25	—	29.50	95.80	125.30	—	713.95	114.23
10	Głomnik	497.45	298.25	—	3.—	—	783.30	1.582.—	—	—	57.80	57.80	6.—	1.518.20	242.91
11	Grodziszcz	223.—	150.—	—	629.70	3.353.55	40.—	4.396.25	2.706.90	351.90	68.65	3.127.45	7.50	1.261.30	201.80
12	Gródek	118.25	170.—	—	20.—	—	210.10	518.35	—	—	43.05	43.05	—	475.30	76.05
13	Guty	—	152.—	—	30.—	3.001.50	109.45	3.292.95	2.079.20	28.—	134.20	2.241.40	24.—	1.027.55	164.40
14	Jabłonków	3.15	610.—	—	555.—	9.109.—	445.—	10.722.15	5.961.10	502.—	1.783.60	8.246.70	1.052.50	1.422.95	227.68
15	Karpętna	95.—	—	—	—	—	—	95.—	—	—	—	—	—	95.—	15.20
16	Kocobędz	579.60	205.—	—	—	228.—	38.—	1.050.60	139.70	100.—	50.30	290.—	360.—	400.60	64.09
17	Kojkowice	1.071.70	—	—	—	—	—	1.071.70	—	—	—	—	400.—	671.70	107.47
18	Końska I.	2.137.60	105.—	—	100.—	100.—	20.60	2.463.20	—	35.—	445.50	480.50	—	1.982.70	317.23
19	Końska II.	640.95	430.—	—	985.—	1.394.90	67.80	3.518.65	1.949.95	155.30	586.70	2.691.15	—	826.70	132.27
20	Koszarzyska	126.20	55.—	—	—	—	—	181.20	—	50.—	7.—	57.—	—	124.20	19.87
21	Leszna Dolna	831.80	—	—	—	—	—	831.80	—	—	—	—	—	831.80	133.08
22	Ligotka Kam.	330.20	30.—	—	100.—	100.—	194.80	755.—	32.—	698.—	15.—	745.—	10.—	—	—
23	Łomna Dolna	272.15	—	—	—	—	—	272.15	—	—	—	—	—	272.15	43.54
24	Łomna Górna	263.20	158.—	—	—	91.—	—	512.20	74.—	—	27.10	101.10	50.—	361.10	57.77
25	Łyżbice	79.60	223.—	—	116.40	90.60	—	509.60	—	494.40	—	494.40	—	15.20	2.43
26	Milików	381.60	40.—	—	50.—	100.—	—	571.60	—	277.70	11.—	288.70	—	282.90	45.26
27	Mistrzowie Koników	58.50	505.—	—	3.—	200.10	2.—	768.60	—	265.—	52.50	317.50	10.—	441.10	70.57
28	Mosty p. Ciesz.	438.10	140.—	—	386.20	2.378.50	72.—	3.414.80	1.026.60	147.05	659.80	1.834.45	399.30	1.181.05	188.96
29	Mosty p. Jabł.	132.80	790.—	—	1.100.—	—	281.25	2.304.05	—	876.—	74.60	950.60	1.233.—	120.45	19.27
30	Nawsie I.	1.153.15	295.—	—	468.90	1.508.—	—	3.425.05	682.45	603.80	605.—	1.891.25	845.—	688.80	110.20
31	Nawsie II.	1.975.10	28.—	—	—	3.569.25	—	5.572.35	2.096.80	930.20	21.50	3.048.50	—	2.523.85	403.82
32	Nawsie III.	232.05	—	—	—	—	—	232.05	—	—	—	—	—	232.05	37.12
33	Niebory	548.95	220.—	—	—	—	559.—	1.327.95	—	52.20	104.60	156.80	—	1.171.15	187.38
34	Nydek	198.40	300.—	—	—	347.—	—	845.48	231.20	—	154.—	385.20	—	460.20	73.63
35	Oldrzychowice	174.80	217.—	—	—	—	35.35	427.15	—	—	31.50	31.50	—	395.65	63.30
36	Piosek	197.20	179.—	—	394.—	313.50	—	1.083.70	223.20	434.60	303.15	960.95	20.30	102.45	16.40
37	Piosek-Baginieć	293.30	15.—	—	—	54.55	—	362.85	—	—	—	—	72.50	290.35	46.45
38	Ropica	1.220.45	162.—	—	—	—	—	1.382.45	—	—	895.50	895.50	—	486.95	77.92
39	Rzeka	741.—	—	—	—	—	—	741.—	—	—	—	—	250.—	491.—	78.56
40	Świbica	756.85	530.—	—	—	20.—	—	1.306.85	—	168.—	—	168.—	—	1.138.85	182.22
41	Stanisławice	—	351.—	—	450.—	400.—	—	1.201.—	—	782.40	418.60	1.201.—	—	—	—
42	Smółowice	893.90	235.—	—	23.—	376.—	69.55	1.597.45	267.70	—	65.65	333.35	—	1.264.10	202.25
43	Szumbark	46.60	160.—	—	171.—	8.009.65	1.492.70	9.879.95	4.703.10	2.558.40	972.60	8.234.10	1.049.80	596.05	95.37
44	Trzanowice	641.15	100.—	—	—	—	35.10	776.25	—	—	31.95	31.95	—	744.30	119.09
45	Trzycieśl	996.30	70.—	—	52.—	—	56.—	1.174.30	—	—	33.50	33.50	—	1.140.80	182.53
46	Trzynieć	4.228.35	—	—	—	—	—	4.228.35	—	—	—	—	—	4.228.35	676.54
47	Wędrynia	2.010.60	155.—	—	160.—	666.—	33.10	3.024.70	336.75	165.—	111.10	612.85	—	2.411.85	385.90
48	Żuków Dolny	693.95	50.—	—	—	—	—	743.95	—	77.—	124.50	201.50	—	542.45	86.79
49	Żuków Górny	74.55	405.—	—	—	—	—	479.55	—	—	5.—	5.—	247.50	227.05	36.33
50	Żywocice	540.10	365.—	—	—	65.—	338.50	1.308.60	—	100.—	152.50	252.50	252.50	803.60	128.57
Razem		33.618.45	11.407.25	—	5.733.20	37.112.90	9.295.90	97.167.70	23.665.80	12.072.55	11.870.—	47.608.35	7.796.15	41.763.20	6.682.02

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 15 października 1938 do 31 grudnia 1938.
Powiat cieszyński.

46

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	D o c h o d y						Razem	R o z c h o d y			Razem	Wpłata do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa 15/X. 1938
		Gotówka kasowa 1/IV. 1938	Wkładki członkowskie	Dary i składki dla Zarządu Głównego	Dary i składki dla Koła	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody		Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Różne inne rozchody			
		Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł		Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł
1	Będowice D. I.	67-20	—	—	14-20	—	5 01	86-41	—	85-66	0-60	86 26	—	0-15
2	Będowice D. II.	134-32	—	—	—	—	—	134-32	—	—	—	—	—	—
3	Boconowice	11-29	32-—	—	—	91-34	77-65	212-28	77-06	26-40	82-68	186-14	—	134-32
4	Bukowiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26-14
5	Bystrzyca	314 24	2-—	—	—	—	—	316 25	—	—	—	—	—	—
6	Cierlicko Dolne	104-75	4-—	—	—	—	0 01	108-75	—	91-30	—	91-30	—	224 95
7	Cierlicko Górne	51-43	—	—	—	—	—	51 43	—	61-—	3-50	64-50	—	44-25
8	Cieszyn Zach.	564-34	12-—	—	—	—	—	576 34	—	103-28	—	104 28	—	51-43
9	Datynie Dolne	114 23	66-—	—	—	—	—	183 02	—	—	—	—	—	473-06
10	Gnojnik	242 91	—	—	—	—	2-79	251-33	—	16-48	—	16-48	60-—	106-54
11	Grodziszcz	201 80	37 60	—	—	—	8-42	239 40	—	—	—	—	—	251 33
12	Gródek	76 05	20-—	—	—	—	—	102 01	—	—	—	—	—	239-40
13	Guty	164-40	—	—	11-16	—	5-96	175 56	—	56 62	15-20	71-82	—	30-19
14	Jabłonków	227 68	1 60	—	73-—	30-80	3-16	336 24	25 30	24-36	—	24-36	—	151-20
15	Karpętka	15 20	—	—	—	—	—	15 20	—	91-45	—	116 75	—	219 49
16	Kocobędz	64 09	—	—	—	—	0 01	64-10	—	—	—	—	—	15 20
														64-10

17	Kojkowice	107-47	—	—	—	—	—	107-47	—	—	—	—	—	107-47
18	Końska I.	317-23	222-85	—	—	55-90	4-20	600 18	9 05	—	27-94	36-99	—	563-19
19	Końska II.	132-27	14-—	—	47-—	—	0-50	193-77	—	75-76	—	75-76	—	118 01
20	Koszarzyska	19-87	13-—	—	—	—	—	32-87	—	—	2-10	2 10	—	30-77
21	Leszna Dolna	133-08	58-—	—	—	266 61	—	457-69	139-28	39 47	95-95	274-71	—	182-98
22	Ligotka Kam.	—	—	—	46-—	8 40	—	54-40	6-—	35-20	13-20	54-40	—	—
23	Łomna Dolna	43-54	—	—	—	—	—	43-54	—	—	—	—	—	43 54
24	Łomna Górna	57-77	—	—	—	—	—	57-77	—	—	—	—	—	57-77
25	Łyżbice	2-43	25-—	—	—	180-61	—	208 04	59-01	—	—	59-01	—	149-03
26	Milików	45-26	12-—	—	—	—	0 01	57-27	—	45 40	1-—	46-80	—	10 87
27	Mistrzowice-Koników	70-57	—	—	—	79-50	—	150 07	43-44	—	—	43-44	—	106 63
28	Mosty p. Ciesz.	188 96	3-20	—	—	340-87	0-24	533-27	242-50	206-30	—	448 80	15 40	69 07
29	Mosty p. Jabł.	19-27	15 64	—	—	75-80	1-25	111-96	—	—	2-17	2-17	24-—	85-79
30	Nawsie I.	110-20	30-—	—	—	—	—	140-20	—	18-30	9-15	27-95	—	112-25
31	Nawsie II.	403-81	—	—	57-65	—	—	461-47	—	209-84	—	209-84	—	251-63
32	Nawsie III.	37-12	32-—	—	—	—	0-01	69-13	—	14-72	11-—	25-72	—	43-41
33	Niebory	187-38	11-40	—	10-—	—	—	208-78	—	—	—	—	—	208-78
34	Nydek	73 63	43-20	—	—	—	—	116-83	—	—	2-43	2-43	—	114-40
35	Oldrzychowice	63 30	91 04	—	—	—	0 55	154-89	—	—	0-64	0-64	—	154-25
36	Piosek	16-40	—	—	—	—	—	16-40	—	16-04	—	16-04	—	0 36
37	Piosek-Baginieć	46-45	—	—	—	—	0-91	47-36	—	7-65	8-80	16-45	—	30 91
38	Ropica	77-92	124 80	—	—	110-—	191-13	503 85	60-12	164-97	18-—	243-09	30-—	230-76
39	Rzeka	78-56	—	—	—	—	—	78 56	—	—	—	—	—	78 56
40	Świbica	182-22	—	—	—	—	2 81	185-03	—	20-34	4-20	24-54	—	160-49
41	Stanisławowice	—	—	—	—	—	39-25	39-25	—	—	—	—	—	39 25
42	Śmiłowice	202-25	—	—	—	47-70	—	249-95	31-35	—	—	31-35	45-36	173-24
43	Szumbark	95 37	52-—	—	55-52	—	10 47	213-36	—	140-01	3-—	143 01	—	70-35
44	Trzanowice	119 09	66-—	—	—	—	62-81	247-90	—	76-—	2-50	78 50	—	169 40
45	Trzecie	182 53	68-—	—	2-50	—	89-66	342 69	—	170-—	—	170-—	—	172 69
46	Trzyniec	676-54	—	—	—	—	—	676 54	—	—	—	—	—	676 54
47	Wędrynia	385 90	3 10	—	—	—	—	389-—	—	—	—	—	—	380-—
48	Żu-ów Dolny	86-79	3-—	—	—	—	—	89-79	—	52-60	—	52-60	30-—	7-19
49	Żuków Górny	36 33	—	—	—	—	—	36-33	—	—	—	—	—	36-33
50	Żywocice	128-57	—	—	—	—	—	128 57	—	—	—	—	—	—
	Razem	6.682-02	1 063 43	—	317-03	1 287 53	506 81	9 856-82	693-12	1 849-65	3 04-06	2 846-83	204-76	6.805-23

47

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 1 kwietnia 1938 do 15 października 1938.

Powiat frysztacki.

48

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	D o c h o d y						Razem	R o z c h o d y				Razem	Wpłata do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa 15/X. 1938	Gotówka kasowa
		Gotówka kasowa 1/IV. 1938	Wkłady członkowskie	Dary i składki dla Zarządu Głównego	Dary i składki dla Koła	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody		Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Różne inne rozchody					
												Kč				
1	Bogumin Nowy	1.456 90	755 -	-	4.508 30	-	902 -	7 621 20	149 10	6.150 -	418 20	6 817 30	80 -	-	724 90	125 98
2	Darków	3.227 15	410 50	-	-	1 697 35	14 -	5.349 -	13 70	2.410 40	837 90	3.262 -	46 -	-	2.041 -	326 56
3	Dąbrowa	3.372 15	762 75	-	2.237 90	4 052 25	103 65	10 528 70	3.081 70	7.347 25	68 40	10 497 35	22 -	-	9 35	1 50
4	Dzieńmorowice	781 25	146 -	-	326 15	1.053 50	22 -	2.328 90	959 50	350 90	230 10	1.540 50	300 -	-	488 40	78 15
5	Frysztat I.	1 964 90	710 -	25 -	25 -	13.093 50	79 10	15.897 50	12.282 40	355 -	29 -	12.669 40	2.050 -	-	1.181 10	188 98
6	Frysztat II.	335 35	140 -	-	72 40	2.598 70	258 -	3.404 45	2.155 10	341 25	192 80	2.689 15	230 -	-	485 38	77 64
7	Gruszów	141 65	-	-	-	-	265 05	406 70	-	-	-	-	-	-	406 70	-
8	Karwina I.	1 563 80	904 -	-	760 30	5.599 10	166 -	8.993 20	4 151 95	1.052 50	319 70	5.524 15	897 50	-	2.571 55	411 45
9	Karwina II.	791 05	955 -	-	-	5 495 95	101 20	7.343 20	5 197 05	40 50	93 50	5.331 05	90 -	-	1.922 15	307 54
10	Karwina III.	372 -	698 -	-	-	225 50	864 40	2 159 90	-	-	45 -	45 -	500 -	-	1.614 90	258 38
11	Karwina IV.	1.166 20	621 -	-	121 -	6.730 60	73 75	8.712 55	5 002 60	940 -	257 90	6.200 50	1.344 -	-	1.168 05	186 89
12	Karwina V.	201 75	1.044 50	-	69 -	1.576 45	100 -	2.994 70	921 15	510 70	321 25	1.753 10	500 -	-	741 60	118 65
13	Karwiya VI.	238 70	1 858 -	135 -	105 -	5 144 60	322 60	7.703 90	3 470 35	644 -	837 30	4.951 65	1.445 20	-	1.307 05	209 13
14	Lutynia Niem.	1 246 35	265 -	-	60 -	5.101 35	105 -	6 777 70	3.320 65	2.693 20	-	6.013 85	200 -	-	563 85	90 22
15	Lutynia Polska	126 45	1.029 -	-	1.309 35	7.584 60	125 90	10 175 35	5.595 70	863 70	1.378 30	7.837 70	824 -	-	1.513 65	242 18
16	Łazy I.	2.436 60	364 -	-	2.638 90	6.283 30	62 55	11.785 35	6.012 35	100 -	4.235 25	10.347 60	185 80	-	1 251 95	200 31
17	Łazy II.	671 35	423 -	-	60 40	3 066 40	223 -	4.444 15	2 558 70	322 30	351 60	3 232 60	429 85	-	781 70	125 07
18	Łąki	243 20	707 -	-	1.859 -	1.001 50	30 70	3.840 80	617 65	705 20	131 65	1.454 50	-	-	2.386 30	381 80
19	Marklowice D.	366 25	74 -	-	-	1.498 -	208 45	2 148 65	905 10	224 90	91 70	1.221 70	-	-	926 90	148 31
20	Olbrachcice	269 55	124 -	-	1 459 50	476 25	144 -	2 473 30	150 25	1.051 -	595 80	1 797 05	439 30	-	236 95	37 91
21	Orłowa I.	7.957 35	1.495 -	-	173 20	6.881 85	1.420 05	17.927 45	5 578 50	291 40	103 -	5.972 90	1.402 95	-	10.551 60	1.688 25
22	Orłowa II.	1.145 60	220 -	-	-	-	730 45	2.096 05	-	239 65	233 10	472 75	-	-	1.623 30	259 72
23	Ostrawa Śl.	4.057 80	-	-	-	-	-	4.057 80	-	-	-	-	-	-	4.057 80	649 24
24	Pietwałd	1.090 60	185 -	-	-	-	19 65	1 295 25	-	-	70 65	70 65	170 35	-	1.054 25	168 68
25	Piotrowice	399 95	540 -	350 -	1.280 85	1.241 -	58 20	3 870 -	1.500 80	-	191 35	1.692 15	-	-	2.177 85	348 45
26	Poreba	585 50	480 -	-	40 -	355 -	341 50	1.802 -	250 70	190 05	602 40	1.043 15	327 15	-	431 70	67 07
27	Pudłów	586 60	-	-	-	-	239 10	826 -	-	-	-	-	826 -	-	-	-
28	Raj	87 80	255 -	-	1.026 55	5 282 60	8 -	6.659 95	2.775 75	2.406 10	1 218 10	6.399 95	-	-	260 -	41 60
29	Rychwałd	311 55	665 -	-	900 -	4 097 25	1.105 -	7.078 80	2.922 10	1 306 05	734 40	4.962 55	794 80	-	1 321 45	211 43
30	Skrzeczoń	460	565 -	10 -	-	5.637 10	1.184 -	7 856 19	3.536 20	897 -	1.844 60	6 277 80	137 -	-	1.441 30	230 60
31	Stare Miasto	1.110 60	149 50	-	-	7 450 45	16 -	8.726 55	5 482 70	769 10	1.015 45	7.267 25	-	-	1.459 30	233 49
32	Stonawa	699 30	-	-	-	-	-	699 30	-	-	-	-	-	-	699 30	111 89
33	Sucha Dolna	836 65	505 -	-	50 -	432 30	45 -	1 868 95	-	161 40	67 50	228 90	-	-	1.640 05	262 40
34	Sucha Górna I.	1.520 40	220 -	-	1.916 25	-	8 -	3 664 65	-	1.942 30	1.462 20	3.404 50	-	-	260 15	41 64
35	Sucha Górna II.	347 50	468 -	-	149 50	282 45	25 80	1.273 25	152 40	-	272 50	444 90	419 -	-	409 35	65 50
36	Sucha Górna III	2.327 50	556 -	-	100 -	-	13 50	2.997 -	-	20 -	88 30	108 30	102 -	-	2.786 70	445 87
37	Sucha Śred. I.	1.368 30	1.510 -	-	823 50	2.064 80	72 -	5.838 60	1.096 75	841 75	95 70	2.034 20	1.081 71	-	2.722 70	435 64
38	Sucha Śred. II.	769 85	500 -	-	135 -	1.205 45	46 50	2.656 80	985 80	751 60	561 05	2.298 45	209 30	-	149 05	23 86
39	Starychel-Bogumin	52 15	500 -	-	5.238 75	3.827 20	36 65	9.654 75	1.909 65	624 50	6.935 65	9.469 80	50 -	-	134 95	21 59
40	Wierzniowice	10.255 75	93 50	-	-	4 809 20	-	15 158 45	2.433 85	-	27 50	2 461 35	-	-	12.697 10	2.031 55
41	Zabłocie	576 55	325 -	-	10 -	105 -	151 -	1.167 55	-	-	152 -	152 -	185 50	-	830 04	132 82
42	Zawada	541 10	418 -	-	-	2 937 -	711 -	4.608 10	2.722 40	680 -	32 20	3.434 60	-	-	2.173 50	187 76
Razem		58.064 30	21.543 75	520 -	27.455 80	118.887 55	10.402 15	236.873 55	87.892 60	37.303 70	26.143 -	151.379 30	15.696 10	-	69.798 15	11.167 70

Z e s t a w i e n i e .

1	Pow. cieszyński	33.618 45	11.407 25	-	5.733 20	37.112 90	9.295 90	97.167 70	23.665 80	12.072 55	11.870 -	47.608 85	7.796 15	-	41.763 20	6.682 02
2	Pow. frysztacki	58 064 30	21.543 75	520 -	27.455 80	118 887 55	10 402 15	236.873 55	87.892 60	37.343 70	26.143 -	151.379 30	15.696 10	-	69.798 15	11.167 70
	Razem	91.682 75	32 951 -	520 -	33.189 -	156.000 45	19.698 05	334.041 25	111.558 40	49.416 25	38.013 -	198.988 15	23.492 25	-	111.561 35	17.849 72

49

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 15 października 1938 do 31 grudnia 1938. Powiat frysztański.

Powiat Nyszacki														
Liczba bieżąca	Siedziba Koła	D o c h o d y						R o z c h o d y			Razem	Wpłata do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa 31/XII. 1938	
		Gotówka kasowa 15/X. 1938	Wkłady członkowskie	Dary i składki dla Zarządu Głównego	Dary i składki dla Koła	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody	Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Różne inne rozchody				
														Zł
1	Bogumin Nowy	115-98	82- -	106-10	-	1.445-59	2-45	1.752-12	899-22	220- -	238-90	1.358-12	-	394- -
2	Darków . . .	326-56	33- -	-	-	-	-	359-56	-	104-32	-	104-32	-	255-24
3	Dąbrowa . . .	1-50	149- -	-	4- -	150-30	25-80	330-60	210-69	51-47	61-95	324-11	-	6-49
4	Dzieńmorowice	78-15	14-80	56-60	-	271-90	-	421-45	-	300- -	33-75	333-75	-	87-70
5	Frysztat I. . .	188-98	128- -	-	143-40	173-30	22-48	656-16	-	323-35	26-18	349-53	-	306-63
6	Frysztat II. . .	77-64	15- -	-	-	45-10	-	137-74	20-33	3-19	18-11	41-63	38-85	57-26
7	Gruszów . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Karwina I. . .	411-45	34- -	-	6- -	302-29	-	754-04	241-59	79- -	-	320-59	200- -	233-45
9	Karwina II. . .	307-54	23-20	-	6-50	-	-	341-75	-	-	-	-	20- -	321-75
10	Karwina III. . .	258-38	32- -	-	-	-	-	293-01	-	-	-	-	-	293-01
11	Karwina IV. . .	186-89	-	-	-	-	-	189-65	-	168-40	14-22	182-62	-	7-03
12	Karwina V. . .	118-65	-	-	-	-	-	118-65	-	-	-	-	-	118-65
13	Karwina VI. . .	209-13	73- -	-	20- -	312-05	-	614-18	194-33	36-37	-	230-70	99-84	283-64
14	Lutynia Niem.	90-22	-	-	-	-	-	90-22	-	-	-	-	-	90-22
15	Lutynia Polska	242-18	32- -	38- -	160-60	822-59	8- -	1.303-42	593-04	372-70	8-35	974-09	90- -	239-33
16	Łazy I. . .	200-31	217- -	-	232-61	-	870-09	1.520-01	-	310- -	206-06	516-06	70-32	933-63

17	Łazy II. . . .	125-07	89- -	-	-	1.025-39	2-65	1.242-11	766-55	91-72	15-96	874-23	8-16	359-72
18	Łąki	381-80	-	-	-	240-30	-	622-10	122-80	104- -	10-40	237-20	-	384-91
19	Makłowice D. .	148-31	81-10	-	-	80-09	-	309-50	51- -	22-60	-	73-60	-	235-90
20	Olbrachcice . .	37-91	16-60	19-08	-	60- -	4-80	138-39	19-70	94-98	6- -	120-68	-	17-71
21	Orłowa I. . . .	1.688-25	107- -	10- -	-	-	55-73	1.860-98	-	49-27	3-20	52-47	-	1.808-51
22	Orłowa II. . . .	259-72	90-20	-	88- -	89-20	53-60	580-72	78-70	141-59	34-68	254-97	-	325-75
23	Ostrawa Śląska	649-24	-	-	-	-	-	649-24	-	-	-	-	-	649-24
24	Pietwałd . . .	168-68	28- -	-	-	302-20	1-62	500-50	165-51	20- -	15- -	200-51	-	299-99
25	Piotrowice . .	348-45	-	-	67-48	-	-	415-93	-	150- -	21-62	171-62	-	244-31
26	Poręba	69-07	47- -	25- -	-	233-69	2-25	377-01	129-04	24-10	43-07	196-21	-	180-80
27	Pudłów	-	42-88	-	-	-	139-43	182-31	-	-	59-14	59-14	-	123-17
28	Raj	41-60	4- -	178-15	-	210-55	-	434-30	169-69	237-78	16-50	423-97	-	10-33
29	Rychwałd . . .	211-43	124-40	-	-	175-14	52-12	563-09	-	50-90	14-80	65-70	50-40	446-99
30	Skrzeczoń . . .	230-69	163- -	-	-	268-28	3-11	664-99	90- -	349-63	147-75	587-38	10- -	67-61
31	Stare Miasto .	233-49	12- -	-	-	439-50	-98	685-97	329-06	131-92	1- -	461-98	-	223-99
32	Stonawa	111-89	231-60	-	87- -	338-88	10-40	779-77	166-28	501-21	27-79	695-28	-	84-49
33	Sucha Dolna . .	262-40	121-20	-	57-60	204-20	3-60	649- -	111-54	147-19	1-80	260-53	106-93	281-54
34	Sucha Górna I. .	41-64	187-50	-	-	-	-38	229-52	-	-	24-65	24-65	100- -	104-87
35	Sucha Górna II. .	65-50	-	-	-	-	-	65-50	-	-	-	-	-	65-50
36	Sucha Górna III. .	445-87	33-65	-	-	-	-	479-52	-	50-20	29-65	79-85	-	399-67
37	Sucha Śred. I. .	435-64	10-40	-	34-20	120-17	4-47	604-88	60-79	127-85	-	188-64	-	416-24
38	Sucha Śred. II. .	23-86	45- -	-	19-66	986-80	91-60	1.166-92	472-35	30- -	212-40	714-75	74-15	378-02
39	Szonychel-Bog. .	21-59	25-33	-	20- -	152-30	-	219-22	42- -	43-63	24- -	109-60	-	109-62
40	Wierzniowice .	2.031-55	-	-	-	110-79	-	2.142-34	47- -	-	7- -	54- -	-	2.088-34
41	Zabłocie	132-82	45- -	-	-	-	1-02	178-83	-	-	9-84	9-84	-	124-88
42	Zawada	187-76	103-40	-	11-53	469-92	103-41	876-01	435-58	-	127-23	562-81	44-12	313-70
	Razem	11.167-70	2.441-26	432-93	958-63	9.030-82	1.469-88	25.501-22	5.416-79	4.337-34	1.461- -	11.215-15	912-77	13.373-32

Z e s t a w i e n i e .

1	Pow. cieszyński	6.682-02	1.063-43	-	317-03	1.287-53	506-81	9.856-82	693-12	1.849-65	304-06	2.846-83	204-76	6.805-23
2	Pow. frysztański	11.167-70	2.441-26	432-93	958-63	9.030-82	1.469-88	25.501-22	5.416-79	4.337-34	1.461- -	11.215-13	912-77	13.373-32
	Razem	17.849-72	3.504-69	432-93	1.275-66	10.318-35	1.976-69	35.358-04	6.109-91	6.186-99	1.765-06	14.061-96	1.117-53	20.178-55

Bilans Kół Macierzy Szkolnej z dniem 31 grudnia 1938.

Powiat cieszyński.

52

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	A K T Y W A				Razem	PASYWA	S A L D A	
		Gotówka kasowa z dniem 31/XII. 1938	Wartość biblioteki	Wartość sceny	Wartość reszty inwentarza i inne		Wierzy- cie i inne zobowią- zania	Stan czynny	Stan bierny
		Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł
1	Błędowice Dolne I. . .	15.—	60·91	—	4.132·60	4.193·66	2.846·13	1.347·53	—
2	Błędowice Dolne II. . .	134·32	—	110·—	326·40	570·72	—	570·72	—
3	Boconowice	26·14	10·—	100·—	—	136·14	—	136·14	—
4	Bukowiec	—	40·—	100·—	246·73	386·73	14·64	372·09	—
5	Bystrzyca	224·95	—	—	32·—	256·95	—	256·95	—
6	Cierlicko Dolne	44·25	—	109·76	—	154·01	—	154·01	—
7	Cierlicko Górne	51·43	—	544·—	144·—	739·43	240·—	499·43	—
8	Cieszyn Zachodni	473·06	257·60	49·99	99·28	879·93	—	879·93	—
9	Datynie Dolne	106·54	—	110·—	211·—	427·54	—	427·54	—
10	Gnojnik	251·33	4·64	—	33·60	289·57	—	289·57	—
11	Grodziszcz	239·40	32·—	64·—	128·—	463·40	—	463·40	—
12	Gródek	30·19	140·—	140·—	120·—	430·19	—	430·19	—
13	Guty	151·20	12·90	1.568·—	20·—	1.752·10	1.223·20	528·90	—
14	Jabłonków	219·49	—	—	125·—	344·49	—	344·49	—
15	Karpętna	15·20	—	—	—	15·20	—	15·20	—
16	Kocobędz	64·10	30·—	172·80	1·60	268·50	—	268·50	—
17	Kojkowice	107·47	—	—	3·20	110·67	—	110·67	—
18	Końska I.	563·19	—	360·—	240·—	1.163·19	—	1.163·19	—
19	Końska II.	118·01	17·—	122·40	311·—	568·41	—	568·41	—
20	Koszarzyska	30·77	6·—	—	2·—	38·77	—	38·77	—
21	Leszna Dolna	182·98	20·—	—	—	202·98	—	202·90	—
22	Ligotka Kameralna . . .	—	—	—	75·75	75·75	75·75	—	—

23	Łomna Dolna	43·54	11·20	50·40	—	105·14	—	105·14	—
24	Łomna Górna	57·77	—	—	—	57·77	—	57·77	—
25	Łyżbice	149·03	—	—	16·—	165·03	—	165·03	—
26	Milików	10·87	—	—	229·52	240·39	—	240·39	—
27	Mistrzowice-Koniaków .	106·63	1·—	451·18	32·—	590·81	256·—	334·81	—
28	Mosty przy Cieszynie . .	69·07	106·—	—	150·—	325·07	—	325·07	—
29	Mosty przy Ciesz. . . .	85·79	—	829·44	308·48	1.223·71	—	1.223·71	—
30	Nawsie I.	112·25	—	—	15·77	128·02	20·—	108·02	—
31	Nawsie II.	251·63	—	—	—	251·63	—	251·63	—
32	Nawsie III.	43·41	—	40·—	—	83·41	—	83·41	—
33	Niebory	208·78	32·—	—	116·—	356·78	—	356·78	—
34	Nydek	114·40	—	—	423·40	537·80	—	537·80	—
35	Oldrzychowice	154·25	43·20	25·60	—	223·05	—	223·05	—
36	Piosek	—36	8·—	192·—	37·60	237·96	—	237·96	—
37	Piosek-Baginieć	30·91	—	80·—	15·—	125·91	—	125·91	—
38	Ropica	230·76	100·—	—	114·—	444·76	—	444·76	—
39	Rzeka	78·56	—	—	—	78·56	—	78·56	—
40	Sibica	160·49	112·—	—	56·—	328·49	—	328·49	—
41	Stanisławice	39·25	—	—	—	39·25	—	39·25	—
42	Szumbark	70·35	25·—	—	220·—	315·35	—	315·35	—
43	Śmiłowice	173·24	—	—	37·44	210·68	—	210·68	—
44	Trzanowice	169·40	190·—	—	96·90	456·30	—	456·30	—
45	Trzycieź	172·69	80·—	80·—	—	332·69	—	332·69	—
46	Trzynieć	676·54	—	—	510·93	1.187·47	—	1.187·47	—
47	Wędrynia	389·—	—	—	30·—	419·—	—	419·—	—
48	Żuków Dolny	7·19	33·60	200·—	92·88	333·67	—	333·67	—
49	Żuków Górny	36·33	—	—	—	36·33	—	36·33	—
50	Żywocice	—	—	—	149·53	149·53	—	149·53	—
Razem .		6.676·66	1.373·05	5.499·57	8.903·61	22.452·89	4.675·72	17.777·17	—

Bilans Kół Macierzy Szkolnej z dniem 31 grudnia 1938.

Powiat frysztański.

54

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	A K T Y W A				Razem	PASYWA	S A L D A	
		Gotówka kasowa z dniem 31/XII. 1938	Wartość biblioteki	Wartość sceny	Wartość reszty inwentarza i inne		Wierzy- cie i inne zobowią- zania	Stan czynny	Stan bierny
		Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł	Zł
1	Bogumin Nowy . . .	394-—	100-—	180-—	700-—	1.374-—	320-—	1.054-—	—
2	Darków	255-24	—	—	81-—	336-24	—	336-24	—
3	Dąbrowa	6-49	381-60	—	136-—	524-09	—	524-09	—
4	Dzieńmorowice . . .	87-70	—	11-52	80-64	179-86	—	179-86	—
5	Frysztat I.	306-63	—	—	74-—	380-63	31-74	348-89	—
6	Frysztat II.	57-26	12-—	—	8-—	77-26	10-01	67-25	—
7	Gruszów	—	—	—	45-44	45-44	—	45-44	—
8	Karwina I.	233-45	186-62	—	131-55	551-62	—	551-62	—
9	Karwina II.	321-75	—	—	129-76	451-51	—	451-51	—
10	Karwina III.	293-01	352-—	—	320-—	965-01	—	965-01	—
11	Karwina IV.	7-03	161-25	—	39-60	207-88	—	207-88	—
12	Karwina V.	118-65	86-40	—	131-84	336-89	—	336-89	—
13	Karwina VI.	283-64	96-—	—	224-—	603-64	—	603-64	—
14	Lutynia Niem.	90-22	240-—	30-—	1.083-04	1.443-26	—	1.443-26	—
15	Lutynia Polska . . .	239-33	—	—	991-88	1.231-21	—	1.231-21	—
16	Łazy I.	933-63	—	—	345-60	1.279-23	—	1.279-23	—
17	Łazy II.	359-72	—	—	—	359-72	—	359-72	—
18	Łąki	384-90	60-—	100-—	236-—	780-90	—	780-90	—
19	Markłowice Dolne . .	235-90	—	—	354-—	589-90	—	589-90	—
20	Olbrachcice	17-71	77-80	—	1.173-40	1.268-91	4-32	1.264-59	—
21	Orłowa I.	1.808-51	—	—	842-44	2.650-95	—	2.650-95	—
22	Orłowa II.	325-75	—	—	116-79	442-54	—	442-54	—

23	Ostrawa Śląska . . .	649-24	—	—	57-60	706-84	—	706-84	—
24	Pietwałd	299-99	—	—	105-44	405-43	—	405-43	—
25	Poreba	180-80	179-71	—	378-88	739-39	—	739-39	—
26	Piotowice	244-31	—	176-—	20-—	440-31	—	440-31	—
27	Pudłów	123-17	200-—	201-60	29-87	554-64	—	554-64	—
28	Raj	10-33	—	400-—	263-11	673-45	—	673-44	—
29	Rychwałd	446-99	—	388-80	438-40	1.274-19	—	1.274-19	—
30	Skrzeczów	67-61	340-—	300-—	5.360-—	6.067-61	—	6.067-61	—
31	Stare Miasto	223-99	—	—	200-—	423-99	366-07	423-99	—
32	Stonawa	84-49	300-—	80-—	335-—	799-49	—	799-49	—
33	Sucha Dolna	281-54	79-68	—	327-20	688-42	—	688-42	—
34	Sucha Górna I.	104-87	35-—	—	139-87	—	—	139-87	—
35	Sucha Górna II.	65-50	—	—	—	65-50	—	65-50	—
36	Sucha Górna III. . . .	399-67	240-—	—	—	639-67	—	639-67	—
37	Sucha Średnia I. . . .	416-24	—	—	1.136-33	1.552-57	—	1.552-57	—
38	Sucha Średnia II. . . .	378-02	—	—	208-—	586-02	—	586-02	—
39	Szonychel-Bogumin . .	109-62	35-20	432-—	737-20	1.314-02	2.568-—	—	1.253-98
40	Wierzniewice	2.088-34	45-44	—	42-88	2.176-66	—	2.176-66	(na majątku z gł.)
41	Zabłocie	124-88	57-60	20-80	155-26	358-54	—	358-54	—
42	Zawada	313-20	46-08	124-70	79-87	563-85	185-26	378-59	—
Razem .		13.373-32	3.312-38	2.445-42	17.120-02	36.251-14	3.119-33	34.385-59	1.253-98

Z e s t a w i e n i e .

1	Powiat cieszyński . .	6.676-66	1.373-05	5.499-57	8.903-61	22.452-89	4.675-72	17.777-17	—
2	Powiat frysztański . .	13.373-32	3.312-38	2.445-42	17.120-03	36.251-14	3.119-33	34.385-79	1.253-90
Razem .		20.049-98	4.685-43	7.944-99	26.023-63	58.704-03	7.795-05	52.162-96	1.253-90

47. **Wędrynia.** Rok założenia 1907, przewod. Paweł Cymorek, kier. Księgarni M. Szk., sekretarz Bronisława Michejdzianka, wych. przedszk., skarbnik Karol Dziadek, lustrator Paweł Gojniczek, kier. szkoły, Łyżbice.

48. **Żuków Dolny.** Rok założenia 1920, przew. Ludwik Szynder, kier. szk., sekretarz Genowefa Sztulanka, wych. przedszk., od 1. X. 1938 Jan Matuszek, skarbnik Franciszek Morawiec, lustrator Jan Żwak, naucz. wydz., Błędowice Dolne.

49. **Żuków Górny.** Rok założenia 1934, przew. Franciszek Macura, sekretarz Elżbieta Tomalowa, skarbnik Jan Górniak, lustrator Józef Wachtarczyk, naucz., Żuków Dolny.

50. **Żywocice.** Rok założenia 1914, przew. Józef Topiarz, kier. szkoły, sekretarz Bogusław Czapka, naucz., skarbnik Jan Kiedroń, ślusarz, lustrator Henryk Krygiel, naucz., Błędowice Dolne.

Sprawozdanie z oświaty pozaszkolnej.

Sprawa oświaty pozaszkolnej w roku 1938 zapowiadała się bardzo korzystnie. Jeśli bowiem dotąd na oświatę pozaszkolną przypadały dorywcze zapomogi z ramienia Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej, a poszczególne kółka samokształcenia i świetlice, kółka amatorskie i t. d., korzystały z pomocy miejscowych kół Macierzy Szkolnej, w zależności od większego lub mniejszego zrozumienia tych spraw przez zarządy miejscowe, to na rok administracyjny 1938/1939 postawiono oświatę pozaszkolną na nowej platformie. Budżet Macierzy Szkolnej rozłożono wyraźnie na dwie części. W części pierwszej przewidziano wydatki na szkolnictwo, część drugą przeznaczono na oświatę pozaszkolną.

Sekcja oświatowa obejmowała:

1. Teatry amatorskie i teatr kukielkowy,
2. Świetlice,
3. Sekcję biblioteczną,
4. Chóry Macierzy Szkolnej,
5. Sekcję muzealną.

W skład sekcji oświatowej wchodziło 10 delegatów z 10 okręgów Macierzy Szkolnej. Przewodniczącym sekcji oświatowej wybrano po raz czwarty p. Karola Polaka, kier. szkoły z Poręby.

Analogiczne zarządy istniały w 10 okręgach. Członkowie sekcji oświatowej przy Zarządzie Głównym Macierzy Szkolnej byli zarazem przewodniczącymi okręgowych sekcji oświatowych. W okręgach odbywano konferencje plenarne, bądź też zwoływano według potrzeby referentów świetlicowych, osobno referentów teatralnych i podobnie. Mając skryształizowaną formę organizacyjną, mając zabezpieczone niezbędne środki materialne, sekcja oświatowa rozpoczęła ofensywę. Było to naturalnie następstwo sytuacji, w jakiej znajdowała się ludność polska w byłej Czechosłowacji. Szkoły polskie na Zaolziu topniały. Okazała się potrzeba zorganizowanej i ofensywnej pracy wśród młodzieży, która opuściła mury szkolne, a zwłaszcza mury szkoły obcej, do której coraz liczniej uczęszcza-

ła młodzież polska z braku odpowiednich szkół polskich. Postępy pracy sekcji oświatowej ilustrują poniżej zwięzłe sprawozdania poszczególnych działów. Systematyczną i skuteczną pracę sekcji oświatowej zapewniało stworzenie osobnego biura sekcji. Kierownikami biura byli: pp. Berger Karol, mgr. Gajdzica Adam. Mieli oni możliwość częstych wyjazdów w teren i dzięki temu potrafiła sekcja pozakładać koła w takich miejscowościach, jak Szonów, Kąkolna, Szobiszowice, gdzie dotąd nie było żadnej organizacji polskiej.

Sekcja oświatowa Macierzy ściśle współpracowała z ZOMPem (Zrzeszenie organizacji Młodzieży Polskiej). W łonie tej organizacji istniała również sekcja oświatowa. Kierownictwo tej sekcji powierzono przewodniczącemu sekcji oświatowej Macierzy Szkolnej, tym sposobem zapewniono wspólny kierunek pracy oświatowej na terenie wszystkich organizacji, wchodzących w skład ZOMPu a trzeba dodać, że wchodziły wszystkie.

Teatry amatorskie i teatr kukielkowy.

Pomimo, że w roku sprawozdawczym odgrywały się ważne wypadki polityczne, nie porzuciliśmy zupełnie roboty scenicznej. Przygotowaliśmy kadry nowych pracowników, kierowani myślą, że całą pracę na naszym terenie musimy bardziej ujednolicić i scentralizować.

Dla tego celu Macierz Szkolna wspólnie z ZOMPem urządziła na Kozubowej w lipcu kurs teatralno-świetlicowy. Kurs miał przygotować reżyserów i kierowników świetlic, których kilka już powstało na terenie i które jeszcze miały powstać. W program kursów wchodziły: wiadomości teoretyczne z dziedziny teatru i ćwiczenia praktyczne, dalej przygotowanie do pracy świetlicowej, również teoretyczne i praktyczne. Wieczorami urządzano w sali wspólne wieczory świetlicowe, prowadzone zrazu przez prelegentów, potem przez uczestników kursu. W programie kursu uwzględniono także inscenizacje pieśni i utworów, deklamacje zbiorowe, tańce ludowe śląskie i polskie. Prelegentami byli pp. Karol Berger, Adam Gajdzica, Edward Potysz, pomagali również panie i panowie, którzy prowadzili podówczas podobny kurs w Cieszynie Wsch.

Pracę kółek teatralnych przedstawia osobna tabela, z której można się dowiedzieć ile przedstawień teatralnych urządziły poszczególne zespoły teatralne Macierzy.

Jeżeli chodzi o Teatr Polski przy Zarządzie Głównym Macierzy Szkolnej, to nie zrealizował on w zupełności swoich zamiarów. W sezonie zimowym wystawił kilka razy komedię „Muzyka na ulicy“. Następnie w program wzięto sztukę „Gałązka rozmarynu“, którą chciano wystawiać w sezonie wiosennym. Próby i przygotowania były w pełnym toku. Niestety powołanie amatorów do wojska i nastroj polityczny zmusił Sekcję do zrezygnowania z dalszej pracy.

Teatr kukielkowy podzielony na dwa zespoły: cieszyński i orłowski, cieszyński pod kierownictwem ś. p. Gustawa Brzeziny dał

cały szereg przedstawień w powiecie cieszyńskim, zaś teatr orłowski pod kierownictwem prof. Stanisława Motyki w powiecie fryszackim. Po absolwowaniu pierwszej serii przedstawień zaczęto przygotowywać serię drugą, ale ta nie przyszła już do skutku.

Świetlice:

Świetlice były przez szereg lat omawianym tematem na zebraniach Zarządu Gł. M. Szk. Uruchomiono je dopiero w roku 1937. W okresie od września 1937 r. do końca kwietnia 1938 założono 23 świetlice dostatecznie wyposażonych w odpowiedni inwentarz i materiał świetlicowy. Głównym zadaniem świetlic było grupowanie wszystkich organizacji na wspólnej platformie oświatowej. Zaznaczyć należy, że oprócz roboty oświatowej, świetlice spełniały u nas zadanie wychowawczo-narodowe. Stały się w pierwszym rzędzie głównym czynnikiem skupiającym robotę młodzieżową. Obecnie służą tym samym celom.

Sekcja biblioteczna:

W roku 1938 dalej pracowano nad utworzeniem centralnej biblioteki Macierzy Szkolnej. Ściągano książki z kół i zakupiono kilkakaset nowych. We wrześniu biblioteka była prawie że gotowa. Obejmowała dział książek beletrystycznych, naukowych i dramatycznych. Gros książek stanowi dział beletrystyki (5.000 tomów). Dzieła beletrystyczne podzielone na mniejsze biblioteczki po 50 do 100 książek miały być wysyłane do kół i wzajemnie wymieniane w porozumieniu z biurem Macierzy Szkolnej. Biblioteka naukowa i dramatyczna miała pozostać w Cieszynie. Przyłączenie Śląska do Państwa Polskiego wstrzymało uruchomienie biblioteki.

Chóry Macierzy Szkolnej:

Bez przesady można powiedzieć, że w wielu wypadkach chóry pod zaborem czeskim były podstawą, na której opierała się praca kulturalno-oświatowa. W szczególności chóry Macierzy miały to znaczenie. Miały one charakter jak gdyby międzyorganizacyjny, mając na oku sprawę narodową, służyły wszystkim. Chóry pod zaborem czeskim były kuźnicami roboty polskiej, kuźnicami pracy konsolidacyjnej, która przyniosła tak piękne wyniki na odcinku ogólnomłodzieżowym. Chóry Macierzy Szkolnej były trzonem Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji, która to organizacja odegrała decydującą rolę w powstaniu Zrzeszenia Organizacji Młodzieżowych w byłej Czechosłowacji. Podsekcja chórowa, to Związek Polskich Chórów, kierujący pracą śpiewaczą w ścisłym porozumieniu z sekcją oświatową. W ten sposób zrealizowano szlachetne zamierzenia, w wyniku czego, bez względu na ilość organizacji, mogła być prowadzona i kierowana z jednego źródła praca oświatowa, obejmując całe Zaolzie. Z tego też powodu nie można mówić o działalności chórów Macierzy, jako oddzielnej grupy, żyjącej własnym życiem, gdyż działalność tych chórów mieści się bez reszty w bilansie prac Związku Polskich Chórów.

Zestawienie cyfrowe, odnoszące się do chórów Macierzy Szkolnej za ubiegły rok sprawozdawczy przedstawia osobna tabela. Liczba członków z roku ubiegłego wzrosła z 2.457 do 2.817. Pracę w chórach organizował p. Em. Guziur, prof. gimn. w Orłowej.

Muzeum Macierzy Szkolnej w Ciesz. Zach.

Muzeum Macierzy Szkolnej pomieszczone jest w gmachu Polonii. Zajmuje kilka pokoi, urządzonych na ten cel z ubikacją mie-

Ludowe meble śląskie i części stroju laskiego.

szkaniowych. W ubiegłym roku zbiory poważnie powiększono, głównie przez zakupno niektórych mebli i części ubiorów, które ilością i jakością jak również stanem konserwacji przewyższają już inne podobne zbiory w Województwie Śląskim. Muzeum zaku-

piło również w ubiegłym roku urządzenie kancelarii, szafę bibl. i 2 gabłoki.

Zbiory muzeum zawierają przeważnie śląskie meble ludowe, wśród nich najpiękniejsze są ludowe meble malowane, szafy i skrzynie różnych typów, miejscowe wyroby z drzewa, głównie narzędzia i przybory do tkactwa, ceramikę ludową i szkło, rzeźbę

Strój cieszyński.

ludową, dawne książki i rękopisy, duży zbiór fotografii — a przede wszystkim śląskie stroje ludowe: jabłonkowskie, laskie, góralskie i ich części jak: kabotki koszulki, żywotki i czepce koronkowe — dalej zbiór klejnotów do strojów ludowych. Jest również kilka rzeźb artystycznych i obrazów, jak również kilkanaście okazów tutejszej ceramiki artystycznej. Pewną wartość zabytkową przed-

stawiają również zebrane monety i banknoty, mapy i diagramy i kilka sztuk broni różnego rodzaju.

Zbiór prac śląskich artystycznych malarzy i rzeźbiarzy przedstawia się niestety bardzo skromnie, z powodu braku odpowiednich funduszy na zakupienie dzieł sztuki. Obok rzeźby H. Nitry i 2 rysunków J. Wałacha mamy obraz olejowy Fierli z Milikowa (dar autora dla zapoczątkowania galerii sztuki śląskiej).

Naogół zbiory naszego muzeum są dosyć bogate i zważywszy krótki okres gromadzenia i trudności w zdobywaniu przedmiotów — dosyć kompletne. Macierz Szkolna nie mogła należycie Muzeum finansować. Mimo to Muzeum spełniło swoje zadanie w wysokim stopniu i uratowało w trudnych warunkach wiele cennych zabytków nie tylko z działu sztuki ludowej, ale również wiele przedmiotów wartościowych z innych działów, jak fotografii i przedmiotów pamiątkowych. Szczególnie ważnym zadaniem było jednakże gromadzenie dowodów polskości Śląska przez zebranie najdawniejszych książek, listów polskich i innych dokumentów polskości naszego ludu. Obok zyskiwania i gromadzenia nowych przedmiotów zabytkowych kustosz p. prof. Gustaw Fierla zajmował się głównie pracą konserwatorską, którą wykonywał sam. Oprócz tego praca Sekcji zmierzała do zainteresowania zbiorami naszego społeczeństwa za pomocą artykułów w gazetach (Dziennik Polski, Zaranie Śląskie), które pisał prof. Fierla i kier. Dofek.

Muzeum zwiedziło kilkadziesiąt osób z pośród społeczeństwa i kilka wycieczek szkolnych — oprócz tego pracowali w Muzeum nauczyciele zdający egzamina wydziałowe, pracownik Tow. Przew. Ludowego i kilku pracowników innych Muzeów.

Po spełnieniu swego zadania w Czechosłowacji, gdzie Muzeum Macierzy Szkolnej zastępowało niejako odcięte od Zaolzia granicę Muzeum Śląskie, obecnie po powrocie do Rzeczypospolitej ma połączyć się z Muzeum Miejskim, by, po złączeniu wszystkich zbiorów w jedną całość stworzyć nareszcie jeden wielki dział etnograficzny w Muzeum Miejskim w Cieszynie.

Sprawozdanie z działalności Księgarni Macierzy Szkolnej za rok 1938.

Księgarnia Macierzy Szkolnej w Cieszynie Zachodnim istnieje od 1. lipca 1930 roku. Od samego początku jej istnienia prowadzi ją p. Paweł Cymorek z Wędryni.

Ostatni rok sprawozdawczy był okresem borykań się z trudnościami przy nabywaniu książek i z przepisami dewizowymi.

Kontygent książek z Polski do Czechosłowacji był minimalny. Nie zaspakajał nawet części rynku zbytu. To też stałe interwencje naszych byłych posłów w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Pradze był na porządku dziennym. Rezultatem tychże był tylko skromny przydział dowozu ponad kontygent.

Stwierdzić należy, że rozwój Księgarni, aczkolwiek tamowany

w wysokim stopniu przez ograniczenia dewizowe, stale był widoczny.

Czasy od maja 1938 do października i ich nastrój ujemnie odbiły się na rozwoju Księgarni M. Szk. Z chwilą przyłączenia Zaolzia do Rzeczypospolitej Polskiej, placówka nasza weszła na nowe tory pomyślnego rozwoju, pomimo, że poniosła ona znaczne straty, bo w wysokości około 100.000 Kč, które powstały wskutek usunięcia wszystkich druków, podręczników szkolnych oraz książek czeskich.

Składy naszej księgarni okazały się za skromne, więc zmuszeni byliśmy powiększyć je w odpowiedni sposób. Przede wszystkim rzeczą pierwszej wagi było wynajęcie nowego, znacznie większego lokalu sklepowego oraz magazynu, do którego przeniosła się księgarnia z początkiem grudnia 1938 roku. Dzięki przestronności nowego lokalu nasza placówka może trzymać stale większą ilość książek, podręczników szkolnych oraz różnego rodzaju przyborów piśmiennych i biurowych.

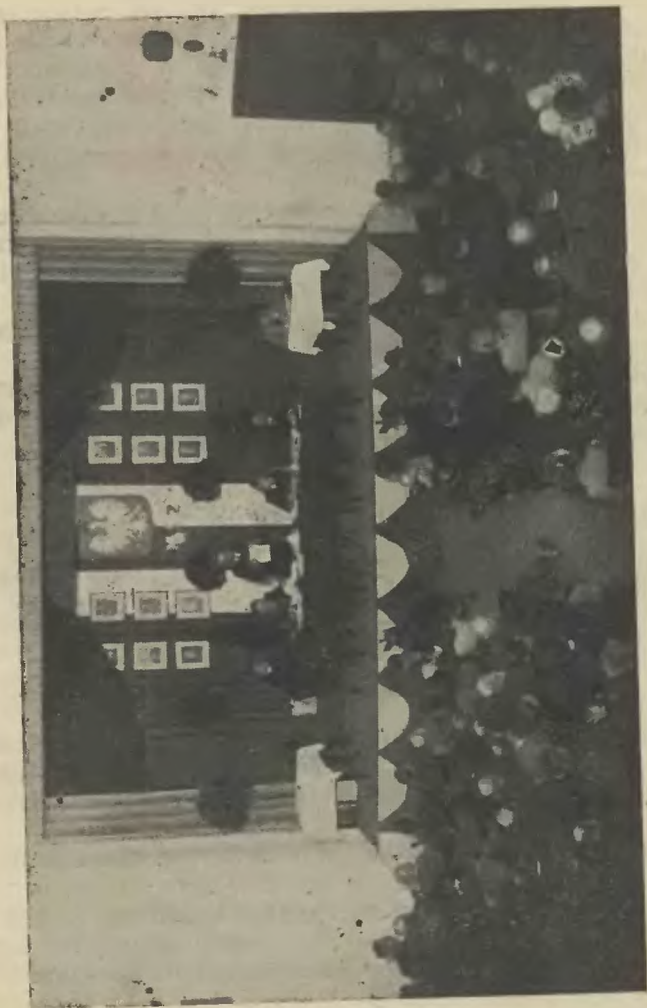
Poza tym na życzenie naszej klienteli otworzyliśmy oddziały w Karwinie, Jabłonkowie i Cieszynie Zachodnim. Personel z 2 osób zwiększył się do 10. W skład jego, oprócz wyżej wymienionego kierownika wchodzi p. Helena Macurzanka z Lesznej Dolnej, p. Józefa Pycianka z Cieszyna Zachodniego, p. Bronisława Kunzówna z Cieszyna Zachodniego oraz praktykant Jan Szturc ze Sibicy.

Kierowniczką filii w Jabłonkowie jest p. Anna Budzianka z Jabłonkowa, filii w Karwinie p. Lidia Niesłanikówna z Karwiny, p. Paweł Lipka z Wędryni jako pomocnik oraz Antoni Buchta z Karwiny jako praktykant. Filie w Cieszynie Zachodnim prowadził p. Adam Josiek z Końskiej.

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Parkowego za rok 1938.

Rok 1938 w pracy Towarzystwa Parkowego stał pod hasłem kontynuowania wielkiego planu, którego realizację rozpoczęto już w roku 1937. Zasadniczym celem planu było podniesienie dotychczas zaniedbanego Parku do wysokiego poziomu, tak pod względem estetycznym jak i użytkowym. Chodziło więc w pierwszym rzędzie o stworzenie z jednej części Parku działu specjalnie ozdobnego w związku z przyłączeniem uzyskanej części od strony Cieszyna, z drugiej części działu specjalnie dochodowego, z trzeciej zaś działu sportowego. Całokształtem prac zajmował się długoletni prezes p. Jerzy Teper, burmistrz w Sibicy, którego energii i poświęceniu Park dużo zawdzięcza. Sprawy upiększenia Parku prowadził z wielkim zapałem p. A. Kubala, dyr. szk. wydz. w Trzyńcu. Wyniki jego pracy i pracy p. Inż. J. Heczki, który pomimo swoich zajęć, zawsze umiał znaleźć czas dla pracy w Parku i który dzięki swej niewyczerpanej wprost inicjatywie oddał Parkowi nieocenione usługi, będą przez długie lata stanowiły podstawę dla dalszych prac nad upiększeniem Parku.

Wielką ilość pracy pociągnęło za sobą wykończenie budowy pawilonu restauracyjnego, który miał się stać podstawą dla przyszłej gospodarki finansowej Parku. W tej pracy dobrze się zasłużył p. Inż. Franc. Kwaśnicki, w którego rękach spoczywało kierownictwo techniczne i który swoją wiedzę i doświadczenie oddał na

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z kwietnia 1939 r.

usługi dla dobra Parku. Budowę ukończono w lipcu, otwarcie nastąpiło dnia 7./VII. 1938.

Do ważnych robót należy także wybudowanie nowego pawilonu i nowej drogi wjazdowej, zaprojektowanej przez p. inż. Heczkę.

Na terenie części sportowej dążono głównie do usunięcia szkodliwej dla zdrowia wilgoci w Parku przez wycięcie drzew, które z jednej strony utrzymywały stale zawilgocenie Parku, z drugiej

zagrożały bezpieczeństwu publicznemu, a zarazem nie pozwalały na należyty rozrost roślinności. W tej pracy bardzo dużo ma do zawdzięczenia Park p. inż. W. Holczakowi, najstarszemu z żyjących przyjaciół Parku, jednemu z tych, którzy razem ze śp. Adamem Sikorą wielką pracą i poświęceniem Park ten stworzyli.

W sprawozdaniu powyższym pomijamy prace pomniejsze, w których jednak bodajże najbardziej uwidoczniły się poświęcenie i ofiarność, a zarazem i zapobiegliwa mądrość wypróbowanych przyjaciół Parku, jakimi są gospodarz Parku p. Franciszek Bubik, który społeczną pracę dla Parku potrafił w razie potrzeby traktować jako co prawda bezinteresowne ale zawodowe swoje zajęcie i jego pomocnik p. A. Siuda, który w miarę możliwości dzielnie mu sekundował.

Sprawy administracji Parku, w szczególności pawilonu restauracyjnego, od chwili jego uruchomienia, spoczywały w wytrawnych rękach Komisji Administracyjnej złożonej z Panów: K. Badury, K. Raszka i E. Pietrasa.

Początkowo restaurację w pawilonie prowadzono na rachunek własny, obecnie zaś wydzierżawiono ją.

Zarząd Główny Macierzy składa wszystkim wyżej wymienionym Panom, jak również tym wszystkim, których wprowadzić nie wymieniono, jednakże położyli duże zasługi dla rozwoju Parku Adama Sikory — serdeczne „Bóg zapłać“.

W Cieszyńie Zach., 18 czerwca 1939.

Ks. Karol Maultz m. p.,
sekretarz.

Piotr Feliks m. p.,
prezes.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna badała działalność gospodarczo-administracyjną Macierzy Szkolnej na Zaolziu i stwierdziła, że księgowość jest należycie prowadzona, księgi są zgodne, zaś wszelkie pozycje pokryte załącznikami.

Komisja Rewizyjna stwierdza dalej, iż Zarząd Główny Macierzy Szkolnej na Zaolziu w roku sprawozdawczym, pomimo ciężkich warunków, pracował bardzo intensywnie i chlubnie wywiązał się z przejętych obowiązków, stawia więc wniosek na udzielenie Mu absolutorium za okres sprawozdawczy t. j. od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939.

Inż. Machnik m. p.,
sekretarz.

Buzek Karol m. p.,
przewodniczący.

Janas Jan m. p.
Pawliczek Franciszek m. p.

Sembol Wiktor m. p.
Waleczko Jarosław m. p.

PIOTR FELIKS, prezes M. Szk. w b. Czł.

18 lat zmagañ.

A jeśli komu droga otwarta do nieba, —
Tym, co służą ojczyźnie

J. Kochanowski.

Na końcu tej długiej, po ciernistych drogach prowadzącej, wędrówki Macierzy krótki rzut oka wstecz. Trudno objąć okiem cały ogrom pracy wykonanej do dnia dzisiejszego od chwili, kiedy po nieszczęśliwym rozdarciu Śląska Cieszyńskiego musiała się rozdzielić Macierz Szkolna. Ciężkie przejścia z okresu plebiscytowego, bolesne rozdarcie Ziemi Cieszyńskiej, raz po raz powtarzające się potem aresztowania Polaków, zwłaszcza studentów gimnazjum orłowskiego i harcerzy, zbyt ciężko przygniatały nasze społeczeństwo, lecz nie na tyle, by poddało się rezygnacji i nie miało chęci do walki i pracy. To też kiedyśmy ze ś. p. Ignacym Domagalskim, dyr. T. O. Z. oraz Dr. Tad. Michejdą, lekarzem w Górnej Suchej, jako jedyni pozostali po tej stronie byli członkowie Zarządu Głównego M. Szk. zwrócili się we wrześniu 1920 do różnych osób o współpracę, nigdzie nie spotkaliśmy się z odmową. Tak więc po dokooptowaniu ks. Fr. Moronia, proboszcza w Ropicy, Dr. W. Olszaka w Karwinie, Dr. Jana Buzka w Dąbrowie, Dr. Leona Wolfa, adwokata we Fryszacie, Teodora Guziura, naucz. w Karwinie, Gustawa Koniecznego w Orłowej, Jana Górniaka, właśc. cegielni w Sibicy i Karola Biela (późniejszego inspektora szkół Macierzy) powstał pierwszy Zarząd Główny, na czele którego stanął jako prezes ś. p. Ign. Domagalski. Jak skromne były nasze początki, jak ciężka była praca na polu oświatowym, leżącym odłogiem wskutek wojny światowej i czasów plebiscytowych, o tym świadczy pierwszy rzut oka na tablice statystyczne podane dalej w niniejszej broszurce. Ale właśnie te tablice najlepiej wykazują jak Macierz parła naprzód, jak zataczała coraz szersze kręgi, znajdując coraz więcej ludzi do pracy i pogłębiając tę pracę. Nie tylko puszczono w ruch owych kilka kół, które powstały po tej stronie jeszcze przed wojną, a od wybuchu wojny były nieczynne, lecz obok tych z każdym rokiem powstawały nowe koła, większe i mniejsze, które gęstą siecią pokryły cały nasz kraj, docierając do najdalszych zakątków. Nawet i tam, gdzie nie było polskiej szkoły, gdzie nie było inteligencji i na pozór żadnego punktu oparcia, samorzutnie prości górnicy czy rolnicy tworzyli koło i sami rozpoczynali walkę o swą szkołę i prawa kulturalne.

Sumując razem pracę i wysiłki naszych Kół, dochodzimy do cyfr — jeśli bierzemy pod uwagę nasze stosunki i szczupłość naszego kraju, — olbrzymich. Walnych zebrań było 1.337, posiedzeń Zarządów Kół 10.976, biblioteki miały 50.334 czytelników, dzieł wypożyczyły 398.667, tomów 440.740; odczytów urządzono 4.103, przedstawień amatorskich 3.019, obchodów narodowych 1.531, zabaw i wieczorków 3.553, obroty Kół zaś wyniosły sumę 40,670.640 Kcz. Cyfry olbrzymie! Ale żadna cyfra nie może być wiernym obrazem wykonanej pracy, trzeba sobie umieć wyobrazić, ile to trudu i zachodu wymagało każde przedstawienie, festyn czy obchód narodowy, ile to „wdowich groszów“ złożyło się na te krocie milionów obrotów Kół. Trudno mi wyliczać na tym miejscu dobroczyńców, lecz nie mogę pominąć choćby nazwiska p. J. Górniaka, właśc. cegielni w Sibicy, który w ciężkich czasach ofiarował 100.000 Kcz na Macierz i p. W. Holczaka, emeryt. urzędnika kop., który ze swych skromnych oszczędności 30.000 Kcz złożył na Macierz Szkolną.

Spółczeństwo nasze nie mogło spodziewać się żadnej pomocy od rządu czeskiego, czy innych czynników oficjalnych. Biorąc pod uwagę procentową liczebność ludności polskiej w Czechosłowacji nawet według oficjalnych spisów, winna była ona otrzymać na szkolnictwo średnie około 1,000.000 Kcz rocznie z budżetu Min. Szkolnictwa, nie biorąc już pod uwagę innych kwot, jak np. budżetu Min. Robót Publ. i in. Tymczasem dobrze było jeśli rząd na gimnazjum orłowskie dał 20.000 Kcz rocznie, których, choć oczywiście wielokrotnie wracały do kasy rządowej w formie podatków od dochodów sił profesorskich, czynszu z budynku, różnych opłat stemplowych itd., przy każdej sposobności nie omieszkano wypominać.

Z pomocą pośpieszyło Macierzy społeczeństwo polskie z tamtej strony. Świadczy o tym kwota olbrzymia 42,000.000 Kcz, na jaką złożyły się subwencje różnych czynników i instytucji polskich. Lecz i ta kwota była za mała. Macierz musiała jeszcze sama uzupełnić kwotę przeszło 40,000.000 Kcz, aby podołać wszystkim najkonieczniejszym potrzebom. Dochody Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej wyniosły w latach 1920—1938 razem przeszło 87,000.000 Kcz. Nielada trzeba było wysiłku, by zebrać tak olbrzymią sumę.

Dla orientacji podam jeszcze jedną cyfrę: 90.310 załatwionych pozycji dziennika podawczego. Są to niby grube, bardzo grube tomy historii walk o duszę polską na Zaolziu.

Są to wszystko fakty i dowody, których nie można dość podkreślić czy wyrazić. A jednak zdaję sobie dobrze sprawę, że jako ostatni prezes byłej Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji, a równocześnie naoczny świadek pracy całego tego okresu, winienem zamknąć jej działalność przez wyrażenie gorących słów uznania i hołdu dla wszystkich działaczy i opiekunów Macierzy.

Trudną i odpowiedzialną pracę spełniali bezinteresownie członkowie Zarządu Głównego Macierzy oraz Komisji Rewizyjnej, którzy nie zrażając się żadnymi przeszkodami, w idealnej zgodzie

pracowali dla Macierzy. Wszystkich ożywiał jeden cel: dobro ludu polskiego i dlatego też nikogo nie dziwiło, że w Zarządzie pracowali z sobą inteligent z robotnikiem, proboszcz katolicki z ewangelickim pastorem, przedstawiciele wszystkich polskich stronnictw, zawsze zgodnie, dzięki czemu Macierz Szkolna mogła się stać centralną instytucją i wspólną więzią całego polskiego społeczeństwa na Zaolziu. Dlatego ta praca mogła być tak owocna i to właśnie uważam za największą zasługę wszystkich byłych członków Zarządu Głównego, których nazwiska podano w osobnym zestawieniu.

Z prawdziwym wzruszeniem wspominam nazwiska zasłużonych sekretarzy, ś. p. ks. Franciszka Moronia i ś. p. Jana Brannego, wybitnych działaczy narodowych, z żyjących ks. Rudolfa Płoszka, znanego nie tylko z pracowitości, ale i hojnej ręki.

Ogromną żywotność wykazywały Sekcje Zarządu Głównego, zwłaszcza sekcja szkolna, organizacyjna, oświatowa, muzealna, teatralna, Parku Sikory. Jeśli wspomnę te nazwiska kier. J. Walczki, kier. Polaka i kom. Kobielei, jako wybitnych pracowników sekcji oświatowej, zwłaszcza na terenie Kólek Samokształcenia, albo dyr. Bergera, dyr. Budnika, p. Gatnara z Karwiny, prof. Motyki jako pracowników sekcji teatralnej, albo prof. G. Fierli i dyr. Karola Piegzy jako organizatorów wszelkich wystaw kulturalno-oświatowych i twórców Muzeum Macierzy, albo prof. Guziura Em., jako doskonałego organizatora chórów albo burmistrza Tepera, jako długoletniego prezesa Sekcji Parku Sikory, albo kier. Michejdę Józefa, jako wieloletniego prezesa Komitetu Krajowych Festynów Macierzy, to będzie to zaledwie początek wielkiego zastępu tych zasłużonych członków Macierzy, którzy w tych sekcjach pracowali.

Lwią część pracy wykonywały Koła Macierzy Szkolnej. Świadczy o tym obrót kasowy takich Kół, jak: I Koło Macierzy Szk. w Orłowej, które n. p. w roku 1929 wykazało 52.129'87 Kcz, I Koło w Karwinie, które w tym samym roku wykazało 42.237 Kcz, Koło w małej gminie Pol. Lutyni, które też w tym samym roku wykazało 46.736 Kcz obrotu, zebranych z drobnych składek i imprez. Członkowie Zarządów Kół, choć byli przedmiotem specjalnych ataków i prześladowań za tę właśnie pracę ze strony wrogich czynników, byli pionierami polskiej oświaty i polskiego życia kulturalnego i porywali za sobą tysięczne rzesze społeczeństwa polskiego, które zdało egzamin swej dojrzałości kulturalnej. Za to składam jak Zarządom Kół, tak i wszystkim Członkom pełne uznanie i podziękowanie.

Głównym celem Macierzy było utrzymanie szkół w najbardziej zagrożonych gminach.

Specjalną misję spełniała jedyna polska szkoła średnia w Czst., Gimnazjum Realne w Orłowej. Przechodziło ono nieraz najcięższe chwile, zwłaszcza w latach poprzewrotowych. Grono profesorskie pracowało z najwyższym poświęceniem w najgorszych warunkach. Z braku mieszkań w pierwszych latach musieli profesorowie

nocować w różnych gabinetach szkolnych, pracować w przepelnionych klasach, wykonywać nieraz pracę za dwóch, mając równocześnie pełne zrozumienie dla trudnych stosunków finansowych Macierzy, o czym świadczy nie tylko to, że czasem całymi miesiącami czekali na wypłacenie należnej pensji, ale zrzekali się wszelkich dodatków przewidzianych wszędzie w szkolnictwie prywatnym, ba nawet częściowo należnego choć skromnego uposażenia. Pracowało też grono poza szkołą w różnych towarzystwach, rozchodziło się niemal po całym Śląsku z odczytami i referatami, nie upominając się nawet o zwrot własnych kosztów. Oprócz profesorów podanych osobno, wymienię jeszcze choćby kilku z tych, którzy zmuszeni byli przez władze czeskie przerwać swą pracę w tym zakładzie, jak prof. Fr. Kulisiewicz, doskonały organizator przedstawiń szkolnych i autor książki „Polacy w Czechosłowacji“, napisanej z okazji Wystawy kulturalnej Macierzy na P. W. K. w Poznaniu, prof. Krzysztof Józef, organizator harcerstwa na terenie, prof. Kobiela Ludwik, znany zaszczytnie pisarz śląski, albo przedwcześnie zmarli ś. p. ks. G. Santarius i ś. p. J. Pitala. Dzięki nim wszystkim gimnazjum orłowskie spełniło swą misję, wychowało ogromny zastęp tęgich pracowników, którzy zwłaszcza dziś, kiedy Zaolzie wróciło do Polski, stanęli na najważniejszych placówkach naszego życia gospodarczego i społecznego. Dlatego też w historii Macierzy nazwiska tych zasłużonych profesorów gimnazjum orłowskiego znajdują napewno swoją osobną, chlubną kartę.

Spośród nich kilku ze specjalnym poświęceniem pracowało w polskich paralelkach Seminarium Naucz. w Śląskiej Ostrawie, umożliwiając w ten sposób wogóle naukę w tym składzie, od czego zaś zawisł los szkolnictwa powszechnego. Niektórzy z nich, jak prof. Alfred Farny, Józef Niemiec, Rud. Folwarczny, Gustaw Zielina, ks. K. Trombik, Stan. Motyka, ś. p. Józef Pitala, w ostatnim roku Józef Badura, dojeżdżali tak kilka razy w tygodniu przez kilkanaście lat i wychowali tak całe młodsze pokolenie naszego nauczycielstwa, którego twarda i dzielna postawa i ofiarna praca dla społeczeństwa, nieugięte charaktery świadczą, że choć w obcym środowisku, jednak przeszło dobrą szkołę. Że wychowankowie nie zawiedli zaufania społeczeństwa, zasługa to także kierownictwa Bursy Macierzy dla kandydatów seminarium w Śląskiej Ostrawie, które kolejno spoczywało w rękach wytrawnych wychowawców, jak dyr. Paszka, ś. p. kier. Kunca, kier. G. Kuncowej i ostatnią dyr. Szymonika — co z wielkim uznaniem na tym miejscu podkreślam.

Z nie mniejszym uznaniem muszę spomnieć o pracy i zasługach gron nauczycielskich szkół wydziałowych i ludowych oraz szkół gospodarczych i zawodowych Macierzy, pracujących nieraz z największym zapalem i poświęceniem na najbardziej zagrożonych placówkach. Niektórym było dane wytrwać na tych placówkach do końca, inni np. dyr. M. Pawelek, dyr. Biel, dyr. J. Kisza, dyr. H. Dolaisowa i i. przedwcześnie z powodu niemożności otrzymania

obywatelstwa czeskiego swoje posterunki musieli opuścić. Wszyscy dobrze zasłużyli się swą pracą jak Macierzy, tak i sprawie narodowej na Śląsku.

Osobną kartę w dziejach stanowi zastęp cichych i wiernych pracowniczek, nauczycielek naszych przedszkoli. Kto wie z jakim zapalem oddawały się swej pracy, pomimo najgorszych często warunków, najniższego wynagrodzenia, jak przy tym pracowały w Kołach Macierzy, chórach, kółkach amatorskich itd., ten tylko potrafi należycie ocenić tę pracę i oddać należną cześć ich zasługom.

Nie wolno mi nie wspomnieć o pracy innych pracowników czy to na stanowiskach kierowników przedszkoli, czy lustratorów Kół, czy reżyserów i dyrygentów, którzy z całą duszą oddawali się bezinteresownej pracy społecznej, zdając sobie sprawę z jej ważności. Przede wszystkim zaś muszę podkreślić sumienną pracę wszystkich dotychczasowych kierowników i pracowników biura Zarz. Głównego Macierzy, z pośród których w pierwszym rzędzie muszę wymienić nazwiska ś. p. Fryd. Kretschmana i kier. L. Szmeję.

Szkolnictwem Macierzy Szkolnej opiekowali się po ojcowsku inspektorowie szkolni a mianowicie: z ramienia Macierzy p. dyr. K. Biel, który zwłaszcza w pierwszych latach po przewrocie położył wielkie zasługi około organizowania szkół, p. dyr. K. Ciemała, jako insp. szkoły gosp. wiej. w Końskiej i p. A. Janotówna, jako instruktorka przedszkoli — zaś z ramienia czeskich władz szkolnych pp. insp. P. Rakus i insp. Wład. Wójcik, za co im na tym miejscu wyrażam pełne uznanie i składam gorące podziękowanie.

Szczerze oddanych obrońców miała Macierz Szkolna w reprezentantach polskich w Sejmie praskim i krajowym. Posłowie Dr. Leon Wolf i Dr. Jan Buzek byli zawsze dzielnymi szermierzami sprawy narodowej zwłaszcza Macierzy na terenie Pragi, na terenie zaś Berna zawsze z wielką gotowością interweniował członek Zastępstwa Krajowego p. poseł K. Junga. P. Dr L. Wolf służył ponadto jako prawnik bezinteresownie Macierzy.

Zdrowiem dzieci szkół Macierzy na terenie Śląska opiekowali się bezinteresownie p. Dr. Wacław Olszak, zasłużony długoletni prezes Macierzy, fundator jednego stypendium dla młodzieży gimnazjalnej i jednego dla młodzieży akademickiej, i p. Dr Jan Buzek, jeden z założycieli i opiekunów gimnazjum orłowskiego, długoletni skarbnik Macierzy, nieraz własną ofiarnością pomagający jej wybrnąć z opresyj finansowych, zaś na terenie Moraw p. Dr B. Grulewski, zasłużony prezes Związku Szkolnego. Za tę ojcowską opiekę sprawowaną przez cały szereg lat nad naszą młodzieżą wyrażam wszystkim Trzem Panom serdeczne słowa uznania i najgorętszego podziękowania.

Swego poparcia udzielała Macierzy nader życzliwie prasa polska wychodząca na Zaolziu bez względu na zabarwienie polityczne czy wyznaniowe a więc: Gazeta Kresowa, Robotnik Śląski, Nasz

DOCHODY

Macierzy Szkolnej za okres od

Rok	Subwencje rządowe Czst.	Subwencje Światow. Związku Polaków z Zagranicy w War- szawie	Dary i składki w kraju, poza krajem opłaty w szkołach	Dochody z imprez i przedsięwzięć Zarządu Głównego	Dochody Kół Macierzy Szkolnej
	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
1920 ¹⁾			320.000·—		
1921		513.216·50	62.351·50		
1922	55.000·—	921.700·—	106.000·—		73.241·—
1923	60.000·—	1,284.071·40	624.990·15		81.137·45
1924	105.000·—	1,814.320·—	660·689·—		105.027·50
1925	133.400·—	2,292.881·90	603.724·90		86.389·75
1926	76.600·—	2,466.741·10	1,205.745·20		80.097·20
1927	411.829·80	2,190.770·95	1,188.560·—		78.249·—
1928	309.965·—	3,229.977·40	1,117.395·60	33.384·55	93.157·30
1929	357.380·—	2,843.978·80	1,858.542·20	69.517·30	104.577·80
1930	376.532·30	2,141.987·50	1,999.877·60	30.319·05	112.881·65
1931	331.800·—	2,020.328·50	1,643.657·70	23.211·80	118.146·90
1932	332.910·—	1,593.244·—	1,504.649·35	17.207·—	131.400·45
1933	439.127·50	1,959.336·05	1,329.419·85	66.821·05	94.341·90
1934/35 ²⁾	414.891·05	8,275.274·65	1,152.285·05	38.905·15	673.856·35
1935/36	216.590·30	3,539.716·20	665·889·95	332.441·14	380.068·40
1936/37	221.407·10	1,866.191·50	651.582·95	400.946·85	408.620·45
1937/38	324.149·10	2,083.717·05	770.397·50	387.907·55	467.471·05
1938/39	128.711·—	1,070.251·75	886.715·60	41.713·95	348.779·70
Razem	4,295.193·15	42,107.705·25	18,352.464·10	1,442.375·40	3,437.443·85

¹⁾ od 1. X. 1920, ²⁾ do 31. III. 1935.

DOCHODY

1 września 1920 do 31 marca 1939

Dochody burs Macierzy Szkolnej	Dochody z realności Macierzy Szkolnej	Zaciągnięte pożyczki	Sumy przechodnie i różne inne dochody	Razem dochody
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
O r. 1920 do r. 1934 dochody burs były prowadzone wraz z dochoda- mi szkół				320.000·— 575.568·— 1,223.941·— 2,823.045·60 3,250.036·50 4,916.396·55 5,331.269·60 4,117.794·75 6,018.419·85 6,960.557·45 6,560.151·— 5,723.918·55 5,587.124·05 5,367.282·10 10,655.548·70 5,625.811·25 4,377.390·40 5,144.010·25 2,931.071·85
	28.000·— 42.204·10	40.000·— 730.642·50 565.000·— 1,800.000·— 1,326.790·— 200.000·— 1,169.650·— 1,610.010·45 1,787.569·60 1,430.015·55 1,865.014·25 1,322.055·75		
	175.296·10 48.385·— 64.890·— 116.550·90 111.083·30 156.758·10 142.709·— 156.180·— 100.336·45 132.154·90 272.216·10 394.289·20 56.049·60			
358.950·35 344.517·75 353.995·55 157.536·90		100.000·— 262.182·25 120.000·—	211.907·70 262.182·25 121.313·35	
1,215.001·55	1,997.102·75	14,066.748·10	595.403·30	87,509.437·45

Kraj, Ewangelik, Prawo Ludu, W Obronie Prawdy a przede wszystkim Dziennik Polski.

Liczne dowody życzliwości i troski o dobro Macierzy Szkolnej dało również Duchowieństwo obu wyznań, dzięki któremu spełniał Kościół na Śląsku podwójną misję: religijną i narodową.

W swej pracy doznawała Macierz wybitnego poparcia od wszystkich polskich towarzystw, które zresztą można śmiało powiedzieć, uważały ją za wspólną swą Matkę. Miekkóre jak: Towarzystwo Nauczycieli Polskich, Harcerstwo, Sokół, Siła, Związek Chórów, Związki Młodzieży jak katolickiej tak i ewangelickiej, ZOMP., Rodzina Opiekuńcza, Beski Śląski, Związek Gospodyń, Jedność, szły ręką w rękę z Macierzą, urządzały z nią często wspólne imprezy, uroczystości, inne jak: Tow. Oszcz. i Zal., Centr.

Stow. Spoż., Bank Rob.-Roln. we Fryszacie, Kasy Raifeisena zawsze chętnie śpieszyły z pomocą materialną.

Przy tej okazji muszę uwypuklić dwie sprawy: Pierwsza to dzielna postawa Polek-Ślązaczek, które nie tylko wykazały nadzwyczajną pracowitość i poświęcenie przy urządzaniu imprez, ale przede wszystkim wykazały swój hart przy wpisach do szkół; druga to ciężka praca całego nauczycielstwa skupionego w Tow. Naucz. Pol. z nestorem nauczycielstwa dyr. J. Chromikiem, w ostatnich zaś latach prezesem Twa dyr. Walkiem na czele. Jeśli komu wypadłoby postawić pomnik, to w pierwszym rzędzie bohaterskiej Polce-Ślązaczce i niestrudzonemu nauczycielowi zaolziańskiemu.

Wspomnieć tu muszę o wysiłkach naszych rodaków na Mora-

WYDATKI

Macierzy Szkolnej za okres od

Rok	Utrzymanie szkół Macierzy Szkolnej	Utrzymanie burs Macierzy Szkolnej	Wydatki administracyjne	Wydatki Kół Macierzy Szkolnej na cele szkolne i administracyjne	Przedsiębiorstwa Macierzy Szkolnej i wydatki przy imprezach Zarządu Głównego	Splata długów
	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
1920 ^{a)}	392.741·20					
1921	627.348·30		18.040·90			
1922	1.320.000·—		40.000·—			
1923	1.631.136·90		124.714·—			195.642·50
1924	1.749.490·70		86.000·—			204.280·—
1925	1.834.211·50		115.215·80			250.000·—
1926	1.946.705·90		82.468·90			895.931·46
1927	2.981.883·90		100.835·—			591.493·45
1928	3.417.701·—		104.985·70			512.948·40
1929	4.166.356·35		114.730·40			539.613·95
1930	4.053.298·—		156.204·30			619.706·85
1931	3.827.255·30		115.812·30		45.455·70	226.156·05
1932	3.569.778·80		122.279·05		38.421·70	178.083·15
1933	3.364.518·85		131.978·60		29.650·65	125.883·10
1934/35 ^{b)}	4.791.500·85		248.160·65		29.906·40	4.755.442·25
1935/36	2.995.256·95	388.361·40	100.944·30		226.739·45	1.577.837·40
1936/37	3.047.480·55	359.651·75	138.719·65		318.151·75	
1937/38	3.257.903·40	378.189·20	96.817·25		383.770·60	2.400·—
1938/39 ^{c)}	2.461.425·20	161.124·76	116.900·40		286.860·80	2.400·—
Razem	51.435.993·65	1.287.318 10	2.014.807 10	1.521.518 80	1.434.573 15	10.676.818·55

^{a)} od 1. IX. do 31. XII. 1920, ^{b)} do 31. III. 1935, ^{c)} do 31. III. 1939

stanowi niedobór na koncie bieżącym w

wach, którzy skupieni w Związku Szkolnym pod przewodnictwem ś. p. dyr. Woynarowskiego, później zaś dyr. Pawełka i dyr. Szymonika, pod opieką Macierzy Szkolnej rozwijali żywą działalność, walcząc o swój byt, na najbardziej na zachód wysuniętych placówkach.

Lecz jak z zestawienia jasno wynika, Macierz mogła rozwijać tak żywą działalność, bo miała najczulszych Opiekunów po tamtej stronie Olzy. Już w pierwszych latach miała Macierz oparcie w rodakach, którzy ściślej złączeni byli z Zaolziem, zwłaszcza w ś. p. Min. inż. J. Kiedroniu. Oni to utorowali drogę i zyskali

1 września 1920 do 31 marca 1939

WYDATKI

Budowa realności Macierzy Szkolnej (szkoły)	Utrzymanie realności Macierzy Szkolnej	Oświata pozaszkolna	Odsetki od długów Macierzy Szkolnej	Sumy przechodnie i inne wydatki	Razem
Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
	5.140·—				392.741·20
	20.000·—	100.000·—			650.529·20
	46.230·—	111.109·20			1.490.000·—
724.544·50		110.690·30	78.690·40		2.833.377·10
936.367·60		185.272·40	120.793·70		3.165.519·—
2.656.558·—		214.350·90	214.350·90		5.162.051·40
2.504 327·65	85.714·60	39.481·05	238.047·50		5.767.980·45
	212.280·20	38.324·—	200.744·30		4.125.560·85
	47.676·60	160.599·90	238.047·50		5.236.671·90
754.712·80	285.861·30	143.229·85	285.918·85		7.005.037·40
1.469.326·70	440.978·70	87.943·45	348.872·15		6.702.800·90
995.797·45	27.173·24	172.748·10	484.170·75		5.694.834·—
796.062·55	63.761·85	54.386·30	561.334·80		5.544.173·90
956.128·25	111.292·50	15.992·25	591.832 60		5.420.252 25
1.049.103·70	164.749·10			56.458·05	10.418.561·95
	300.573·60	26.810·60			5.944.069·70
	100.071·50	53.692·15		192.559·15	4.461.323·15
	45 248·20	100.734·10	22.649·25	140.323·65	5.169.583·70
280.806·20	42.991·50	432.775·—	54.617·—	134.516·50	4.137.575·90
258.468·10					
13.382.203·50	1.999.742·90	1.833.788·65	3.202.022·20	523.857·35	89.312.643·95

Dochody Kż 87.509.437·45

Niedobór zł 288.513·04 Kż 1.803.206·50

Towarzystwie Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie Zach. oraz niezapłacone rachunki.

zrozumienie dla naszych potrzeb u Rządu Rzeczypospolitej. Żywo zajęło się losem naszych szkół Min. Wyznań Rel. i Ośw. Publ. Macierz nigdy nie zapomni nazwisk takich swych dobroczyńców, jak pan minister Łopuszański, czy dyrektorowie departamentu p. dyr. Dr Bertoni, p. dyr. Dr Zagórowski i i. Nie trzeba chyba jeszcze przypominać, co zrobił dla nas pan Minister Józef Beck, boć zbyt dobrze pamiętamy, jak on wtedy, kiedy naprawdę było źle, przyszedł Macierzy z radykalną pomocą. Ogromna w tym zasługa i pana dyrektora depart. Drymera, który również zawsze z całą serdecznością interesował się naszymi sprawami.

Najtrudniej mi wyrazić całą wdzięczność dla tego, który stale trzymał rękę na pulsie naszego życia, najpilniej wsłuchiwał się w bicie naszych serc, jako prawdziwy Ojciec, dla Włodarza ziemicy śląskiej, Dr. M. Grażyńskiego. Nie tylko bowiem interesował się naszym losem, ale jako prawdziwy człowiek czynu, zawsze potrafił wyprowadzić Macierz nawet z najcięższej biedy. Społeczeństwo nasze zdawało sobie sprawę, że ma w Nim prawdziwego Opiekuna i że dzięki temu może ze spokojem patrzeć w przyszłość.

Z głęboką wdzięcznością i największą czcią wspomina nasz lud imię Wielkiego Jałmużnika — Mecenasa ś. p. Ant. Osuchowskiego, który zbudował sobie swym pełnym poświęceń życiem pomnik trwalszy nad spiżę. Złotymi głoskami zapisał się również w naszej historii Światowy Związek Polaków z Czcigodnym Prezesem Wojewodą Raczkiewiczem, dyrektorem Lenartowiczem na czele i wicedyrektorem Tadeuszem Kowalskim.

Niezliczonych dowodów życzliwości i ojcowskiej opieki doznawała Macierz Szkolna ze strony Pańów. Konsulów w Morawskiej Ostrawie w szczególności pp. Konsulów Z. Vetulaniego, Dr. K. Ripy, Gen. Konsula L. Malhome'a, Konsula J. Bociańskiego i Wicekonsula Domańskiego. Pan Konsul Dr. Ripa zainicjował szereg Komitetów niesienia pomocy dla Polaków w Czechosłowacji. Powstały one w Warszawie z panem Prezesem Banku Gosp. Kraj. gen. Góreckim i dyr. Żyłą, w Katowicach z p. Marszałkiem Dr. W. Dąbrowskim i Radcą Kocychem, w Krakowie z Panem Prof. Dr. Goetlem na czele. Komitety te przychodziły Macierzy w jej ciężkich chwilach z większą lub mniejszą pomocą, za co Im dziś wyrażam jak najserdeczniejsze słowa podziękowania.

Słowa szczególnej wdzięczności muszę skierować pod adresem Pana Prezesa Banku Gosp. Kraj. Gen. Dr. R. Góreckiego, który niejednokrotnie zasilał materialnie Macierz w gorących dla niej chwilach.

Trudno wymienić mi wszystkich, którzy Macierzy śpieszyli z pomocą. Czy to były bratnie organizacje jak Towarzystwo Szkoły Ludowej w Krakowie, Macierz Szkolna po drugiej stronie Olzy z jej skarbnikiem burmistrzem Halfarem na czele, zwłaszcza jej Koła cieszyńskie z prezesem prof. Królem i bielskie z prof. Niklem na czele, Macierz Szkolna w Warszawie i jej czcigodny dyr. Józef Stempler, znany zaszczytnie na naszym terenie z czasów organizowania kursów oświatowych, dalej Towarzystwo Teatru Polskiego w Cieszynie z jej prezesem Mec. J. Michalskim, Towarzystwo Domu Narodowego, czy magistraty miast zwłaszcza Warszawy i Łodzi, Sejmiki powiatowe czy też osoby prywatne, że wspomnę tylko b. kuratora łódzkiego a zarazem pierwszego dyrektora gimnazjum orłowskiego prof. Dr. J. Jarosza, czy Dyr. St. Jarnutowskiego, dyr. L. Szefererów, Dyr. In. B. Buzka, ś. p. ks. E. Brzuskę, czy wielu, wielu innych, u wszystkich znaleźliśmy pełne uznanie i poparcie.

Nie sposób mi wymienić wszystkich tych, którzy się w ciągu 18 lat istnienia Macierzy Szkolnej pod zaborem czeskim w ten czy w inny sposób dla niej zasłużyli. Lecz wiem, że ci, co dla niej pracowali i co śpieszyli jej z pomocą, nie robili tego dla swej chwały, uważali to tylko za spełnianie swego obowiązku dla sprawy narodowej i takie właśnie pojmowanie tej pracy podwaja jej wartość. Dzięki tej właśnie skoordynowanej i ofiarnej pracy wszystkich Macierz Szkolna mogła osiągnąć swój najwyższy cel: doczekania się chwili złączenia się z wspólną Macierzą-Polską, aby odtąd pracować nad umacnianiem potęgi Narodu Polskiego na zachodnich szczytach Rzeczypospolitej.

Na koniec jeszcze, już nie jako prezes, ale jako osoba prywatna muszę wyrazić swą wdzięczność całemu społeczeństwu na Zaolziu za to, że przez cały czas darzyło mnie pełnym zaufaniem i prawdziwą życzliwością.

Cieszyn Zach., dnia 18 czerwca 1939.

Skład Zarządów Głównych Macierzy Szkolnej w byłej Czechosłowacji.

76

Rok	Prezes i Wiceprezesi	Sekretarz	Skarbnik	Członkowie Zarządu
1920	Dr. Domagalski Ignacy I. D. Wacław Olszak	Ks. Moroń Franciszek	Piotr Feliks	Dr. Tadeusz Michejda, Dr. Jan Buzek, Dr. Leon Wolf, Teodor Guziur, Konieczny Gustaw, Biel Karol, Górniak Jan.
1921	Dr. Wacław Olszak I. Dr. Domagalski Ign. II. Feliks Piotr	Branny Jan Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Ciemala Jan	Jan Ciemala, Czyż Franciszek, Karol Dziadura, Guziur Teodor, Górniak Jan, Kwietniowski Arnold, Kopecki Izidor, Kornuta Piotr, Ks. Moroń Franciszek, Wagner Józef, Wójcik Władysław, Dr. Wolf Leon, Wojtyła Teofil.
1922	Dr. Olszak Wacław I. Dr. Domagalski Ign. II. Feliks Piotr	Branny Jan Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Ciemala Jan	Mamica Paweł, Wójcik Władysław, Ciemala Jan, Wagner Józef, Czyż Franciszek, Dziadura Karol, Dr. Leon Wolf, Guziur Teodor, Piotr Kornuta, Ks. Krzywoń Karol, Kwietniowski Arnold, Malejka Antoni, Ks. Moroń Franciszek.
1923	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Górniak Jan	Branny Jan Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Mamica Paweł, Wójcik Władysław, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Czyż Franciszek, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Piotr Kornuta, Ks. Krzywoń Karol, Kwietniowski Arnold, Malejka Antoni, Ks. Moroń Franciszek, Dr. Wolf Leon.
1924	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Górniak Jan	Branny Jan Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Mamica Paweł, Wójcik Władysław, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Krzywoń Karol, Kwietniowski Arnold, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Ks. Moroń Franciszek, Toman Karol, Leon Wolf.

Skład Zarządów Głównych Macierzy Szkolnej w byłej Czechosłowacji.

Rok	Prezes i Wiceprezesi	Sekretarz	Skarbnik	Członkowie Zarządu
1925	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Dr. Bałon Jerzy	Branny Jan Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Mamica Paweł, Wójcik Władysław, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Krzywoń Karol, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Toman Karol, Branny Jan, Dr. Wolf Leon.
1926	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Moroń Franciszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Mamica Paweł, Wójcik Władysław, Branny Jan, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Krzywoń Karol, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Toman Karol, Dr. Leon Wolf.
1927	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Moroń Franciszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Mamica Paweł, Wójcik Władysław, Branny Jan, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Krzywoń Karol, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Toman Karol, Dr. Leon Wolf.
1928	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Moroń Franciszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Branny Jan, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Krzywoń Karol, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Toman Karol, Dr. Leon Wolf.
1929	Dr. Olszak Wacław I. Piotr Feliks II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Moroń Franciszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Branny Jan, Ciemala Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Michejda Oskar, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Toman Karol, Dr. Leon Wolf.

Skład Zarządów Głównych Macierzy Szkolnej w byłej Czechosłowacji.

78

Rok	Prezes i Wiceprezesi	Sekretarz	Skarbnik	Członkowie Zarządu
1930	Dr. Olszak Waław I. Piotr Feliks II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Moron Franciszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Branny Jan, Ciemała Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Michejda Oskar, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Toman Karol, Dr. Leon Wolf.
1931	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waław II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Rudolf Płoszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Mamica Paweł	Badura Józef, Branny Jan, Ciemała Jan, Chmiel Karol, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Michejda Oskar, Ogrocki Gabriel, Malejka Antoni, Dr. Leon Wolf.
1932	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waław II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Rudolf Płoszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Ciemała Jan	Badura Józef, Budnik Rudolf, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kretschman Fryderyk, Kornuta Piotr, Pastuszek Rudolf, Ogrocki Gabriel, Dr. Leon Wolf.
1933	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waław II. Dr. Bałon Jerzy	Ks. Rudolf Płoszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Ofiok Jan	Badura Józef, Budnik Rudolf, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Michejda Oskar, Ogrocki Gabriel, Pastuszek Rudolf, Te- per Jerzy, Dr. Leon Wolf.
1934	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waław II. Jan Ofiok	Ks. Rudolf Płoszek Wójcik Władysław	Dr. Buzek Jan Józef Jonszta	Badura Józef, Budnik Rudolf, Ciemała Jan, Dziadura Karol, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Ks. Michejda Oskar, Ogrocki Gabriel, Pastu- szek Rudolf, Teper Jerzy, Dr. Leon Wolf.

Skład Zarządów Głównych Macierzy Szkolnej w byłej Czechosłowacji.

Rok	Prezes i Wiceprezesi	Sekretarz	Skarbnik	Członkowie Zarządu
1935	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waclaw II. Dr. Jan Buzek	Ks. Rudolf Płoszek Gabriel Ogrocki	Jan Ofiok Józef Jonszta	Ks. Józef Berger, Budnik Rudolf, Jan Ciemala, Karol Dziadura, Guziur Teodor, Kornuta Piotr, Rudolf Pastuszek, Jerzy Teper, Dr Leon Wolf, Władysław Wójcik.
1936	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waclaw II. Dr. Jan Buzek	Ks. Karol Maultz Gabriel Ogrocki	Jan Ofiok Józef Jonszta	Ks. Józef Berger, Rudolf Budnik, Jan Ciemala, Karol Dziadura, Teodor Guziur, Inż. Jan Heczko, Rudolf Pastuszek, Adam Kubala, Ks. Oskar Michejda, Dr. Leon Wolf, Władysław Wójcik.
1937	Piotr Feliks I. Dr. Olszak Waclaw II. Dr. Jan Buzek	Ks. Karol Maultz Gabriel Ogrocki	Jan Ofiok Józef Jonszta	Ks. Józef Berger, Rudolf Budnik, Jan Ciemala, Karol Dziadura, Teodor Guziur, Inż. Jan Heczko, Rudolf Pastuszek, Adam Kubala Ks. Oskar Michejda, Dr. Leon Wolf, Władysław Wójcik.
1938	Piotr Feliks I. Ks. Józef Berger II. Józef Badura	Ks. Karol Maultz Gabriel Ogrocki	Jan Ofiok Józef Jonszta	Józef Rajski, Rudolf Budnik, Jan Ciemala, Teodor Guziur, Inż. Jan Heczko, Machej Karol, Adam Kubala, Dr. Leon Wolf, Władysław Wójcik, Knobloch Józef.

Statystyka działalności i rozrostu Kół Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji od roku 1920 do 1938.

08

Rok	Ilość Kół	Ilość członków	Walnych Zgrom.Kół	Posiedzeń Zarządu Kół	Czytelní gaeł	Czytelní czasopism	Bibliotek	Ilość dzieł w bibliotekach	Ilość tomów w bibliot.	Liczba czytelników	Liczba dzieł wypożycz.	Liczba tomów wypożycz.	Odczytów
1920	12	1.241	—	21	1	4	11	2.674	2.982	—	—	—	—
1921	16	1.377	30	95	6	18	13	3.042	3.458	415	5.509	6.110	10
1922	28	4.301	32	214	15	26	27	6.112	6.112	743	8.286	9.597	28
1923	46	4.879	49	367	18	38	39	9.954	9.954	1.559	14.428	15.208	64
1924	65	5.807	59	466	14	41	47	12.831	14.074	4.065	15.762	16.564	103
1925	73	6.166	69	492	16	45	60	14.186	15.540	3.664	18.667	19.990	77
1926	75	6.016	74	566	12	38	64	13.631	14.803	2.612	19.042	19.767	70
1927	78	6.288	75	642	19	57	60	13.751	15.122	3.208	24.258	25.979	177
1928	80	7.008	79	705	18	59	63	14.024	15.557	3.616	31.752	33.754	199
1929	82	7.568	80	723	20	86	64	14.778	16.668	3.913	22.793	25.208	244
1930	85	7.922	81	739	18	82	65	14.524	16.280	2.560	25.005	28.637	315
1931	90	8.166	88	727	19	90	67	15.030	17.201	3.041	27.131	30.376	352
1932	91	7.496	86	686	17	84	67	14.356	16.206	3.122	28.467	32.218	210
1933	93	7.620	93	821	15	69	63	14.869	16.363	3.256	28.136	32.753	289
1934	92	7.771	92	761	12	42	62	15.152	17.000	3.210	28.614	30.806	553
1935	92	8.094	89	797	10	28	65	15.009	17.524	3.454	33.980	37.141	585
1936	92	8.551	89	773	13	36	66	13.412	15.462	2.915	28.566	32.130	273
1937	92	8.679	91	776	11	92	67	12.638	12.613	2.630	19.810	24.158	286
1938	93	9.739	91	605	14	60	61	12.317	12.786	2.351	18.461	20.344	268
	—	—	1.337	10.976	—	—	—	—	—	50.334	398.667	440.740	4.103

Statystyka działalności i rozrostu Kół Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji od roku 1920 do 1938.

Rok	Kółek amatorsk.	Przed- stawień	Obchodów narodow.	Zabaw i wieczor.	Kół śpiewack.	Członków	Obroty Kół	Wartość inwentarza Kół	Stan czynny Kół	Stan bierny Kół
1920	5	9	—	6	—	—	60.087·—	2.670·—	9.721·—	—
1921	7	21	6	15	—	—	82.295·35	6.835·—	14.392·73	—
1922	19	48	10	34	—	—	123.292·64	17.328·—	34.183·50	—
1923	24	85	11	88	—	—	364.426·50	56.158·12	108.650·60	97·82
1924	37	135	17	124	—	—	547.863·81	94.818·28	199.347·51	41.355·69
1925	47	156	14	124	—	—	448.206·34	120.354·97	201.023·49	51.166·75
1926	53	163	13	153	25	725	706.503·67	157.326·86	332.674·92	50.486·11
1927	55	194	51	201	38	1.542	587.918·97	291.814·05	337.493·46	25.401·72
1928	60	201	91	243	47	1.582	791.586·27	360.915·39	582.838·88	18.947·87
1929	57	219	75	271	50	1.921	884.507·18	597.996·70	626.153·09	11.459·16
1930	63	245	124	268	53	1.865	865.168·25	564.824·95	568.769·80	9.143·—
1931	75	210	108	269	63	2.330	810.177·85	662.472·95	576.311·90	9.149·95
1932	71	234	126	240	60	1.994	683.402·22	620.212·37	575.730·68	3.843·55
1933	76	186	106	239	59	2.010	582.586·24	88.572·15	106.372·90	6.053·15
1934	84	197	135	256	68	2.213	786.036·45	107.276·—	326.949·25	19.961·60
1935	83	220	158	256	65	2.411	405.209·65	177.050·10	242.735·70	28.972·20
1936	77	204	160	284	63	2.179	408.610·45	198.119·90	251.169·85	22.435·05
1937	81	177	222	222	69	2.457	467.471·05	122.796·20	287.552·80	5.127·80
1938	89	115	104	260	69	2.817	465.290·35	240.788·60	326.495·37	7.837·37
	—	3.019	1.531	3.553	—	—	10,070.640·20	—	—	—

Wykaz ilości dzieci w zakładach Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w latach szkolnych od 1919/20 do 1938/39.

83

L. bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	L I C Z B A D Z I E C I W R O K U																			
			1919/20	1920/21	1921/22	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39
1	Orłowa	1909	504	543	546	477	436	421	414	412	379	373	376	395	415	431	465	514	573	585	585	614
Szkoła Średnia: Gimnazjum realne im. Juliusza Słowackiego																						
S z k o ł y w y d z i a ł o w e																						
1	Będowice Dolne	1927	—	—	—	—	—	—	—	143	152	111	123	141	135	152	181	173	169	158	148	
2	Bystrzyca n/Olzą	1923	—	—	—	—	114	220	206	157	118	125	108	132	151	186	230	254	243	203	186	221
3	Cieszyn Zachodni	1924	—	—	—	—	—	34	144	231	191	183	174	180	197	206	193	238	221	214	217	202
4	Frysztat kl. IV.	1924	—	—	—	—	—	12	12	18	14	15	14	14	14	15	15	16	19	20	19	17
5	Jabłonków	1926	—	—	—	—	—	—	—	68	82	83	105	95	125	142	161	178	172	160	182	174
6	Lutynia Niemiecka	1914	136	139	111	94	87	86	79	62	64	80	75	81	83	90	98	134	157	141	116	103
7	Łazy	1923	—	—	—	—	85	166	237	240	220	184	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Mor. Ostrawa	1907	191	198	106	207	198	180	177	174	127	114	82	97	97	116	129	111	97	78	47	40
9	Śl. Ostrawa	1918	222	168	137	129	99	82	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem			549	505	364	430	583	780	903	945	959	936	669	722	808	890	978	1112	1082	985	925	1305
S z k o ł y l u d o w e																						
1	Bogumin Nowy	1906	287	245	279	225	182	106	84	60	46	47	50	59	58	46	59	62	63	59	53	65
2	Cieszyn Zachodni	1925	—	—	—	—	—	—	35	47	74	50	63	72	86	78	84	87	97	77	77	75
3	Dzieńmorowice	1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	20	27	30	27	27	22	27
4	Gródek „Groń“	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
5	Mar. Góry	1909	394	289	270	209	151	126	109	74	72	71	73	76	71	56	47	40	27	18	13	13
6	Mor. Ostrawa	1902	346	280	245	207	159	120	83	64	53	46	47	44	34	31	24	32	23	19	19	16
7	Łomna Dolna	1934	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	26	23	24	23
8	Niem. Lutynia	1922	—	—	—	167	174	111	76	65	66	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Polska Lutynia	1924	—	—	—	—	—	58	59	58	62	67	78	90	102	95	91	83	73	60	56	59
10	Poreba	1926	—	—	—	—	—	—	—	25	36	38	47	51	60	48	49	35	33	17	21	18
11	Przywóz	1908	318	313	265	215	149	111	86	71	61	49	45	41	41	32	25	—	—	—	—	—
12	Rychwałd	1923	—	—	—	—	59	76	69	63	54	62	75	80	97	78	73	60	58	43	37	42
Razem			1692	1385	1294	1205	1017	805	679	611	608	576	565	594	637	560	542	510	484	399	371	418
P r z e d s z k o ł a																						
1	Bogumin Nowy	1909	51	29	28	27	34	26	24	23	20	19	19	13	19	29	34	33	23	17	13	14
2	Bogumin Miasto	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
3	Będowice Dolne I.	1927	—	—	—	—	—	—	—	72	67	48	32	25	35	34	33	35	30	22	30	30
4	Będowice Dolne II.	1929	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	40	36	34	29	34	34	26	20	22	22
5	Bukowiec	1936	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	35	53	—
6	Bystrzyca n/Olzą	1925	—	—	—	—	40	29	35	49	46	56	75	62	78	81	66	40	31	61	88	—
7	Bystrzyca-Pasieki	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
8	Cierlicko Dolne	1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	25	21	24	25	24	24	24	—
9	Cierlicko Górne	1928	—	—	—	—	—	—	—	33	35	43	32	26	27	36	30	34	26	24	24	—
10	Cieszyn I.	1908	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Cieszyn II.	1926	—	—	—	—	—	16	19	24	26	23	19	17	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Darków I.	1923	—	—	—	39	33	36	60	60	55	53	49	45	26	21	19	20	18	17	31	40
13	Darków II.	1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	26	21	19	20	18	17	31	—
14	Dąbrowa Śl.	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	37	38	26	26	20	19	18	25	18	16	26	—
15	Dąbrowa Śl.	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	28	21	27	17	27	28	21	30	18	13	13	—
16	Frysztat-Miasto	1918	35	33	37	36	34	50	56	57	54	55	52	41	43	44	42	48	51	47	44	48
17	Frysztat-Granicie	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	32	35	31	32	25	22	20	19	31	—
18	Grodziszcz	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	22	25	33	35	36	15	14	35
19	Gródek	1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	45	62	59	52	54	43	56	—
20	Gruszów	1924	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	20	20	18	17	17	—
21	Guty	1935	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	34	26	38	—
22	Jabłonków	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	35	29	30	38	42	45	48	48	42	40	72	—
23	Jabłonków-M Łomna	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
24	Jabłonków-Pioseczna I.	1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	31	32	33	30	23	23	36	—
25	Jabłonków-Pioseczna II.	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
26	Końska I.	1927	—	—	—	—	—	—	—	28	32	34	34	43	46	48	46	46	30	26	38	—
27	Końska II.-Kanada	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	31	38	42	49	33	22	15	22
28	Karwina-Sowiniec	1925	—	—	—	—	—	116	116	115	109	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Do przeniesienia			111	62	65	63	107	149	261	307	450	542	573	499	594	620	653	641	634	543	559	796
P R Z E J Ę Ł A G M I N A																						

Wykaz ilnści dzieci w zakładach Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w latach szkolnych od 1919/20 do 1938/39.

84

L. bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	L I C Z B A D Z I E C I W R O K U																									
			1919/20	1920/21	1921/22	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39						
	Z przeniesienia		111	62	65	63	107	149	261	307	450	542	573	499	594	620	653	641	634	543	559	796						
29	Karwina-Nowy Jork	1935	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	27	26	20	19						
30	Leszna Dolna	1928	/	/	/	/	/	/	/	/	/	31	35	38	36	40	44	45	46	25	25	41						
31	Ligota Alodialna	1930	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	29	28	32	30	29	20	20	22	35						
32	Ligotka Kameralna	1929	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	28	28	23	28	27	26	28	34	27	33						
33	Lutynia Niem.	1930	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	24	21	40	39	34	36	25	19	45						
34	Lutynia Polska	1929	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	28	32	27	30	30	30	31	24	27	21						
35	Łazy II - koksownia	1928	/	/	/	/	/	/	/	/	/	23	23	24	23	22	22	21	22	19	18	40						
36	Łąki n/Olzą	1926	/	/	/	/	/	/	/	69	72	59	60	61	63	48	55	54	53	31	27	27						
37	Łyżbice	1928	/	/	/	/	/	/	/	/	/	52	51	46	47	43	43	35	32	26	24	24						
38	Mariańskie Góry	1909	60	43	34	44	35	39	34	36	30	24	26	22	24	21	18	15	11	/	/	/						
39	Marklowice Dolne	1929	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	27	17	19	39	36	33	34	24	24	50						
40	Mosty p. Cieszynie	1930	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	28	21	29	37	35	24	19	21	50						
41	Mosty I. - przy kościele	1936	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	19	34	54						
42	Mosty II. - Niżny koniec	1938	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	37						
43	Mosty III. - „Szańce“	1938	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	36						
44	Mor. Ostrawa	1903	40	42	26	27	20	12	14	Z L I K W I D O W A N E													/	/	/	/	25	38
45	Milików	1937	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	30	39				
46	Nawsie I.	1937	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	30	39				
47	Nawsie II.	1931	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	21	19	22	26	33	21	17	24	30	39				
48	Niebory	1928	/	/	/	/	/	/	/	/	/	31	40	41	28	29	31	32	32	27	29	46	30	39				
49	Olbrachcice	1929	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	47	51	48	45	44	40	39	33	31	54	30	39				
50	Oldrzychowice I.	1927	/	/	/	/	/	/	/	21	32	32	32	46	33	32	37	37	37	26	23	48	30	39				
51	Oldrzychowice II.	1930	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	40	36	44	46	47	39	26	22	22	30	39				
52	Orłowa Kopaniny	1926	/	/	/	/	/	45	/	44	40	28	17	15	18	24	26	28	23	20	20	16	30	39				
53	Orłowa-Zimny Dół	1924	/	/	/	/	/	/	54	43	41	25	24	19	15	23	23	22	22	16	14	30	30	39				
54	Piotrowice	1926	/	/	/	/	/	/	/	44	38	48	49	49	52	49	49	59	33	30	24	55	30	39				

Z L I K W I D O W A N E

55	Poręba	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	26	23	18	17	26	32	27	30	24	10	11	11
56	Pietwałd I. - Brzeziny	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
57	Pietwałd II. - Nowa Wieś	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
58	Pietwałd III. - Kościół	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
59	Pietwałd IV. - Pustki	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
60	Przywóz	1908	43	65	41	52	33	22	32	23	21	22	22	16	14	11	12	Z L I K W I D O W A N O				
61	Ropica	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	37	37	29	32	26	25	37	26	26	35
62	Raj	1936	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	23	26
63	Rychwałd	1926	—	—	—	—	—	—	—	42	32	28	36	35	32	33	30	25	22	16	14	16
64	Sibica	1919	106	71	23	24	41	50	58	58	49	48	45	38	34	37	33	38	40	25	20	30
65	Skrzeczoń	1913	52	39	29	21	30	33	52	32	46	25	24	20	42	51	47	46	28	28	23	51
66	Stanisławice	1936	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	18	33
67	Stare Miasto	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	24	25	25	24	20	22	13	20
68	Stonawa I.	1924	—	—	—	—	—	54	56	60	62	65	59	38	39	38	33	31	30	28	23	39
69	Stonawa II.	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	54	43	59	45	39	38	30	49
70	Sucha Dolna	1925	—	—	—	—	—	—	42	38	46	37	33	28	przejęła gmina			23	20	15	13	14
71	Sucha Górna I.	1925	—	—	—	—	—	—	60	64	75	70	przejęła gmina			44	53	55	35	34	—	—
72	Sucha Górna II.	1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	było gminne			27	29	31	24	36
73	Sucha Średnia I.	1913	55	50	44	52	50	46	55	61	40	44	—	—	przejęła gmina			33	33	30	29	24
74	Sucha Średnia II.	1929	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	42	42	37	33	33	33	30	15	10
75	Szonymel	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	31	25	37	27	22	22	21	18	—	—
76	Trzycieł	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
77	Wierzniowice	1938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
78	Żuków Dolny	1926	—	—	—	—	—	—	—	32	32	33	30	29	36	31	30	30	30	23	27	42
79	Karwina-Granice	1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99	102	przejęła gmina			21	22	22	20	29
80	Szumbark	1923	—	—	—	—	34	33	40	38	22	22	14	20	21	25	21	22	22	20	12	29
81	Wędrynia	1927	—	—	—	—	—	—	—	—	38	44	42	44	48	57	52	54	48	42	41	40
Razem			467	372	262	283	350	483	750	991	1181	1515	1618	1550	1658	1737	1747	1804	1749	1511	1479	2471

S z k o ł y z a w o d o w e

1	Żeńska szkoła gospodarstwa wiejsk., Końska	1919	24	14	18	9	18	22	15	8	14	22	18	27	12	14	15	24	24	33	38	33
2	Szkoła gospodarstwa domowego w Orłowej	1927	—	—	—	—	—	—	—	—	27	29	96	107	70	84	47	66	69	102	67	65
Razem			24	14	18	9	18	22	15	8	41	51	114	134	82	98	62	90	93	135	105	98

85

Wykaz ilości dzieci w zakładach Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w latach szkolnych od 1919/20 do 1938/39.

98

L. bieżąca	Miejscowość	Rok założ. zakładu	LICZBA DZIECI W ROKU																			
			1919/20	1920/21	1921/22	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39
Uzupełniające szkoły przemysłowe																						
1	Cieszyn Zachodni	1927	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	78	74	56	58	104
2	Bystrzyca n/Olzą	1924	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	27	21	26	22	22
3	Frysztat	1921	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	82	57	47	42	174
4	Karwina	1919	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	39	43	35	32	32
5	Łazy	1912	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	28	25	/	/	/
6	Nowy Bogumin	1929	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	27	20	21	9	9
7	Orłowa	1909	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	36	45	45	45	45
8	Stonawa	1924	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	20	20	20	24	32
Razem			/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	337	305	250	232	418
Kursy kroju i szycia																						
1	Frysztat	1921	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	32	37	39	38	33
2	Jabłonków	1927	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	20	12	10	9	9
3	Trzaniec	1923	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	32	25	31	26	26
Razem			/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	84	74	80	73	68
Zestawienie																						
1	Gimn. realne Orłowa		504	543	546	477	436	421	414	412	379	373	376	395	415	431	465	514	573	585	585	614
2	Szkoły ludowe		1692	1385	1294	1205	1017	805	679	611	608	576	565	594	637	560	542	510	484	399	371	418
3	Szkoły wydziałowe		549	505	354	430	583	780	903	945	959	936	669	722	808	890	978	1112	1082	985	925	1305
4	Przedszkola		467	372	262	283	350	483	750	991	1181	1515	1618	1550	1658	1737	1747	1804	1749	1511	1479	2471
5	Szkoły zawodowe		24	14	18	9	18	22	15	8	41	51	114	134	82	93	62	90	93	135	105	98
6	Uzup. szkoły przemysł.		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	337	305	250	232	418
7	Kursy kroju i szycia		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	84	74	80	73	68
Razem			3236	2819	2474	2204	2404	2511	2761	2867	3168	3451	3342	3395	3600	3516	3794	4451	4360	3945	3770	5392

KSIĘGARNIA

MACIERZY

SZKOLNEJ

W CIESZYNIE ZACH.

poleca :

Bogato zaopatrzoną księgarnię we wszelkie przybory i książki szkolne oraz materiały piśmienne dla biur i Towarzystw. — Wielki wybór sztuk dla teatrów amatorskich. Niezmiernie bogaty dział książek dla dzieci, młodzieży i starszych. Stale na składzie ostatnie nowości wydawnicze z działu belestrycznego i naukowego.

Księgarnia Macierzy Szkolnej

jest najlepszym źródłem

zakupów wszelkich książek

i przyborów szkolnych oraz

książek dla bibliotek.

Wszelkie zlecenia z zakresu księgar-
stwa załatwia szybko, tanio i starannie.
